

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

**ДОКЛАД ЗА
СЪСТОЯНИЕТО НА
АДМИНИСТРАЦИЯТА**

2014

СЪСТОЯНИЕТО НА АДМИНИСТРАЦИЯТА

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Развитие и оптимизиране на административните структури	4
I.1. Динамика в развитието на административните структури	4
I.2. Дейност и функции	5
II. Човешки ресурси	7
II.1. Численост	7
II.2. Наети лица в администрацията на изпълнителната власт	15
II.3. Назначаване на служители в държавната администрация	16
II.4. Обучения	17
II.5. Оценка на изпълнението	18
II.6. Заплащане	20
II.7. Отпуски на служителите в държавната администрация	24
II.8. Прекратяване на правоотношения	24
II.9. Придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст	26
III. Административно обслужване и регулиране	27
III.1. Организация на административното обслужване	28
III.2. Управление на качеството	34
III.3. Добри практики	37
III.4. Регулаторни режими	38
IV. Електронно управление	42
IV.1. Състояние на администрацията	43
IV.2. Информационна сигурност	58
V. Информационно-комуникационна безопасност	60
V.1. Безопасност с хардуер и софтуер	61
V.2. Комуникационна безопасност на държавната администрация	63
VI. Достъп до обществена информация	67
VI.1. Организация на достъпа до обществена информация	67
VI.2. Административен капацитет за осигуряване на достъпа до информация	69
VI.3. Процедури за разглеждане на искания за достъп до обществена информация	69
VII. Установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания	73
VII.1. Нормативна уредба	73
VII.2. Органи и администрации с административнонаказателни правомощия и функции	73
VII.3. Административнонаказателна дейност на администрациите	75
VIII. Антикорупционни мерки	78
VIII.1. Стратегическо планиране на превенцията и противодействието на корупцията	78

VIII.2. Дейност на специализираните структури в изпълнителната власт за противодействие на корупцията	79
VIII.3. Противодействие на проявите на корупция	82
VIII.4. Обучение по превенция и противодействие на корупцията	88
VIII.5. Действия за повишаване на общественото доверие в професионализма и морала на служителите и за издигане престижа на държавната служба	90
VIII.6. Дисциплинарна отговорност на служителите в администрацията	90
IX. Проекти в подкрепа на модернизирането на държавната администрация	91
IX.1. Проекти, финансирани от държавния бюджет	92
IX.2. Проекти, финансирани от ЕС и други чуждестранни донори	92
 Приложение 1: Административни структури, които попълват информация в ИСПОДСА, 2014 г.	95
Приложение 2: Административни структури, които попълват информация в ССАО, 2014 г.	101
Приложение 3: Брой предоставени услуги от администрациите, 2014 г.	104
Приложение 4: Документи, осигурявани по служебен път от централната администрация, 2014 г.	110
Приложение 5: Електронни услуги, предоставяни на ниво 4 „Извършване на сделки, включително разплащане и доставка“, 2014 г.	118
СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	124

СЪДЪРЖАНИЕ НА ГРАФИКИТЕ И ТАБЛИЦИТЕ

Таблица II-1: Щатна численост в министерствата, 2012 г. – 2014 г.	9
Таблица II-2: Щатна численост в централната администрация, 2012 г. – 2014 г.	9
Таблица II-3: Щатна численост в териториалната администрация, 2012 г. – 2014 г.	9
Графика II-1: Длъжности в администрацията по вид правоотношение, 2014 г.	10
Таблица II-4: Незаети щатни бройки в администрацията, 2012 г.-2014 г.	13
Таблица II-5: Незаети щатни бройки за повече от 6 месеца в администрацията, 2012 – 2014 г.	14
Таблица II-6: Наети лица по трудово или служебно правоотношение през 2014 г. в администрация на изпълнителната власт.....	16
Графика II-2: Процентно съотношение на получените атестационни оценки спрямо общия брой на атестираните служители	20
Таблица II-7: Минимални и максимални стойности на основните месечни заплати средно по длъжности, 2014 г.	22
Графика II-3: Стойности на основните месечни заплати, средно по длъжности (медиана) към 1 юли 2014 г. ...	23
Графика II-4: Неизползвани отпуски за отчетния период 2010 г.-2014 г., средно на един служител	24
Графика III-1: Административни услуги и регулаторни режими	29
Графика III-2: Предоставени услуги, брой, 2014 г.	29
Графика III-3: Сравнителни данни за административните структури, осигуряващи единство за достъп при предоставяне на административни услуги	31
Графика III-4: Осигуряване на документи по служебен път, 2014 г.	32
Графика III-5: Канали за предоставяне на информация на потребителите на административни услуги, 2011 – 2014 г.	33
Графика IV-1: Възлагане процеса на планиране, управление и прилагане на електронното управление, йерархично ниво.....	44
Графика IV-2: Осигуреност с административен капацитет за е-управление, брой администрации	44
Графика IV-3: Роли, права и задължения на екипите, ангажирани с електронното управление	45
Графика IV-4: Участие на НПО и външни експерти при обсъждане на въпроси за електронното управление....	46
Графика IV-5: Администрации, работещи с електронно подписани документи, брой.....	47
Графика IV-6: Необходими ресурси за развитие на ИТ сектора.....	47
Графика IV-7: Издадени цифрови сертификати	48
Графика IV-8: Служители, преминали обучение по е-управление, брой.....	48
Графика IV-9: Администрации, предлагащи електронни административни услуги, 2014 г.	49
Графика IV-10: Структури, предлагащи електронни административни услуги, брой администрации, 2014 г....	49
Графика IV-11: Вид на предлаганите от администрациите ЕАУ, брой, 2014 г.	49
Графика IV-12: Структури, предлагащи ЕАУ (вид), брой администрации, 2014 г.....	50
Графика IV-13: Портали, през които са достъпни електронни услуги, 2014 г.	51
Графика IV-14: Подадени заявления за електронни административни услуги	51
Графика IV-15: Администрации с най-много подадени заявления за ЕАУ през 2014 г.	52
Графика IV-16: Регистри, свързани с предоставяне на електронни услуги, които се поддържат от администрациите, брой регистри	52
Графика IV-17: Администрации, които поддържат регистри, и администрации, чиито регистри обменят и интегрират данни с други регистри, брой администрации	52
Графика IV-18: Използване на ГИС за предоставяне на електронни услуги, брой администрации, 2014 г.	53
Графика IV-19: Администрации с въведена в експлоатация ГИС, брой администрации, 2014 г.	54
Графика IV-20: Използване на специализиран ГИС софтуер	54
Графика IV-21: Обмен на информация между ГИС системата и други информационни системи, 2014 г.	54
Графика IV-22: Услуги, предоставяни от внедрените в администрациите ГИС, 2014 г.	55
Графика IV-23: Удостоверени административни информационни системи, брой администрации.....	58
Графика IV-24: План за действие при непредвидени ситуации, свързани с информационна сигурност, 2014 г....	58

Графика IV-25: Служители, отговарящи за информационната сигурност, 2014 г.	59
Графика IV-26: Отговорности, свързани с информационната сигурност, 2014 г.	59
Графика IV-27: Участие в международни групи и организации, работещи в областта на информационната сигурност, брой администрации, 2014 г.	60
Графика IV-28: Наличие на система за управление на информационната сигурност по БДС 27001, брой администрации, 2014 г.	60
Графика V-1: Администрации, които нямат системи за управление, %	62
Графика V-2: Процесорна честота на компютрите в администрацията	63
Графика V-3: Алтернативни на ЕЕСМДА източници на интернет и разходи за тях.....	65
Графика V-4: Активни телефонни номера и разходи за тях.....	66
Графика V-5: Служители, работещи в областта на ИКТ в администрацията.....	66
Графика V-6: Звена за развитие на ИКТ, брой.....	67
Графика VI-1: Форми на предоставяне на ДОО, брой администрации	68
Графика VI-2: Приемане на е-заявления за ДОО, брой администрации	69
Графика VI-3: Постъпили заявления от субекти на правото на ДОО	70
Графика VI-6: Откази за предоставяне на информация, брой.....	72
Графика VII-1: Брой администрации, звена и служители с функции по установяване и налагане на административни нарушения и наказания, 2013 – 2014 г.....	74
Графика VII-2: Администрации с най-голям брой служители с функции по установяване и налагане на АНН, 2014 г.....	74
Графика VII-3: Съставени актове за установяване на административни нарушения и издадени наказателни постановления 2013 – 2014 г.....	75
Графика VII-4: Основания за прекратяване на административнонаказателни производства 2014 г.	76
Графика VII-5: Видове наложени административни наказания 2014 г.	77
Графика VII-6: Наложени глоби в администрацията 2013 – 2014 г.....	78
Графика VII-7: Събрани глоби в администрацията 2013 – 2014 г.	78
Графика VIII-1: Инспекторати в администрацията, 2014 г.....	82
Графика VIII-2: Служители в инспекторатите в централната и в териториалната администрация, 2014 г.	83
Графика VIII-3: Щатни бройки в инспекторатите, 2014 г.	83
Графика VIII-4: Инспекторати с щатна численост по-малка или равна на 5, брой, 2014 г.	84
Графика VIII-5: Използвани механизми за получаване на сигнали и осъществяване на обратна връзка с потребителите, брой администрации.....	85
Графика VIII-6: Постъпили сигнали за нарушения в администрацията, общ брой.....	85
Графика VIII-7: Получени сигнали за нарушения в администрацията, видове.....	86
Графика VIII-8: Извършени проверки по сигнали, 2014 г.	86
Графика VIII-9: Обучени служители за противодействие на корупцията по теми (брой).....	89
Графика VIII-10: Необходимост от обучение по превенция и противодействие на корупцията (теми), 2014 г.	90
Таблица VIII-1: Наложени дисциплинарни наказания на служители по СПО, 2014 г.	91
Таблица VIII-2: Наложени дисциплинарни наказания на служители по ТПО, 2014 г.	91
Таблица IX-1: Администрации, изпълняващи проекти за укрепването на административния капацитет	93
Графика IX-1: Договорени и платени средства по проекти в подкрепа на модеризирането на държавната администрация	94

Докладът за състоянието на администрацията се изготвя ежегодно в изпълнение на чл. 62 от Закона за администрацията.

Основната част от информацията, необходима за изготвяне на Доклада, се набира чрез Информационната система за попълване на отчетните доклади за състоянието на администрацията (ИСПОДСА).

В периода 5 януари – 28 февруари 2015 г. административните структури, прилагащи Закона за администрацията са отговорили на 336 въпроса чрез попълване на информацията в ИСПОДСА. Съдържанието е структурирано по теми в раздели, които са съобразени с програмата на Правителството и приоритетите в областта на развитието и реформите в държавната администрация и изграждането на административния капацитет.

Първите три административни структури, въвели своите данни и утвърдили отчетните си доклади в ИСПОДСА са Национален компенсационен жилищен фонд и общинските администрации Павел Баня и Цар Калоян (19 януари), следвани от Община Варна – район Одесос и Регионална инспекция по околна среда и водите Плевен (21 януари).

Първите три големи административни структури – обща щатна численост над 500 щ. бр., въвели своите данни и утвърдили отчетните си доклади са Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" (581 щ. бр., 13 февруари), Изпълнителна агенция "Електронни съобщителни мрежи и информационни системи" (573 щ. бр., 17 февруари) и Министерство на отбраната (892 щ. бр., 17 февруари), следвани от Държавен фонд "Земеделие" (1 660 щ. бр., 19 февруари) и Агенция „Митници“ (3 350 щ. бр., 20 февруари).

В доклада е обобщена и анализирана информация от 576 административни структури, прилагащи Закона за администрацията. От тях – 562 са утвърдили отчетния си доклад в ИСПОДСА в рамките на определения срок. Други 14 администрации не са утвърдили отчетен доклад, но данните им са приети служебно от координатор на ИСПОДСА след осъществен експорт на данни в Системата от страна на отчитащата се администрация (*Приложение 1*).

Администрациите, които не са утвърдили отчетните си доклади, но данните им са приети служебно от координатор на ИСПОДСА са: Агенция „Пътна инфраструктура“; Фонд „Условия на труд“; общинските администрации – Гоце Делчев, Добричка, Омуртаг, Перник, Правец, Смядово, Якоруда; общинските администрации на район Владислав Варненчик (Варна) и Красно село (София); Областна дирекция „Земеделие“ – София; Дирекция на природен парк „Българка“.

В рамките на определения срок 8 администрации не са утвърдили отчетните си доклади в ИСПОДСА и не са осъществили експорт на данни в системата. Поради липса на експорт координатор на ИСПОДСА не може да приеме служебно данните, въведени от съответната администрация в системата. Това са: Комисия за финансов надзор; Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“; Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“; общинските администрации – Бяла Слатина, Ихтиман, Куклен, Радомир и Хасково.

През 2014 г. за първи път се отчетат: Информационният център на Министерството на отбраната и Центърът за развитие на човешките ресурси.

За целите на доклада са отчетени данните на Министерството на икономиката и енергетиката.¹

За целите на доклада районните администрации в градовете с районно деление (София, Пловдив и Варна) са разгледани като самостоятелни администрации.

¹ Решение на НС за приемане на структура на Министерския съвет на Република България от 7.11.2014 г. и ПМС № 447 от 23.12.2014 г. за приемане на Устройствени правилници на Министерството на икономиката, на Министерството на енергетиката и на Министерството на туризма, обн., ДВ, бр. 108 от 30.12.2014 г., в сила от 1.01.2015 г.

Поради спецификата на своята дейност в ИСПОДСА не са въвели данни за 2014 г.: Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Технически операции“, Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства, Служба „Военна полиция“, Служба „Военна информация“, Централна изборителна комисия, Почивна база „Слънчев бряг“, Почивна база „Орлица“ – Пампорово и редакция на списание „Гора“.

Докладът за състоянието на администрацията за 2014 г. се основава на подадените от административните структури, прилагащи Закона за администрацията информация и данни в ИСПОДСА, които са актуални към 31 декември 2014 г.

Информацията в раздел „Човешки ресурси“, подраздел „Заплащане“ е подготвена от дирекция „Модернизация на администрацията“ – секретариат на Съвета за административната реформа в Администрацията на Министерския съвет и се базира на данни, актуални към 1 юли 2014 г.

За оценката на състоянието на административното обслужване са ползвани данни, подадени от администрациите в Системата за самооценка на административното обслужване (ССАО). В доклада е обобщена и анализирана информация от 518 административни структури в системата на изпълнителната власт, които предоставят административни услуги (*Приложение 2*).

В раздел „Информационно-комуникационна обезпеченост“ са включени данни от Системата за управление на лицензите в държавната администрация, във връзка с договорите за доставка на софтуерни продукти на Майкрософт за нуждите на държавната администрация, както и за софтуерна осигуровка на лицензи с придобито безсрочно право на ползване в административните структури и в съдебната система.

В раздел „Проекти в подкрепа на модернизирването на държавната администрация“ се съдържат данни и от Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на Европейския съюз в България (ИСУН).

Основните теми, които са включени в Доклада за състоянието на администрацията за 2014 г. са:

- Развитие и оптимизиране на административните структури – новосъздадени, преобразувани и преименувани структури, прехвърляне на функции от администрациите;
- Човешки ресурси – щатна численост, конкурсни процедури и назначаване на служителите, обучения на служителите, оценка на изпълнението и заплащане, отпуски на служителите в държавната администрация и прекратяване на правоотношенията;
- Административно обслужване и регулиране – организация на административното обслужване, управление на качеството при предоставяне на административните услуги, добри практики и регулаторни режими;
- Електронно управление – развитие на процеса на планиране, управление и прилагане на електронното управление и информационна сигурност;
- Информационно-комуникационна обезпеченост – материално-техническа, комуникационна и кадрова обезпеченост на държавната администрация;
- Достъп до обществена информация (ДОИ) – организация на достъпа до обществена информация, осигуреност с административен капацитет за предоставяне на ДОИ и процедури за разглеждане на искания за ДОИ;
- Установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания – нормативна уредба, органи и администрации с административнонаказателни правомощия и функции и административнонаказателна дейност на администрациите;
- Антикорупционни мерки – стратегическо планиране на превенцията и противодействието на корупцията, дейност на специализираните структури в изпълнителната

власт за противодействие на корупцията, противодействие на проявите на корупция и дисциплинарна отговорност на служителите в администрацията;

■ Проекти в подкрепа на модернизиране на държавната администрация – проекти, финансирани от държавния бюджет, оперативни програми и други чужди донори.

През 2014 г. в Администрацията на Министерския съвет започна изпълнението на два проекта по Оперативна програма „Административен капацитет“ – проект „Интегрирана информационна система на държавната администрация – гаранция за прозрачност и ефективност“ и проект „Подобряването на управлението на човешките ресурси чрез усъвършенстване на Единната информационна система за управление на човешките ресурси – предпоставка за ефективна администрация“. Проектите са насочени към осигуряване на публичност, наблюдение и контрол върху организацията и дейността на държавната администрация за постигане на ефективност в нейната работа чрез създаване на Интегрирана информационна система на държавната администрация, работеща в интеграция с Единната информационна система за управление на човешките ресурси в държавната администрация. По този начин ще се осигури единен източник на информация за органите на изпълнителната власт, функциите, организацията на работа, предоставяните административни услуги, човешките ресурси и състоянието на държавната администрация.

Данните в Интегрирана информационна система на държавната администрация ще се предоставят в отворен формат, в съответствие с ангажиментите за Отворени данни (Директива 2013/37/ЕС) и Решение № 103 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Списък с набори от данни по приоритетни области, които да се публикуват в отворен формат.

С внедряването на новата интегрирана система се постига еднократно въвеждане и многократно използване на данните. Дава се възможност административните структури да използват съдържанието на новата система, за да поддържат официалните раздели на своите интернет страници.

Предвижда се Интегрираната информационна система на държавната администрация да бъде внедрена до края на 2015 г.

I. Развитие и оптимизиране на административните структури

I.1. Динамика в развитието на административните структури

Данните, отнасящи се до развитието и оптимизирането на административните структури за отчетната 2014 г., са събрани и обобщени на база подадената информация от администрациите в Информационната система за попълване на отчетните доклади за състоянието на администрацията (ИСПОДСА).

През 2014 г. са **създадени** 3 нови структури в системата на изпълнителната власт.

- С Постановление № 277 на МС от 06.12.2013 г. (ДВ, бр.107 от 13.12.2013, в сила от 01.01.2014 г.) към министъра на образованието и науката се създава **Център за развитие на човешките ресурси**;

- С Постановление № 5 на МС от 21.01.2014 г. (ДВ, бр. 8 от 28.01.2014 г., в сила от 01.02.2014 г.) се създава **Информационен център на Министерство на отбраната**;

- С Решение на НС от 07.11.2014 г. за приемане на структурата на Министерски съвет на Република България (ДВ, бр. 93 от 11.11.2014 г.) се създава **Министерство на туризма**.

През 2014 г. са **закрити** 4 структури:

- С Постановление № 5 на МС от 21.01.2014 г. (ДВ, бр. 8 от 28.01.2014 г., в сила от 01.02.2014 г.) се закриват: „**Център за изследване, изграждане и усъвършенстване на способности на НАТО за управление на кризи и реагиране при бедствия**“ и „**Комендантство – МО**“ – структури към Министерство на отбраната;

- С Постановление № 150 на МС от 10.06.2014 г. (ДВ, бр. 50 от 17.06.2014 г., в сила от 17.06.2014 г.) се закрива **Националния център "Европейски младежки програми и инициативи"** към министъра на младежта и спорта;

- С Решение на НС от 07.11.2014 г. за приемане на структурата на Министерски съвет на Република България (ДВ, бр. 93 от 11.11.2014 г.) се закрива **Министерство на инвестиционното проектиране**.

През 2014 г. са **преименувани** следните административни структури:

- Институт по отбраната на Министерство на отбраната с Постановление № 5 на МС от 21.01.2014 г. (ДВ, бр. 8 от 28.01.2014 г., в сила от 01.02.2014 г.) се преименува в **Институт по отбрана "Професор Цветан Лазаров"**;

- Фонд "Център за асистирана репродукция" с Постановление № 20 от 10.02.2014 г. (ДВ, бр. 13 от 14.02. 2014 г., в сила от 01.01.2014 г.) се преименува в **"Център за асистирана репродукция"** към министъра на здравеопазването.

През 2014 г. са **преобразувани** следните административни структури:

- С Решение на НС от 07.11.2014 г. за приемане на структурата на Министерски съвет на Република България (ДВ, бр. 93 от 11.11.2014 г.) се преобразуват **Министерството на регионалното развитие** в Министерство на регионалното развитие и благоустройството и **Министерството на икономиката и енергетиката** се разделя на Министерство на икономиката и Министерство на енергетиката.

Вътрешни промени по функциите на отделни звена в структурата е посочила Столична община, която разделя направление **"Здравеопазване, интеграция на хора с увреждания и социални дейности"** на "Столично здравеопазване" и „Социални дейности и интеграция на хората с увреждания“.

■ Със Закон за Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 53 от 27.06.2014 г., в сила от 01.07.2014 г.) ГД "Национална полиция" се преобразува в ГД "Криминална полиция" и ГД "Охранителна полиция".

Като причини за преобразуване на администрациите са посочени: разделяне, отделяне, вливане на административни структури или звена, както и промяна на вида на администрацията.

I.2. Дейност и функции

През 2014 г. от отчетите се 576 администрации, 379 (65.80%) посочват, че не са правили промени в устройствените си правилници (УП).

През 2014 г. нов устройствен правилник е приет в 25 (4.34%) администрации. Промени са извършени в УП на общо 179 (31.08%) администрации. Разликата от 1.22% между всички промени и сумата от промените в УП и новите правилници се дължи на това, че 7 администрации са посочили и промяна в УП и нов УП. Промени в УП има в 44 структури на централната администрация (ЦА) и в 135 структури на териториалната администрация (ТА).

По броя промени в една администрация разпределението е следното:

- УП е изменен един път при 137 администрации;
- УП е изменен два пъти при 21 администрации;
- УП е изменен повече от два пъти при 21 администрации.

Причините, наложили промени в УП на администрациите, както и приемането на нови, са свързани с:

- Промяна на основната щатна численост – при 80 администрации (40.20%), от които 28 ЦА и 52 ТА;
- Промяна на структурата – 79 администрации (39.70%), от които 26 ЦА и 53 ТА;
- Промяна на функциите – 25 администрации (12.56%), от които 9 ЦА и 16 ТА;
- Други причини – 15 администрации (7.54%).

През 2014 г. промяна във функциите е извършена в 150 администрации, поради следните причини:

- Отпадане на функции – 35 (23.33%) администрации;
- Разширяване на функции – 48 (32.00%) администрации;
- Прецизиране на функции – 53 (35.33%) администрации;
- Други причини – 14 (9.33%).

Прехвърляне на функции през 2014 г. са посочили следните администрации:

- От Национален център "Европейски младежки програми и инициативи" се прехвърлят функциите, имущество, активи, пасиви, архив и другите права и задължения към Министерство на младежта и спорта;
- От Национален център "Европейски младежки програми и инициативи" се прехвърлят функциите по администриране на Програма "Младежта в действие" към Център за развитие на човешките ресурси;
- От „Комендантство – МО“ се прехвърлят функциите на техническия център по сигурност на информацията във въоръжените сили; функцията по планиране и осигуряване в материално-техническо и технологично отношение на автоматизираната обработка на информацията в Министерство на отбраната;

- От Министерство на инвестиционното проектиране се прехвърлят функциите по осъществяването на държавната политика по разработването на нормативни актове (издавани самостоятелно или съвместно с други компетентни министри) в областта на проектирането, изпълнението, поддържането и разрушаването на строежите и тяхното хармонизиране с правото на Европейския съюз, провеждането на държавната политика по оценяване и проверка на постоянството на експлоатационните показатели на строителните продукти съгласно Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент към Министерство на регионалното развитие и благоустройството;
- От Главна дирекция "Охрана" се прехвърлят функциите по защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство към администрация на главния прокурор;
- От Изпълнителна агенция "Военни клубове и военно-почивно дело" се прехвърлят функции по дейностите, свързани с информационното осигуряване на министъра на отбраната, заместник-министрите на отбраната, постоянния секретар на отбраната и началника на отбраната към Информационен център на МО;
- От Министерство на външните работи се прехвърлят функции на заместник министър-председателя по координация на европейските политики и институционалните въпроси по осигуряване провеждането на единна национална политика на Република България по въпросите, свързани с Европейския съюз, и за национален координатор по подготовката на Република България за Председателството на Съвета на Европейския съюз през втората половина на 2018 г.;
- От Министерството на отбраната се прехвърлят функцията по защитата и използването на интелектуалната и индустриална собственост към Института по отбрана "Професор Цветан Лазаров".

През 2014 г. 558 администрации (96.88%) са посочили, че нямат **изнесени дейности извън прякото бюджетно финансиране**. Само 18 структури са заявили, че имат такива дейности. Това са: Център за развитие на човешките ресурси, Агенция „Митници“, Българска агенция за инвестиции, ИА "Военни клубове и военно-почивно дело", Дирекция природен парк "Българка", Регионална здравна инспекция – Варна, областна администрация – Бургас, общинските администрации: Добрич, Долни чифлик, Костенец, Костинброд, Медковец, Поморие, Разград, Свиленград, Троян, Тунджа, Хайредин.

В 569 (98.78%) администрации посочват, че няма **функции, които могат да бъдат изнесени извън изпълнителната власт** и само 7 структури (1.22%) смятат, че има такава възможност. Това са: общинските администрации – Брезник, Велинград, Долни чифлик, Златарица и Разград; район Студенски на Столична община и Басейнова дирекция "Черноморски район" със седалище Варна.

През 2014 г. са извършени 139 (24.13%) **функционални анализи** на административни структури (през 2013 г. броят им е бил 99). В 121 (87.05%) административни структури е използвана Единната методология за провеждане на функционален анализ в държавната администрация. За сравнение през 2013 г. тази методология е използвана от 80 администрации. През отчетната година 102 (73.38%) администрации сочат, че проведенният функционален анализ е финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“ (ОПАК), докато през 2013 г. структурите са 59.

Администрациите посочват следните проблеми, които са решени в резултат на проведения функционален анализ:

- Подобряване на организацията, работните процеси и координацията в рамките на структурата – 119 (31.73%) администрации;

- Разработване и усъвършенстване на методологии, вътрешни правила и процедури – 99 (26.40%) администрации;
- Разработване на инструкции и наръчници за осъществяване на конкретни функции за управление и развитие на организацията, за обмен на добри практики – 56 (14.93%) администрации;
- Предложения за оптимизиране на числеността, на възрастовото разпределение и съотношението мъже/жени – 23 (6.13%) администрации;
- Разработени предложения за промени в нормативната уредба и устройствения правилник, за преразпределение на функциите и дейностите, с цел избягване на дублиране на функции на звената, обединяване на структури, постигане на по-голяма ефективност и ефикасност на администрацията чрез прехвърляне на дейности – 75 (20%) администрации;
- Други проблеми – 3 (0.80%) администрации.

II. Човешки ресурси²

В раздел „Човешки ресурси“ е използвана информация, предоставена от отчетите се в ИСПОДСА административни структури. Липсват данните на Комисия за финансов надзор, Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“, Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ и общинските администрации – Бяла Слатина, Ихтиман, Куклен, Радомир и Хасково, които не утвърдиха отчетни доклади за състоянието на администрацията в ИСПОДСА за 2014 отчетна година.

II.1. Численост

Поради спецификата на своята дейност в ИСПОДСА не са въвели данни за 2014 г.: Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Технически операции“, Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства, Служба „Военна полиция“, Служба „Военна информация“, Централна изборителна комисия, Почивна база „Слънчев бряг“, Почивна база „Орлица“ – Пампорово и редакция на списание „Гора“.

По данни, подадени от отчетите се в ИСПОДСА административни структури, щатната численост на държавната администрация към 31 декември 2014 г. е общо 139 345.5 щатни бройки.

Наблюдава се тенденция при единични администрации да възниква несъответствие между въведената и утвърдена в ИСПОДСА информация за обща щатна численост и щатната численост по устройствен акт, валиден към 31 декември на съответната отчетна година. Възможни причини за това могат да са изменение на устройствения акт в края на отчетния период, както и неприключили процедури по оптимизиране на структурата и организацията на работата на съответната администрация в периода на въвеждане и утвърждаване на отчетните доклади в ИСПОДСА. Във всеки от тези случаи администрацията въвежда и утвърждава данни за обща щатна численост съобразно последното утвърдено длъжностно разписание и изготвеното на негова основа поименно длъжностно разписание. Наблюдават се също така и случаи на администрации, подпомагащи дейността на колегиални органи, които отчитат и числеността на колегиалния орган към общата щатна численост на органа и неговата администрация.

Като вземем предвид числеността на администрациите³, които не са утвърдили отчетните си доклади за състоянието на администрацията в ИСПОДСА, **общата щатна**

² В раздел „Човешки ресурси“ е използвана информация, предоставена от администрациите чрез ИСПОДСА. Данните за 2014 г. в подраздел II.5. „Заплащане“ са предоставени от дирекция „Модернизация на администрацията“, секретариат на Съвета за административната реформа.

численост на администрацията към 31 декември 2014 г. е 140 767.5 щ. бр. (144 832.5 щ. бр. за 2013 г.). **Намалението спрямо предходната година е с 2.8%.**

Числеността на административните структури, прилагащи Закона за администрацията (без МВР) е **89 682.5 щ. бр.** (89 919.5 през 2013 г.).

Щатните бройки в централната администрация (ЦА) са 107 742 (заедно с МВР) и представляват 76.5% от числеността на администрацията (111 950 щ. бр. и 77.3% през 2013 г.). В териториалната администрация (ТА) щатове са 33 025.5 или 23.5% спрямо общата численост на администрацията (съответно 32 882.5 и 22.7% през 2013 г.).

За нуждите на изготвянето на Доклада за състоянието на администрацията за 2014 г. са отчетени данните на Министерството на икономиката и енергетиката.⁴

Към 31 декември на отчетната година **министерствата са с численост от 58 368 щ. бр.** при 62 213 щ. бр. през 2013 г. (намаление с 6.2% спрямо предходната отчетна година). Общата щатна численост на Министерството на вътрешните работи (МВР) **намалява с 7%** спрямо 2013 г. (51 085 щ. бр. за 2014 г., 54 913 щ. бр. за 2013 г.). С Правилника за устройството и дейността на Министерството на вътрешните работи, в сила от 22.07.2014 г., общата щатна численост на МВР е намалена на 49 500 щатни бройки. Започнал е процес на анализ на структурите в МВР, с цел привеждане на числеността на министерството в съответствие с чл. 104, ал. 1 от ПУДМВР. Към края на 2014 г. процесът не е приключил.

Без МВР останалите министерства отчитат **обща щатна численост от 7 283 щ. бр.,** при 7 300 щ. бр. през 2013 г.

През 2014 г. нарастване на щатната численост отчита Министерство на отбраната (с 14.2% спрямо 2013 г.), Министерство на регионалното развитие и благоустройството (9.3%) и Министерство на младежта и спорта (7.6%). Промяната в общата щатна численост на МО се дължи на прехвърляне към министерството на осигурени с щатни бройки функции от Централното военно окръжие, както и на трансформирането на Комендантство – МО от административна структура по чл. 60 от Закона за администрацията във военно формиране от въоръжените сили, структура на пряко подчинение на министъра на отбраната.⁵ В МРРБ общата щатна численост нараства поради закриване на Министерството на инвестиционното проектиране.⁶ Нарастването на щатната численост в ММС – на прехвърляне на осигурени с щатни бройки функции от закрития Националният център "Европейски младежки програми и инициативи" към министерството.⁷

В рамките на отчетния период Министерство на околната среда и водите отчита най-голямо намаление на щатната си численост с 5.3%, следвано от Министерство на икономиката и енергетиката с 4.5% и Министерство на финансите с 3.4%.

Численост на министерствата:

Министерство	2012 г.	2013 г.	2014 г.
МВНР	1 350	1 344	1 344
МВР	55 170	54 913	51 085
МЗ	281	253	256
МЗХ	610	602	602

³ По устройствени правилници в сила към 31.12.2014 г. и данни от Административния регистър.

⁴ Решение на НС за приемане на структура на Министерския съвет на Република България от 7.11.2014 г. и ПМС № 447 от 23.12.2014 г. за приемане на Устройствови правилници на Министерството на икономиката, на Министерството на енергетиката и на Министерството на туризма, обн., ДВ, бр. 108 от 30.12.2014 г., в сила от 1.01.2015 г.

⁵ ПМС № 5 от 21.01.2014 г. за приемане на Устройствов правилник на Министерството на отбраната и промени в ПМС № 333 от 29.12.2010 г. за приемане на План за развитие на въоръжените сили на Република България и ПМС № 54 от 1.04.2010 г. за приемане на Устройствов правилник на Министерството на отбраната и за определяне на структури на пряко подчинение на министъра на отбраната.

⁶ Решение на НС за приемане на структура на Министерския съвет на Република България от 7.11.2014 г. и ПМС № 388 от 10.12.2014 г. за приемане на Устройствов правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

⁷ ПМС № 150 от 10.06.2014 г. за закриване на Националният център "Европейски младежки програми и инициативи" към министъра на младежта и спорта.

Министерство	2012 г.	2013 г.	2014 г.
МИЕ	854	846	808
МИП	-	125	-
МК	155	147	147
ММС	175	172	185
МОН	467	452	461
МОСВ	450	436	413
МО	781	781	892
МП	257	264	264
МРРБ	651	596	651
МТИТС	335	334	334
МТСП	310	301	301
МФ	651	647	625

Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица II-1: Щатна численост в министерствата, 2012 г. – 2014 г.

През 2014 г. административните структури, създадени с ПМС отчитат намаление на числеността, което се дължи на трансформирането на Комендантство – МО и на закриването на Национален център "Европейски младежки програми и инициативи".

Промяната на числеността на администрациите на държавните комисии се дължи на намалението на щатната численост на администрацията на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата с 33.3%, на администрацията на Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти с 13.3% и на администрацията на Държавната комисия по хазарта с 5.8%.

Административни структури	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Изпълнителни агенции	13 536	13 500	13 176
Държавни агенции	2 721	2 881	2 842
Държавни комисии	506	550	526
Структури, създадени със закон	24 768	24 642	24 746
Структури, създадени с ПМС	491	491	406
Структури, отчитащи се пред НС	7 263	7 245	7 252
Министерства	62 497	62 213	58 368

Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица II-2: Щатна численост в централната администрация, 2012 г. – 2014 г.

Общата щатна численост на териториалната администрация (ТА) през 2014 г. е 33 025.5 щ. бр. (32 882.5 щ. бр. за 2013 г.).

Административни структури	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Областни администрации	1 068	967	967
Общински администрации	22 248	22 383.5	22 551
Общински администрации на райони	1 925	1 934	1 943.5
Специализирани териториални администрации	7 390	7 598	7 564

Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица II-3: Щатна численост в териториалната администрация, 2012 г. – 2014 г.

През отчетната 2014 г. общата щатна численост на структурите от ТА се променя незначително – нарастване с 0.4% общо за ТА, което се дължи на нарастването на числеността на общинските администрации (в т.ч. общинските администрации на райони) с 0.7%.

II.1.1. Щатна численост по вид на правоотношението

Длъжностите в администрацията могат да бъдат заемани по трудово правоотношение (ТПО) или по служебно правоотношение (СПО), съгласно Закона за държавния служител, Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, Закона за изпълнение на наказанията (във връзка със ЗМВР), Закон за съдебната власт (във връзка със ЗМВР) или на Закона за дипломатическата служба.

Делът на щатните бройки, определени за заемане по СПО е 69% при 68.9% през 2013 г. Делът на щатните бройки, определени за заемане по трудово правоотношение е 31% при 31.1% през 2013 г.

Щатните бройки, определени за заемане по служебно правоотношение към 31 декември 2014 г. са 96 145, в т.ч.:

- 44 219 щ. бр. в МВР по ЗМВР (47 213 щ. бр. през 2013 г., намаление с 6.3%, в резултат на провеждани реформи в министерството и приемане на нов Закон за МВР);
- 4 250 щ. бр. по СПО по ЗМВР във връзка със ЗИНЗС в ГДИН (4 251 щ. бр. през 2013 г.);
- 1 403 щ. бр. по СПО по ЗМВР във връзка със ЗСВ в ГДО (1 453 щ. бр. през 2013 г. намаление с 3.4%);
- 536 щ. бр. по СПО по ЗДС в МВНР (458 щ. бр. през 2013 г.);
- 319 щ. бр. по ЗОВСРБ в МО (281 щ. бр. през 2013 г.).

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика II-1: Длъжности в администрацията по вид правоотношение, 2014 г.

В структурите извън МВР щатните бройки, определени за заемане по СПО са 51 926, а относителният им дял спрямо общата щатна численост е 58.8% (58.5% през 2013 г.).

Щатните бройки за заемане по трудово правоотношение в края на 2014 г. са 43 200.5 или 31% от общата численост (31.1% през 2013 г.), в т.ч 6 866 щ. бр. в МВР (7 700 щ. бр. за 2013 г.).

В отчелите се структури извън МВР щатните бройки, определени за заемане по ТПО са 36 334.5 и представляват 41.2% от числеността на тези административни структури (41.5% през 2013 г.).

През 2014 г. общата щатна численост на общинските администрации, в т.ч. числеността на общинските администрации на райони е 23 933.5 щ. бр. Ако добавим и данните от Административния регистър за щатната численост на петте общински администрации, които не са утвърдили доклад за състоянието на администрацията в

ИСПОДА,⁸ то общата щатна численост на този тип административни структури става 24 494.5 при 24 317.5 щ. бр. една година по-рано (нарастване с 0.7%).

И през 2014 г. делът на щатове по СПО в общинските администрации намалява, макар и пренебрежимо малко – с 0.6%, след като през 2013 г. е намалял с 0.4%, спрямо 2012 г.

Наредбата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията (НПКДА) – чл. 3, ал. 5, дава възможност в общинските администрации да се назначават по ТПО служители на експертни длъжности с аналитични и/или контролни функции.

През 2014 г. броят на общинските администрации, които са се възползвали от правото дадено им от чл. 3, ал. 5 от НПКДА и не са определили щатни бройки за експерти по СПО е 25 (26 през 2013 г.).

Общо 47 общински администрации, в т.ч. общински администрации на райони отчитат, че в техните структури няма щатни бройки за висши държавни служители, определени за заемане по СПО (47 през 2013 г.), а 51 общински администрации – за наличие на щатни бройки за ръководни длъжности по СПО (55 през 2013 г.).

От отчетите се през 2014 г. структури в централната администрация 9 не прилагат ЗДСл, в т. ч.:

- 4 структури, създадени със закон – Национален компенсационен жилищен фонд, Фонд "Научни изследвания", Фонд "Социална закрила", Фонд "Условия на труд";

- 4 структури, създадени с ПМС – Национален студентски дом, Център за асистирана репродукция, Център "Фонд за лечение на деца", Център за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи;

- 1 изпълнителна агенция – Национален институт за помирение и арбитраж.

II.1.2. Щатна численост за ръководни и експертни длъжности

Щатните бройки, определени за заемане от служители, назначени на ръководна длъжност през 2014 г. са 24 309. Относителният им дял спрямо общата щатна численост е 17.5% при 17.4%.⁹ **В администрациите без МВР техният брой е 9 490.** Относителният дял на щатове за ръководни длъжности спрямо общата щатна численост е 10.8% при 10.7% през 2013 г.

В централната администрация за заемане от служители, назначени на ръководна длъжност са определени 20 452 щ. бр., което е 19.1% от общата щатна численост в структурите на ЦА (19% през 2013 г.). В структурите без МВР техният брой е 5 633 щ. бр., което е 10.1% от числеността на тези структури (10% през 2013 г.). В териториалната администрация за заемане от служители, назначени на ръководни длъжности са определени 3 857 щ. бр., което е 11.9% от общата щатна численост на структурите на ТА през 2014 г. (11.8% през 2013 г.).

Щатните бройки, определени за заемане от служители, назначени на ръководна длъжност по СПО са общо 23 981 щ. бр. Делът им спрямо общия брой на щатните бройки, определени за заемане по СПО е 24.9% при 24.8% през миналата година.

В структурите от централна администрация техният брой е 20 381 щ. бр. или 24.1% от щатове, определени за заемане по СПО в ЦА (24% през 2013 г.). В ЦА без МВР техният

⁸ Общинските администрации Бяла Слатина, Ихтиман, Куклен, Радомир и Хасково.

⁹ Следва да се има предвид, че тъй като в ИСПОДСА, не се предоставя възможност да се отчетат данните за видовете персонал съгласно ЗМВР, тази информация се предоставя в следния вид: за „ръководни длъжности“ се включват категориите по чл. 143, ал. 1, т. 2, 3, 4, 5 и 6 от ЗМВР, а за „експертни длъжности“ се включват категориите по чл. 143, ал. 1, т. 7 от ЗМВР.

брой е 5 562 щ. бр., което е 13.8% от всички щатни бройки, определени за заемане по СПО в тези администрации (13.8% през 2013 г.). В ТА 3 600 щ. бр. са определени за заемане от служители, назначени на ръководна длъжност по СПО, което е 31.1% от общата щатна численост по СПО в ТА (30.9% през 2013 г.).

През 2014 г. ръководните длъжности, определени за заемане по ТПО са 328. В структурите на централна администрация те са 71, а в структурите на ТА – 257, според отчетните данни на администрациите.

Щатните бройки, определени за заемане от служители, назначени на експертни длъжности в държавната администрация през 2014 г. са 99 447 щ. бр., а делът им спрямо общата щатна численост на администрацията е 71.4% (70.8% през 2013 г.). Щатовете, определени за заемане от експерти с аналитични и контролни функции са 77 980 щ. бр., а за експерти със спомагателни функции – 21 467 щ. бр. В централната администрация щатните бройки, определени за заемане от експерти са 78 013.5, което е 73% от нейната щатна численост (72.4% през 2013 г.). Щатовете, определени за заемане от експерти с аналитични и контролни функции са 65 590 щ. бр., а за експерти със спомагателни функции са 12 423.5 щ. бр.

В рамките на отчетите се структури на ЦА без МВР са разкрити 47 607.5 щ. бр. за служители, назначени на експертни длъжности, което е 85.3% от общата щатна численост на тези администрации (84.3% през 2013 г.). Щатовете, определени за заемане от експерти с аналитични и контролни функции са 36 190 щ. бр., а за експерти със спомагателни функции са 11 417.5 щ. бр.

В структурите на териториалната администрация щатните бройки за експерти са 21 433.5 или 66% от общата щатна численост (65.7% през 2013 г.). Щатовете, определени за заемане от експерти с аналитични и контролни функции са 12 390 щ. бр., а за експерти със спомагателни функции – 9 043.5 щ. бр.

II.1.3. Незаети щатни бройки в държавната администрация

Незаетите щатни бройки в структурите на държавната администрация към 31 декември 2014 г. са **10 032.5** или 7.2% от общата щатна численост на администрацията (8.4% през 2013 г.). От тях 8 359.5 са в централната администрация (83.3% от всички незаети щатни бройки), а 1 673 са в структурите на териториалната администрация (16.7% от всички незаети щатни бройки). Незаетите щатни бройки в системата на МВР са 5 230 или 10.2% от общата щатна численост в министерството (13.8% през 2013 г.).

Разпределението на незаетите щатни бройки по вид на правоотношението показва, че тези **по служебно правоотношение са 8 740 щ. бр.** (9.1% от всички щатни бройки, определени за заемане по СПО, при 9.8% през 2013 г.). Незаетите щатни бройки, определени за заемане по СПО в структурите без МВР са 3 550 или 6.8% от щатните бройки, определени за заемане по СПО в тези администрации (6.6% през 2013 г.). **В рамките на МВР незаети са 5 190 щ. бр.,** което е 11.7% от общата щатна численост по СПО в министерството (13.4% през 2013 г.).

От щатните бройки, определените за заемане **по трудово правоотношение, незаети са 1 292.5 щ. бр.** – 3% от общата щатна численост по това правоотношение (5.3% през 2013 г.).

Тип администрация	Вид администрация	Незаети щатни бройки*		
		Относителен дял 2012 г.	Относителен дял 2013 г.	Относителен дял 2014 г.
Централна администрация	Административни структури отчитащи се пред Народното	6.7%	7.1%	6.8%

Тип администрация	Вид администрация	Незаети щатни бройки*		
		Относителен дял 2012 г.	Относителен дял 2013 г.	Относителен дял 2014 г.
	събрание			
	Административни структури, създадени с ПМС	8.4%	5.7%	6.7%
	Административни структури, създадени със закон	4.9%	4.2%	5.2%
	Администрации на държавни комисии	5.9%	9.6%	7.6%
	Администрация на Министерския съвет	5.0%	4.9%	5.4%
	Държавни агенции	6.8%	11.6%	7.8%
	Изпълнителни агенции	4.4%	4.0%	4.3%
	Министерства	11.2%	12.9%	9.8%
	Общо:	8.5%	9.4%	7.8%
Териториална администрация	Областни администрации	9.2%	5.0%	6.1%
	Общински администрации	4.0%	3.8%	3.9%
	Общински администрации на райони	6.1%	5.6%	4.7%
	Специализирани териториални администрации	8,9%	8.6%	8.7%
	Общо:	5.4%	5.1%	5.2%
Общо за цялата администрация:		7.8%	8.4%	7.2%

*Данните включват и МВР

Относителните дялове са изчислени спрямо обща щатна численост по вид и тип администрация.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица II-4: Незаети щатни бройки в администрацията, 2012 г.-2014 г.

Част от **свободните щатни бройки – 2 191** са останали незаети за период **повече от 6 месеца** (21.8% от незаетите щатни бройки, при 18.8% през 2013 г.).

Тип администрация	Вид администрация	Незаети щатни бройки за повече от 6 месеца*		
		Относителен дял 2012 г.	Относителен дял 2013 г.	Относителен дял 2014 г.
Централна администрация	Административни структури отчитащи се пред Народното събрание	4.1%	3.9%	4.0%
	Административни структури, създадени с ПМС	5.3%	3.5%	3.7%
	Административни структури, създадени със закон	2.1%	2.0%	2.0%
	Администрации на държавни комисии	2.4%	4.4%	1.5%
	Администрация на Министерския съвет	2.2%	3.0%	1.2%
	Държавни агенции	3.5%	3.5%	3.3%
	Изпълнителни агенции	1.5%	1.0%	1.1%
	Министерства	0.3%	0.2%	0.2%

Тип администрация	Вид администрация	Незаети щатни бройки за повече от 6 месеца*		
		Относителен дял 2012 г.	Относителен дял 2013 г.	Относителен дял 2014 г.
	Общо:	1.2%	1.1%	1.1%
Териториална администрация	Областни администрации	5.9%	1.0%	1.8%
	Общински администрации	2.6%	2.7%	2.6%
	Общински администрации на райони	3.9%	3.7%	3.2%
	Специализирани териториални администрации	6.3%	5.4%	5.4%
	Общо:	3.7%	3.4%	3.3%
Общо за цялата администрация:		1.7%	1.6%	1.6%

*Данните включват и МВР.

Относителните дялове са изчислени спрямо обща щатна численост по вид и тип администрация.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица II-5: Незаети щатни бройки за повече от 6 месеца в администрацията, 2012 – 2014 г.

II.1.4. Заети щатни бройки в държавната администрация

През 2014 г. заетите щатни бройки в администрацията са 129 313 щ. бр. (92.8% от общата щатна численост на отчетите се администрации при 91.6% през 2013 г.), в т.ч. 45 855 заети щ. бр. в МВР (89.8% от общата щатна численост на министерството при 86.2% през 2013 г.).

По служебно правоотношение са заети 87 405 щ. бр. (67.6% от всички заети щ. бр., 67.8% през 2013 г.), като в МВР техният брой е 39 029 щ. бр. (85.1% от заетите щ. бр. в министерството, при 86.3% през 2013 г.).

Заетите щатни бройки в администрацията без МВР са 83 458 щ. бр. (94.6% от общата щатна численост на отчетите се администрации без МВР при 94.8% през 2013 г.). По служебно правоотношение са заети 48 376 щ. бр. (58% от всички заети щ. бр., при 57.6% през 2013 г.), а по трудово – 35 082 щ. бр.

В централната администрация броят на заетите щатни бройки през 2014 г. е 98 521.5 (92.2% от общата щатна численост при 90.6% през 2013 г.). В структурите от ЦА без МВР те са 52 666.5 щ. бр. (94.4% от общата щатна численост на тези администрации, 94.8% през 2013 г.).

В териториалната администрация през 2014 г. са заети 30 791.5 щ. бр. – 94.9% от щатната численост на ТА (94.9% през 2013 г.).

Щатните бройки, заети от жени във всички структури на държавната администрация през 2014 г. са 64 318 или 49.7% от всички заети (48.6% през 2013 г.). Щатните бройки, заети от мъже във всички структури на държавната администрация през 2014 г. са 64 995 или 50.3% от всички заети щатни бройки (51.4% през 2013 г.).

В структурите без МВР щатните бройки, заети от жени са 54 020 щ. бр. (64.7% от заетите щатни бройки в тези администрации при 63.7% през 2013 г.), а от мъже – 29 438 щ. бр. (35.3% при 36.3% през 2013 г.).

II.2. Наети лица в администрацията на изпълнителната власт

От 2011 г. Националният статистически институт публикува статистически данни за числеността на наетите лица по трудово и по служебно правоотношение в администрацията на изпълнителната власт.

Източник на данните е тримесечното изследване на наетите лица, отработеното време, средствата за работна заплата и други разходи за труд (наблюдават се предприятията от всички икономически дейности, независимо от формата на собственост и източника на финансиране, които имат поне едно наето лице по трудово или служебно правоотношение през отчетния период). Изследването е по икономически дейности и се използват Национална класификация на икономическите дейности – 2003 и Класификация на икономическите дейности – 2008. Данните за наети лица са по списъчен брой в края на месеца.

Поради характеристиките на методологията на НСИ, използвана за целите на изследването, данните са несъпоставими с тези от ИСПОДСА и не могат да се използват за извършване на сравнителни анализи.

Информация на НСИ за наети лица по трудово или служебно правоотношение през 2014 г. в администрация на изпълнителната власт:¹⁰

2014 година												
	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
АДМИНИСТРАЦИЯ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ (ОБЩО)*	95 340	95 896	95 897	96 005	96 247	97 321	95 981	95 732	95 459	94 680	94 459	94 087
I. Централна администрация* от тях:	54 074	54 503	54 535	54 412	54 370	54 522	54 544	54 273	54 036	53 568	53 277	53 009
I.1. Министрства и администрация на Министерски съвет*	7 090	7 071	7 062	7 004	7 026	7 033	7 026	6 924	6 925	6 922	6 912	6 843
I.2. Държавни агенции	2 814	2 855	2 839	2 831	2 885	2 922	2 922	2 938	2 901	2 898	2 819	2 821
I.3. Държавни комисии	520	511	503	507	508	508	514	508	512	511	508	504
I.4. Изпълнителни агенции	16 993	17 328	17 385	17 366	17 288	17 424	17 390	17 311	17 198	16 862	16 707	16 551
I.5. Административни структури, създадени с нормативен акт, които имат функции във връзка с осъществяване на изпълнителната власт	25 265	25 356	25 368	25 323	25 272	25 241	25 292	25 223	25 126	24 997	24 954	24 934
I.6. Административни структури, създадени с нормативен акт, отчитащи се пред Народното събрание	1 106	1 097	1 095	1 100	1 105	1 106	1 113	1 085	1 091	1 091	1 092	1 074
I.7. Структури по чл. 60 от ЗА	286	285	283	281	286	288	287	284	283	287	285	282
II. Териториална	41 266	41 393	41 332	41 593	41 877	42 799	41 437	41 459	41 423	41 112	41 182	41 078

¹⁰ Данните включват наетите лица по трудово или служебно правоотношение, вкл. лицата извън утвърдената численост по ПМС № 66 от 1996г., ПМС № 212 от 1993 г. и ПМС № 258 от 2005 г. Данните включват и наетите лица по програми и мерки по условията на Закона за насърчване на заетостта, освен в случаите когато информацията за тях е предоставена в отделен отчет и може да бъде изключена.

2014 година

	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
администрация от тях:												
II.1. Общински администрации	32 693	32 831	32 772	32 845	32 878	32 989	32 872	32 847	32 857	32 809	32 881	32 830
II.2. Областни администрации	1 372	1 372	1 371	1 546	1 763	2 597	1 383	1 465	1 467	1 244	1 255	1 235
II.3. Специализирани териториални администрации	7 201	7 190	7 189	7 202	7 236	7 213	7 182	7 147	7 099	7 059	7 046	7 013

* В данните не се включват наетите лица в Министерство на вътрешните работи и Министерство на отбраната
Източник: Национален статистически институт

Таблица II-6: Наети лица по трудово или служебно правоотношение през 2014 г. в администрация на изпълнителната власт

II.3. Назначаване на служители в държавната администрация

В рамките на отчетния период в администрацията са извършени общо **10 181 назначения/преназначения на държавни служители по смисъла на Закона за държавния служител** (служители, назначени по СПО по ЗДСл). Данните не включват назначените/преназначените на държавна служба на основание чл. 158 от ЗМВР и чл. 146 от ЗОВСРБ в МВР, МО, ГДИН и ГДО.

След проведена **конкурсна процедура** през 2014 г. в държавната администрация са **назначени 1 887 служители** (2 111 през 2013 г.).

През 2014 г. са **обявени 2 267 конкурсни процедури на основание ЗДСл и ЗМВР за заемане на 2 519 щ. бр.**, в т.ч. за заемане на 2 391 щ. бр. по СПО и за 128 щ. бр. по ТПО. През 2013 г. са обявени 2 429 конкурсни процедури на основание ЗДСл и ЗМВР за заемане на 3 689 щ. бр., в т.ч. за заемане на 3 511 щ. бр. по СПО и за 178 щ. бр. по ТПО.

В рамките на отчетната година са обявени и:

- 48 конкурсни процедури за заемане на 125 щ. бр. по СПО в МВР (217 процедури за 1 146 щ. бр. по СПО през 2013 г.);
- 124 конкурсни процедури за заемане на 124 щ. бр. по СПО в ГДИН (121 процедури за 170 щ. бр. по СПО през 2013 г.);
- 18 конкурсни процедури за заемане на 48 щ. бр. по СПО в ГДО (20 процедури за 76 щ. бр. през 2013 г.).

През тази отчетна година **прекратените конкурсни процедури** поради липса на кандидати са 60 (60 през 2013 г.). Прекратените процедури поради недопускане на нито един кандидат през 2014 г. са 48 (36 през 2013 г.). Намалява броят на конкурсните процедури, приключили без класиране – 186 при 258 през 2013 г.

В резултат на приключили 1 800 конкурсни процедури са заети 2 167 щ. бр., в т.ч. 2 046 щ. бр. по СПО и 121 щ. бр. по ТПО. От общо заетите щатни бройки по СПО:

- 101 щ. бр. са заети по СПО на основание ЗМВР в МВР;
- 124 щ. бр. са заети по СПО на основание ЗМВР във връзка със ЗИНЗС в ГДИН;
- 48 щ. бр. са заети по СПО на основание ЗМВР във връзка със ЗСВ в ГДО.

Най-често използваният начин за заемане на длъжности от държавни служители в администрацията през 2014 г. е **преназначаването на друга длъжност при условията на чл. 82, ал. 1 от ЗДСл** (ако служителят отговаря на условията за назначаване на съответната длъжност и е изразил предварително писмено съгласие за заемането ѝ). Така са назначени общо 3 597 държавни служители (4 340 през 2013 г.).

Преназначаване на по-висока длъжност, на основание чл. 82, ал. 1, при условията на чл. 82, ал. 3 от ЗДСл е **третият по честота** способ за назначаване на държавни служители през 2014 г. с общо 1 425 назначени (912 през 2013 г.).

През 2014 г. са използвани и **други основания от ЗДСл** за назначаване на държавни служители:

- чл. 15 от ЗДСл (назначаване без конкурс за определен срок за заместване на държавен служител, който отсъства от работа повече от три месеца) – 1 255 служители (1 094 през 2013 г.). От тях, назначени на свободна длъжност в срок от 2 месеца от назначаването при условията на чл. 82, ал. 1 от ЗДСл – 384 служители (337 през 2013 г.);

- чл. 16а от ЗДСл (държавният служител може да бъде назначаван на длъжност в администрацията по служебно правоотношение при непълно работно време) – 484 служители (492 през 2013 г.);

- чл. 81а от ЗДСл (назначаване на длъжност в друга администрация, ако държавният служител отговаря на условията за нейното заемане и след сключване на писмено споразумение между него и органите по назначаване на двете администрации) – 284 служители (232 през 2013 г.);

- чл. 82, ал. 2, при условията на чл. 82, ал. 4 от ЗДСл (по предложение на непосредствения ръководител и след преценка на органа по назначаването на по-висока длъжност до началник на отдел включително може да бъде преназначен държавен служител и без да са налице условията за минимален ранг и професионален опит; държавният служител се допуска до подбор, ако е получил най-високата годишна оценка на изпълнението на длъжността и по отношение на него е изтекъл едногодишният срок за изпитване) – 259 служители (133 през 2013 г.);

- чл. 10д, ал. 6 от ЗДСл (от следващия класиран кандидат, когато в едногодишен срок заетата въз основа на конкурс длъжност или друга длъжност със същите функции се освободи) – 227 служители;

- Параграф 36, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗДСл (поради определяне на длъжността за заемане по служебно правоотношение) – 126 служители;

- чл. 87а от ЗДСл (при преобразуване на администрация, при преминаване на дейност от една администрация в друга, както и при преминаване на дейност от закрыта администрация в друга, служебното правоотношение с държавния служител не се прекратява) – 46 служители (172 през 2013 г.);

- чл. 81б от ЗДСл (изпълняване на длъжност в друга администрация за срок до 4 години, ако държавният служител отговаря на условията за нейното заемане, едногодишният срок за изпитване е изтекъл и служебното му правоотношение е безсрочно) – 44 служители (56 през 2013 г.).

II.4. Обучения

През 2014 г. **за първи път на държавна служба са постъпили 2 395 държавни служители.**

През задължително обучение в срок от 3 месеца от назначаването – **съгласно чл. 356, ал. 1 и ал. 2 от ЗДСл**, са преминали 776 служители – 32.4% от всички служители, назначени за първи път на държавна служба по смисъла на Закона за държавния служител (17% през 2013 г.), а още 366 служители са преминали обучението си след този срок. Общо 399 държавни служители са назначени за първи път на държавна служба след 1 октомври 2014 г. и за тях тримесечният срок не е изтекъл към 31.12.2014 г.

В рамките на отчетния период през задължително обучение са преминали и 692 държавни служители, назначени за първи път на държавна служба през 2013 г. От тях 290 са го направили в срока по чл. 35б, ал. 2 от ЗДСл, а 402 – след изтичане на срока.

Назначените за първи път на ръководна длъжност през 2014 г. са 464 служители и 181 от тях са преминали задължително обучение в срок от 3 месеца от назначаването си (39% от назначените за първи път на ръководна длъжност при 12.3% през 2013 г.). Още 90 ръководители са преминали обучение след тримесечния срок. Общо 74 ръководители са назначени за първи път на ръководна длъжност след 1 октомври 2014 г. и за тях тримесечният срок не е изтекъл към 31.12.2014 г.

В рамките на отчетния период през задължително обучение са преминали и 121 служители, назначени за първи път на ръководна длъжност през 2013 г. От тях 56 са го направили в срока по чл. 35б, ал. 2 от ЗДСл, а 65 – след изтичане на срока.

Висшите държавни служители също подлежат на задължително обучение, което трябва да се провежда от ИПА поне веднъж годишно. През 2014 г. това обучение са преминали 251 служители или 11.3% от общия брой висши държавни служители в администрацията (8.6% през 2013 г.).

По-малко от половината от отчетите се структури – 273 (47.4% при 49.3% през 2013 г. и 43.8% през 2012 г.), не са предвидили средства за специализирано обучение на служителите през 2014 г. в собствените си бюджети.

Администрациите, които са предвидили такива средства и са ги усвоили – изцяло или отчасти, са 277 – 48.1% от всички отчети се администрации, с общ размер на предвидените средства 4 029 987 лв. и усвоени 66.5% от тях. През 2013 г. броят им е 264, делът им спрямо всички отчети се администрации – 45.1% и са усвоени 80.2% от предвидените средства за обучение.

Общо 93 администрации са усвоили 100% от предвидените в собствения бюджет средства за обучение и преквалификация, а други 60 администрации са усвоили между 85 и 99.9%. За съжаление, 12 администрации отчитат, че са предвидили в собствените си бюджети средства за обучение, които са останали неусвоени.

Общият брой на служителите по основно щатно разписание, включени в обученията през 2014 г. е 55 423, като те са участвали в общо 9 447 обучения (52 274 обучени и 8 520 обучения през 2013 г.). Най-голям процент – 28.4% са били тясно специализирани обучения (33.2% през 2013 г.), след тях по брой проведени са обученията по „Правни аспекти на административната дейност” – 9.3% (при 9% през 2013 г.). На трето място са обученията по „Финансово и стопанско управление” – 9.1% (при 11.3% през 2013 г.). Обученията на тема „Управление на проекти – усвояване на средствата от ЕС” през 2014 г. са 7.5% от всички проведени, при дял от 7.9% през 2013 г.

През 2014 г. договори за обучение с уговорен срок за работа в съответната администрация са сключили 144 служители, като в рамките на отчетния период 10 от тях са напуснали администрацията. Девет от напусналите са възстановили средствата за обучението.

II.5. Оценка на изпълнението

Следните администрации отчитат, че не прилагат Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация (НУРОИСДА): Национален студентски дом, Център за асистирана репродукция, Национален компенсационен жилищен фонд, Фонд "Научни изследвания", общинските администрации – Белово, Стрелча, Трън, Якоруда, Столична община – район Баня.

Отчетните данни не включват МВР, ГДИН, ГДО, чиито служители не се оценяват по реда на Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация (НУРОИСДА).

За МО отчетните данни включват само служителите, назначени на основание ЗДСл.

През 2014 г. 66 240 служители (92.1%, без промяна спрямо 2013 г.) от попадащите в обхвата на оценяването по НУРОИСДА 71 941 служители, са били оценени за изпълнението на длъжността си. От тях 38 755 са наети по СПО, а 27 485 са наети по ТПО.

Поради липса на действително отработени най-малко 6 месеца в периода на оценяване не подлежат на оценяване общо 4 814 служители (6.7% от подлежащите на оценяване при 6.6% през 2013 г.). Служителите, които нямат отработени най-малко 6 месеца са най-често новоназначени (2 145 – 44.5%) или ползват отпуск поради бременност, раждане или осиновяване (1 497 – 31.1%).

Разпределението на получените през 2014 г. оценки е както следва:

- Оценка „Изключително изпълнение“ – 2 742 оценки или 4.1% от всички поставени оценки (3.3% през 2013 г.);
- Оценка „Изпълнението надвишава изискванията“ – 27 877 оценки или 42.8% от всички поставени оценки (41.5% през 2013 г.);
- Оценка „Изпълнението напълно отговаря на изискванията“ – 34 399 оценки или 51.9% от всички оценки (52.5% през 2013 г.);
- Оценка „Изпълнението отговаря не напълно на изискванията“ – 1 079 оценки или 1.6% от всички оценки (2.1% през 2013 г.);
- Оценка „Неприемливо изпълнение“ – 150 оценки или 0.2% (0.3% през 2013 г.).

Най-голям е дялът на поставените оценки „Изключително изпълнение“ в общинските администрации на райони, където 13.9% от общия брой на поставените оценки са за изключително изпълнение (7.3% през 2013 г.). На второ място са министерствата (12% при 12.8% през 2013 г.). На трето – администрации на държавни комисии (10.2% при 7.7% през 2013 г.).

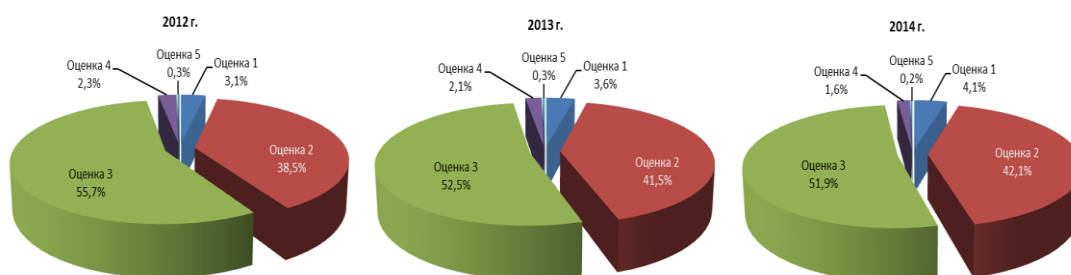
Най-голям е дялът на поставените оценки „Неприемливо изпълнение“ в областните администрации, където 0.89% от общия брой на поставените оценки са за неприемливо изпълнение (0.6% през 2013 г.), следвани от административните структури отчитащи се пред Народното събрание (0.85% при 0.2% през 2013 г.).

През отчетния период до контролиращите ръководители са подадени общо 332 възражения, от тях 209 в структурите на централната администрация, а 123 – в териториалната. Година по-рано общия брой на възраженията е 566, като 443 са в централната, а 123 в териториалната администрация. С най-голям относителен дял възражения по поставени оценки на изпълнението са областните администрации – по 1.9% от поставените оценки е направено възражение (2.2% през 2013 г.), следвани от административните структури, създадени с ПМС (1.4% при 0% през 2013 г.) и структурите от СТА (1.3% при 1.2% през 2013 г.).

Контролиращият ръководител е потвърдил поставените оценки по 223 от подадените възражения, а по 106 възражения оценките са коригирани (31.9% от общия брой подадени възражения, 27.4% през 2013 г.). В структурите от ЦА са коригирани оценките по 60 възражения (28.7% от подадените възражения, 26.4% през 2013 г.), а в териториалната – 46 (37.4% от подадените възражения, 30.9% през 2013 г.). При общо 101 от случаите на възражение контролиращият е променил оценката с една единица нагоре (30.4% от подадените възражения, 20.7% през 2013 г.), в 5 случая е променил оценката с една единица надолу (1.5% от подадените възражения, 6.7% през 2013 г.).

Съгласно чл. 21 от Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация, контролиращият ръководител има право да изиска от оценяващите ръководители допълнителна информация и аргументация за оценките и да поиска допълнително мнение на други служители за работата на оценявания. Контролиращият ръководител може да потвърди годишната оценка или да я промени с една оценка и без да е налице възражение от страна на оценявания (чл. 21, ал. 2 от НУРОИСДА).

През 2014 г. общо 204 оценки са били променени с една единица нагоре, а други 330 с една единица надолу. За отчетния период контролиращият ръководител е изискал „допълнителна информация и аргументация за оценките“ и „допълнително мнение на други служители за работата на оценявания“, съгласно чл. 21, ал. 1 от НУРОИСДА за 90 оценки.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика II-2: Процентно съотношение на получените атестационни оценки спрямо общия брой на атестираните служители

II.6. Заплащане¹¹

С въведения от 1 юли 2012 г. модел на заплащане в българската държавна администрация, работната заплата на служителите по служебно и по трудово правоотношение беше реструктурирана. Отпаднаха допълнителните възнаграждения с постоянен характер – за прослужено време и за научна степен „доктор“ и „доктор на науките“, като те бяха инкорпорирани в размера на новата основна месечна заплата на всеки служител.

Брутната заплата се състои от основна заплата и допълнителни възнаграждения.

Разходите за основни заплати на държавните служители и на служителите по трудово правоотношение във всяка администрация са не по-малко от 70 на сто, а разходите за допълнителните възнаграждения – не повече от 30 на сто от разходите за заплати, възнаграждения и задължителни осигурителни вноски.

Минималните и максималните размери на основните заплати по нива и степени са определени в единна матрица. Органът по назначаването определя индивидуалния размер на основната заплата на държавния служител, като отчита нивото на заеманата длъжност, квалификацията и професионалния опит.

В Закона за държавния служител (ЗДСл) и Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация (НЗСДА) са изрично посочени случаите, в които индивидуалните основни месечни заплати на служителите в държавната администрация могат да се увеличават:

- въз основа на годишната оценка на изпълнението на длъжността;

¹¹ Данните и анализа са предоставени от дирекция „Модернизация на администрацията“ и секретариат към Съвета за административна реформа в АМС и се обосновава на данни към 01.07.2013 г., които не се съдържат в ИСПОДСА.

- при завръщане от отпуск за бременност и раждане или за отглеждане на дете;
- след изтичане на срока за изпитване;
- при завръщане от отпуск или от командировка с продължителност повече от една година или при възстановяване на уволнен служител;
- при завръщане на служител, изпратен в друга административна структура по реда на чл. 81б от ЗДСл;
- при преназначаване на друга длъжност в по-високо ниво на основната заплата.

Увеличението на индивидуалната работна заплата на всеки служител въз основа на годишната оценка на изпълнението на длъжността се извършва диференцирано – при най-високата оценка то може да достига до 15%, докато при най-ниската оценка не се предвижда увеличение.

Допълнителните възнаграждения, които държавният служител може да получава са регламентирани също в ЗДСл и НЗСДА: допълнително възнаграждение за нощен труд; допълнително възнаграждение за извънреден труд; допълнително възнаграждение за работа през официалните празници; допълнително възнаграждение за времето на разположение; допълнително възнаграждение за постигнати резултати. На държавния служител и на служителите по чл. 107а от Кодекса на труда не може да се определят допълнителни възнаграждения на основания, различни от посочените. В други закони не може да се определят допълнителни възнаграждения на служителите в държавната администрация. По този начин се преустанови съществуващата преди въвеждането на модела практика приходите от такси да се използват като източник за допълнителни възнаграждения на служителите, определени като процент върху основната заплата, независимо от постигнатите резултати.

Допълнителните възнаграждения за постигнати резултати се определят въз основа на оценка на структурните звена в административната структура и/или на отделните служители. Ако служителят не се е справял с работата и не е допринесъл за постигане на целите на администрацията, то той не следва да получава материално поощрение за съответния период. Размерът на допълнителното възнаграждение за постигнати резултати, което може да получи отделен служител за една година, не може да надвишава 80 на сто от начислените му за съответната година основни заплати.

Всяка администрация разработва свои Вътрешни правила за работната заплата, в които изрично определя процентите, с които ще увеличи възнагражденията на служителите, свързани с годишната оценка на изпълнението на длъжността. По този начин е дадена възможност всяка една администрация да приложи по-гъвкав подход в политиката по заплащането на своите служители, но в рамките на разполагаемия бюджет.

По данни, подадени от структурите на централната администрация минималните и максималните стойности на основните месечни заплати средно по длъжности към 1 юли 2014 г. са представени в следващата таблица:

длъжност	Стойности на заплати по длъжности към 01.07. 2014 г.	
	минимална основна месечна заплата	максимална основна месечна заплата
Главен секретар	944	3 600
Главен директор	1 176	3 309
Ръководител на вътрешен одит	920	2 650
Ръководител на инспекторат	1 050	3 676

длъжност	Стойности на заплати по длъжности към 01.07. 2014 г.	
	минимална основна месечна заплата	максимална основна месечна заплата
Заместник главен директор	1 150	2 650
Директор	770	4 300
Началник отдел	645	3 404
Началник сектор	605	2 400
Държавен експерт	632	3 050
Държавен инспектор	831	3 050
Държавен вътрешен одитор	950	2 224
Главен експерт	500	2 609
Главен инспектор	450	2 450
Главен счетоводител	793	3 015
Главен юрисконсулт	650	2 626
Главен вътрешен одитор	704	2 101
Финансов контролър	650	2 617
Служител по сигурността на информацията	820	2 060
Старши инспектор	452	2 300
Старши юрисконсулт	494	2 000
Старши вътрешен одитор	570	1 696
Старши счетоводител	460	1 601
Старши експерт	400	2 170
Младши експерт	401	1 781
Инспектор	360	2 150
Юрисконсулт	460	1 200
Вътрешен одитор	550	1 168
Главен специалист	340	1 600
Старши специалист	354	1 152
Специалист	340	1 194
Технически сътрудник	340	1 281
Изпълнител	340	1 184

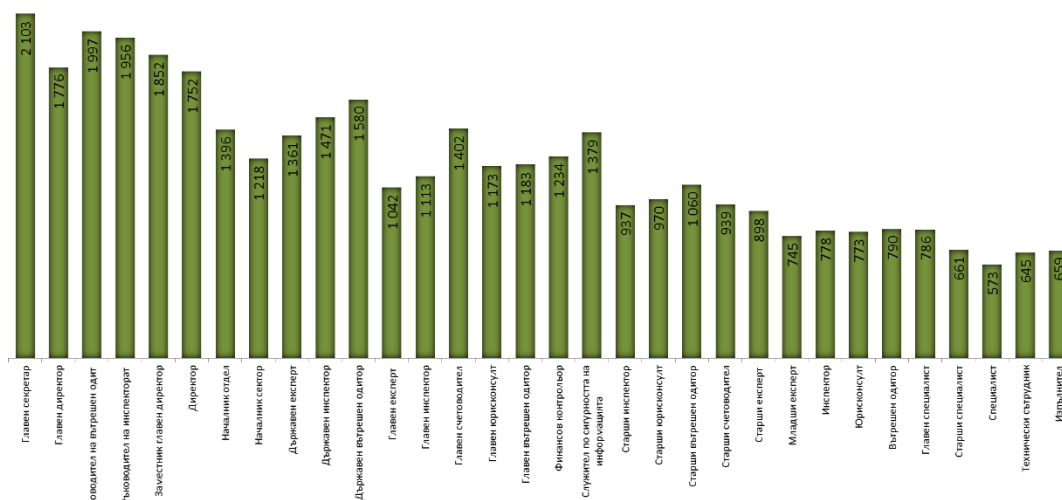
Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица II-7: Минимални и максимални стойности на основните месечни заплати средно по длъжности, 2014 г.

Съгласно Регламент 1080/2010 на Европейската комисия и Европейския парламент за изменение на правилника за длъжностните лица на Европейския съюз (ЕС) и Условиата за работа на другите служители на ЕС държавите членки са задължени да подават ежегодно към 1 юли на съответната година данни за заплащането на служителите в държавната администрация. Данните се предоставят на Европейската статистика към Европейската комисия (Евростат) и се публикуват на официалната ѝ страница. Тези данни от всички държави членки се използват за анализи, изчисляване на потребителския индекс и популателната способност на служителите, работещи в институциите на ЕС. За да се осигури съпоставимост, данни се предоставят за служителите, работещи в централната администрация във всяка европейска държава. Информацията, която се представя на Евростат се събира, обработва и анализира от дирекция "Модернизация на администрацията" към администрацията на Министерския съвет (АМС).

С цел намаляване на вътрешната административна тежест за административните структури, които са задължени ежегодно да попълват данни за Доклада за състоянието на

администрацията, АМС не е изисквала допълнително събиране на данни за размера на индивидуалните основни месечни заплати към 31.12.2014 г. Най-честото основание за увеличаване на основната месечна заплата е въз основа на годишната оценка на изпълнение на длъжността, тъй като обхваща и най-много служители. Всеки служител, който има действително отработени шест месеца през календарната година, подлежи на оценяване. Съгласно чл. 18 от НЗСДА увеличението се извършват в тримесечен срок след настъпване на съответните обстоятелства, така че диференцираните увеличения на индивидуалните заплати въз основа на годишната оценка са отчетени в данните, подадени на Евростат. В приложената графика са представени стойностите на основните месечни заплати средно по длъжности – медиана в лева към 1 юли 2014 г. по данни за Евростат.

Източник: CAP

Графика II-3: Стойности на основните месечни заплати, средно по длъжности (медиана) към 1 юли 2014 г.

Данни за допълнителните възнаграждения не се предоставят на Евростат, освен това те имат своята разнообразна специфика за всяка администрация и не би могло да се правят съпоставки с изминали периоди.

През последните две години редица административни структури сигнализират за невъзможност да прилагат модела на заплащане, както и за неговото изкривяване или неправилно прилагане.

От една страна, проблемите за ефективно прилагане в практиката на модела се дължат на недостатъчния финансов ресурс, с който разполагат някои администрации. Факт е, че постигнатите увеличения на заплатите в определени администрации са резултат от оптимизиране на числеността и подобряване ефикасността на разходите, но в други администрации финансовият ресурс за увеличение на заплатите се формира само от икономията на средствата за работна заплата от незаети длъжности, болнични, неплатени отпуски. В някои администрации средствата за заплати са на нивата от преди няколко години, въпреки че са увеличени обема и обхвата на изпълняваните функции.

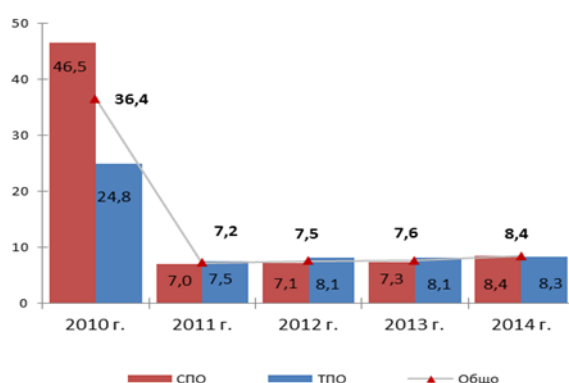
От друга страна, в някои администрации се наблюдава неразбиране на модела на заплащане от ръководителите, които имат водеща роля за прилагането му. Още при въвеждането на модела от 1 юли 2012 г., въпреки че беше дадена нормативна възможност за корекции на заплатите с цел ефективното му стартиране, редица администрации не поддържаха правилно. Така бяха мултиплицирани несъответствията на стария модел – например: по-високи заплати за длъжности с ниски нива на изискваните знания, умения и отговорности; големи разлики в заплатите за една и съща длъжност в рамките на едно звено или администрация и др.

В Стратегията за развитие на държавната администрация 2014-2020 г., приета с Решение № 140 от 17 март 2014 г. и в Пътната карта за изпълнението ѝ е заложено да се изготвят периодични анализи ефекта от прилагането на моделите на заплащане и оценяване на служителите в администрацията. До 2020 г. ще бъдат изготвени три анализа, като първият ще бъде завършен в средата на 2015 г.

Оценяването и заплащането са основни елементи в системата за управление на човешките ресурси, от които в голяма степен зависи мотивацията на служителите за постигане на целите на администрацията. Това налага периодично те да се анализират и усъвършенстват при необходимост.

II.7. Отпуски на служителите в държавната администрация

За отчетната 2014 г. общо 44 726 служители в държавната администрация имат неизползван отпуск в размер на средно 8.37 дни на един служител.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика II-4: Неизползвани отпуски за отчетния период 2010 г.-2014 г., средно на един служител

От общия брой служители с неизползван отпуск за 2014 г. 25 935 са служители по СПО, а 18 791 по ТПО. За отчетния период служителите по СПО имат неизползван отпуск в размер на средно 8.4 дни на един служител, а служителите по ТПО имат неизползван отпуск в размер на средно 8.3 дни на един служител.

Общият брой на дните неползван отпуск за всички служители с неползван отпуск за периоди преди 2014 г. **намалява с 11.9% спрямо 2013 г.** (намаление с 3% през 2013 г. спрямо 2012 г.).

II.8. Прекратяване на правоотношения

През отчетната 2014 г. са прекратени общо 12 034 правоотношения – текучество от 9.3% при 7% една година по-рано, в т.ч.:

- 2 454 прекратени служебни правоотношения в МВР по ЗМВР;
- 336 прекратени СПО в ГДИН по ЗМВР във връзка със ЗИНЗС;
- 38 прекратени СПО в ГДО по ЗМВР във връзка със ЗСВ;
- 35 прекратени договора с военнослужещи в Министерство на отбраната на основания ЗОВСРБ.

От тях 9 155 са в структури на централна администрация при текучество от 9.2% (6.6% през 2013 г.). Най-голямо е текучеството в административните структури, създадени с ПМС – 26.8% при 8.4% през 2013 г., следвани от администрации на държавни комисии – 19.6% при 21.6% през 2013 г. и държавните агенции – 15.1% при 9.4% през 2013 г.

В структурите на териториална администрация прекратените правоотношения са 2 879 при текучество от 9.3% при 8.4% през 2013 г. В рамките на отчетния период най-голямо е текучеството в областните администрации – 29.1% при 32.3% през 2013 г., следвани от структурите от СТА – 13.1% при 10.7% през 2013 г.

II.8.1. Прекратени служебни правоотношения

През 2014 г. са **прекратени общо 4 255 служебни правоотношения по Закона за държавния служител**. Текучеството при служителите, назначени по служебно правоотношение е 9.9% при 7.5% през 2013 г.

Не се включват данните на МВнР (прекратени СПО по ЗДС), МВР (прекратени СПО по ЗМВР), МО (прекратени СПО по ЗОВСРБ), ГДИН (прекратени СПО по ЗМВР във връзка със ЗИНЗС) и ГДО (прекратени СПО по ЗМВР във връзка с ЗСВ).

Най-много са **прекратените СПО през 2014 г. по взаимно съгласие** (чл. 103, ал. 1, т. 1 от ЗДСл) – 1 667 бр. или 39.2% от прекратените СПО по всички нормативни основания (39.9% през 2013 г.). На това основание са прекратени 100% от прекратените СПО по ЗДСл в 87 администрации.

Поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст (чл. 106, ал. 1, т. 5 от ЗДСл) са прекратени 548 СПО или 12.9% от прекратените СПО по всички нормативни основания. На това основание са прекратени 100% от прекратените СПО по ЗДСл в 12 администрации.

Поради съкращаване на длъжността (чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл) прекратени 446 СПО или 10.5% от прекратените СПО по всички нормативни основания. На това основание са прекратени 100% от прекратените СПО по ЗДСл в 3 администрации.

Едностранно прекратените СПО от страна на държавния служител (чл. 105 от ЗДСл) са 356 – 8.4% от всички прекратени СПО (7.3% през 2013 г.). На това основание са прекратени 100% от прекратените СПО по ЗДСл в 7 администрации.

На **други основания от Закона за държавния служител** са прекратени общо 1 238 служебни правоотношения (29.1% от всички прекратени СПО на основание ЗДСл), в т.ч.:

- Чл. 12, ал. 1 от ЗДСл – Освобождаване без предизвестие в срока на изпитване – 282 прекратени СПО;
- Чл. 103, ал. 1, т. 9 – Поради преминаване на държавна служба в друга администрация с писмено споразумение между държавния служител и органите по назначаване на двете администрации – 267 прекратени СПО;
- Чл. 103, ал. 1, т. 7 – Поради завръщане на замествания държавен служител – 200 прекратени СПО;
- Чл. 107а, ал. 1 – Прекратяване на служебното правоотношение срещу обезщетение в размер на не повече от 6-кратния размер на последната получена месечна основна заплата – 166 прекратени СПО.

През отчетната 2014 г. **от съда са възстановени на работа** 167 служители с прекратени СПО по основно щатно разписание, от които реално възстановени на предишната длъжност са 138 служители (82.6% от възстановените при 78.5% през 2013 г.). Най-много от тях са в Агенция „Митници“ – 33 прекратени СПО, възстановени от съда, като всички служители са реално възстановени на предишната си длъжност.

II.8.2. Прекратени трудови правоотношения

През отчетната 2014 г. са прекратени 4 847 трудови правоотношения. **Общото текучество при служителите, назначени по ТПО в администрацията е 11.6%** (9.8% през

2013 г.), като в структурите от централна администрация то е 14.4% (11.8% през 2013 г.), а в структурите от териториална – 8.5% (7.7% през 2013 г.). В рамките на отчетния период най-много ТПО са прекратени на общи основания (чл. 325 от КТ) – 2 975. На второ място по честота е „Прекратяване на трудовия договор от работодателя с предизвестие“ (чл. 328 от КТ) – 549 прекратени ТПО.

В структурите от централна администрация най-голямо е текучеството при служителите, назначени по ТПО в административни структури, създадени с ПМС – текучество от 40.7% или 118 прекратени ТПО (12.1% през 2013 г.). На второ място са администрациите на държавни комисии – текучество от 19.7% или 14 прекратени ТПО (7.2% през 2013 г.). На трето място са държавните агенции – текучество от 19.3% или 145 прекратени ТПО (10% през 2013 г.).

В териториалната администрация най-голямо е текучеството при служителите по ТПО в областни администрации – текучество от 37.6% или 91 прекратени ТПО (45.5% през 2013 г.). На второ място са структурите от СТА – текучество от 13.8% или 288 прекратени ТПО (14.1% през 2013 г.).

II.9. Придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст

През 2014 г. **право на пенсия за осигурителен стаж и възраст са придобили** общо 4 391 служители по основно щатно разписание, в т. ч.:

- 2 179 служители, назначени по СПО по ЗМВР в МВР, като правоотношенията са прекратени и служителите са напуснали системата на МВР поради пенсиониране;
- 226 служители, назначени по СПО по ЗМВР във връзка със ЗИНЗС в ГДИН;
- 30 служители, назначени по СПО по ЗМВР във връзка със ЗСВ в ГДО;
- 16 военнослужещи със сключен договор по ЗОВСРБ в МО.

От придобилите право на пенсия за осигурителен стаж и възраст 3 736 (85.1% при 76.5% през 2013 г.) са служители в структури на централна администрация, а 655 (14.9% при 23.5% през 2013 г.) са в структури на териториална администрация.

При администрациите без МВР се наблюдава нарастване на броя на служителите, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст през 2014 г. – от 1 370 през 2013 г. до 2 035 през настоящата (увеличение с 48.5%). Намалява относителния дял на служителите, оставащи на работа след придобиване на право на пенсия в тези администрации – от 51.3% през 2013 г. на 44.2% през 2014 г. (намаление с 13.5%). Най-голям е броят на служителите, които са придобили право на пенсиониране през 2014 г., но са продължили да работят в структурите на администрацията в Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" – 127 служители, 56.2% от придобилите право на пенсия; в Национална агенция за приходите – 55 служители, 39.0%, и по 37 в Национална здравноосигурителна каса (74.0% от придобилите право на пенсия) и в Агенция за социално подпомагане (41.6% от придобилите право на пенсия).

Броят на служителите, придобили право на пенсия през 2014 и предходните години, но продължаващи да работят в държавната администрация е 3 145. От тях 1 439 са се пенсионирали и след пенсиониране са назначени на длъжност – 1.7% от всички реално заети служители (1% през 2013 г.). При 1 695 служители правоотношението – служебно или трудово, не е прекратено поради пенсиониране и служителите са продължили да заемат своята длъжност и след придобиване правото на пенсия.

От служителите, придобили право на пенсия или пенсионирани и отново назначени на длъжност в Министерство на отбраната работят 94 служители по служебно и

трудова правоотношение (10.9% от реално заетите към 31.12.2014 г. служители).¹² Следват Национална здравноосигурителна каса – 143 (6.5%), Национален осигурителен институт – 161 (4.6%), в Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ – 146 (3.5%) и в Агенция за социално подпомагане – 106 (2.3%).

Голяма част от служителите, които ще придобият право на пенсия през 2015 г. – 2 497 служители, са концентрирани в осем структури. Над 46.8% от тях или 1 170 служители, са концентрирани в: Главна дирекция "Охрана" – право на пенсия ще придобият 142 служители или 10.3% от реално заетите към 31.12.2014 г., в Национална агенция за приходите – 109 служители (7.9%), в Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" – 158 (3.8%), в Българска агенция по безопасност на храните – 96 (3.7%), в Агенция по заетостта – 80 (3.5%), в Национален осигурителен институт – 102 (2.9%), в Агенция за социално подпомагане – 100 (1.3%), както и в Министерство на вътрешните работи – 383 (0.8%).

III. Административно обслужване и регулиране

От 25 март 2014 г. са в сила изменения в Административнопроцесуалния кодекс, с които се създава общата нормативна рамка за въвеждането на комплексно административно обслужване. Комплексното административно обслужване (КАО) е обслужване, при което услугата се извършва без да е необходимо заявителят да предоставя документи, за които са налице данни в извършващия услугата орган, независимо дали тези данни се поддържат в електронна форма или на хартиен носител.

След влизането в сила на измененията започна подготовката за преминаване към комплексно административно обслужване, така че да се осигури възможност за:

- Прекратяване изискването на документи или данни, които са налични при извършващия услугата орган;
- Устно заявяване на услугите по преценка на заявителя;
- Подаване на заявлението пред всеки административен орган, който участва в производството за комплексно административно обслужване. Предвидено е взаимодействието между административния орган, до когото е подадено искането и другите органи, участващи в производството да се осъществява по реда на Наредбата за административното обслужване;
- Служебен обмен на данни в тридневен срок за предоставяне на информация на хартиен носител;
- Подаване на заявленията на гише, по електронен път и по пощата и възможност за комбиниране на начините на заявяване като документът да може да бъде получен по пощата, на гише или по електронен път, независимо от начина на заявяване;
- Създаване на единни центрове за комплексно административно обслужване.

В контекста на политиката за споделени услуги администрацията на Министерския съвет започна предоставянето на Административната информационна система за комплексно административно обслужване (АИСКАО) на централни и териториални администрации, които са заявили желание за получаването ѝ. За първи път система, разработена от една администрация, се предоставя на други администрации заедно с кодовете за достъп, което позволява модифициране на всички части на системата. Модифицирането може да включва поддръжка на други системи за управление на бази

¹² В Министерството на отбраната служат и 146 военнослужещи по ЗОВСРБ (17% от реално заетите към 31.12.2014 г. служители), които са придобили право на пенсиониране, но договорите им за военна служба не са прекратени поради ненавършена пределна възраст за военна служба. (чл. 69, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване и чл. 162, т. 2 и чл. 160 от ЗОВСРБ)

данни, интеграция с бек-офис системи и външни за администрацията системи, допълнителни функционалности и др. Администрациите ще могат да получават и актуализации по ядрото на системата, ако такива бъдат направени впоследствие. Към 31.12.2014 г. инсталационният пакет е предоставен на 82 централни и териториални администрации.

III.1. Организация на административното обслужване

Състоянието на административното обслужване в администрациите се наблюдава и анализира чрез Системата за самооценка на административното обслужване (ССАО), която е разработена върху основата на модела на Европейската фондация за управление на качеството. Чрез системата се събират данни за процесите, свързани с административното обслужване и се предоставя възможност за измерване на качеството на услугите и резултатите от дейността по административното обслужване.

Друго средство за отчитане на състоянието на административното обслужване е Информационната система за попълване на отчетните доклади за състоянието на администрацията (ИСПОДСА).

Стандартизацията на услугите изисква унифициране на наименованията им и стандартизиране на процесите по тяхното предоставяне. Наредбата за административното обслужване вменява като задължение за администрациите използването и попълването на наименованията на административните услуги в съответствие със Списъка на унифицираните наименования на административните услуги (СУНАУ) във всички електронни бази данни и информационни материали. Тази практика вече се наложи при попълване на ИСПОДСА, ССАО, интернет страниците на администрациите, както и при създаването на информационни материали. Това допринася за по-доброто ориентиране и информираност на потребителите и за улесняване обработката на информацията.

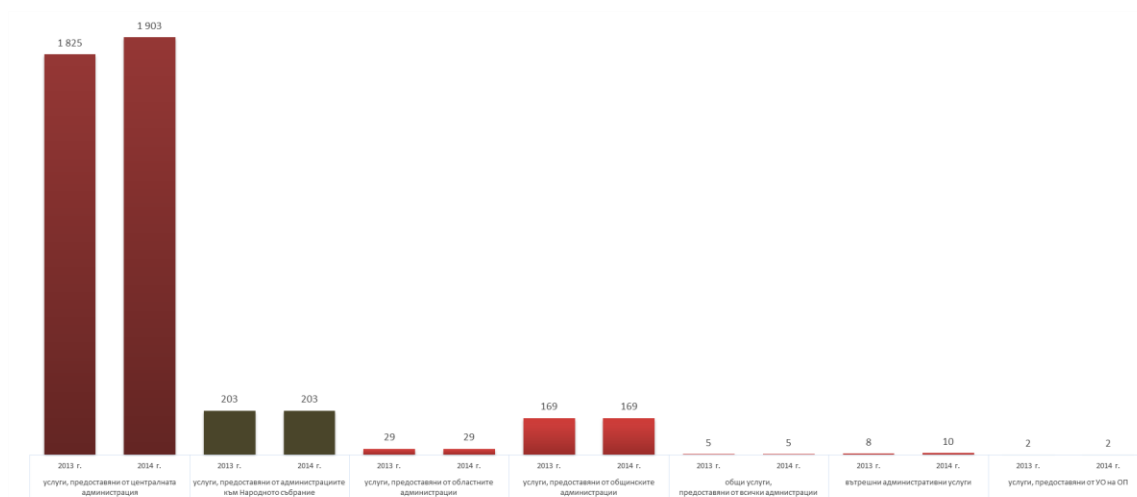
Поддържането на коректен и пълен Списък на унифицираните наименования на административните услуги в съответствие с нормативните изисквания е от съществено значение предвид разпоредбата на чл. 12, ал. 2 от Наредбата за регистрите на информационните обекти и на електронните услуги, съгласно която електронна услуга, предоставяна от административен орган, може да се впише в регистъра на електронните услуги само ако е налице вписване за нея като административна услуга в Списъка на унифицираните наименования на административните услуги.

518 административни структури¹³ предоставят услуги на гражданите и бизнеса и администрират регулаторни режими.

През 2014 г. 12 структури не са отчетили състоянието на административното си обслужване в ССАО: Министерство на инвестиционното проектиране (закрито), Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация", Изпълнителна агенция по горите, Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация", Регионална инспекция по околната среда и водите – Русе, общинските администрации Куклен, Бяла Слатина, Правец, Харманли, Ценово и Чавдар.

Към края на 2014 г. в администрацията се предоставят и администрират общо 2 321 административни услуги и регулаторни режими.

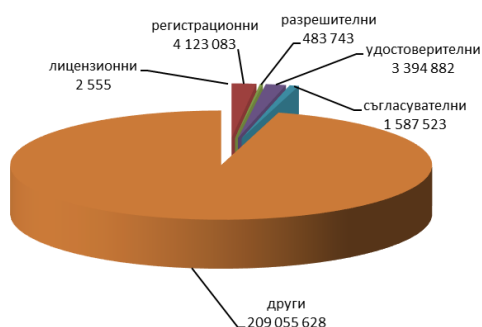
¹³ Приложение 2: Административни структури, които предоставят услуги по смисъла на Закона за администрацията
С Решение от 7 ноември 2014 г. на Народното събрание на Република България за приемане на структура на Министерския съвет на Република България, Министерството на регионалното развитие е преобразувано в Министерство на регионалното развитие и благоустройството; Министерството на икономиката и енергетиката е разделено на Министерство на икономиката и на Министерство на енергетиката; създадено е Министерство на туризма и е закрито Министерството на инвестиционното проектиране. За нуждите за отчитане на административното обслужване през 2014 г. в ССАО, Министерството на икономиката е отчетло услугите предоставяни от Министерството на икономиката и енергетиката.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика III-1: Административни услуги и регулаторни режими

През 2014 г. администрациите са предоставили общо 218 647 413 броя административни услуги¹⁴.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика III-2: Предоставени услуги, брой, 2014 г.

Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол, Националният институт за недвижимо културно наследство, Регионалният инспекторат по образование – Кюстендил и общинските администрации Кирково и Стрелча отчитат, че не са предоставяли административни услуги през 2014 г.

През отчетната година **най-много услуги са предоставени от Националната агенция за приходите – 190 692 330 услуги**, което представлява 87.2% от общия брой предоставени услуги през годината. Сред останалите администрации с голям брой предоставени услуги се отличават още Националният осигурителен институт, Агенцията за социално подпомагане, Агенцията по геодезия, картография и кадастър, Агенцията по заетостта, Агенцията по вписванията, Министерството на вътрешните работи, Министерството на външните работи и общинските администрации.

Прави впечатление, че за поредна година общините отчитат, че издават лицензи (общо 1 251 издадени лиценза), независимо че това е извън техните правомощия. Най-голям брой издадени лицензи са посочени от: общинска администрация Видин – 246 (ОБА8.6. Определяне на маршрут при транспортиране на отпадъци – 2 бр.; ОБА9.3. Издаване на разрешение за отсичане на дълготрайни декоративни дървета и дървета с историческо значение – 244 бр.); общинска администрация Ихтиман – 243 (ОБА11.5.

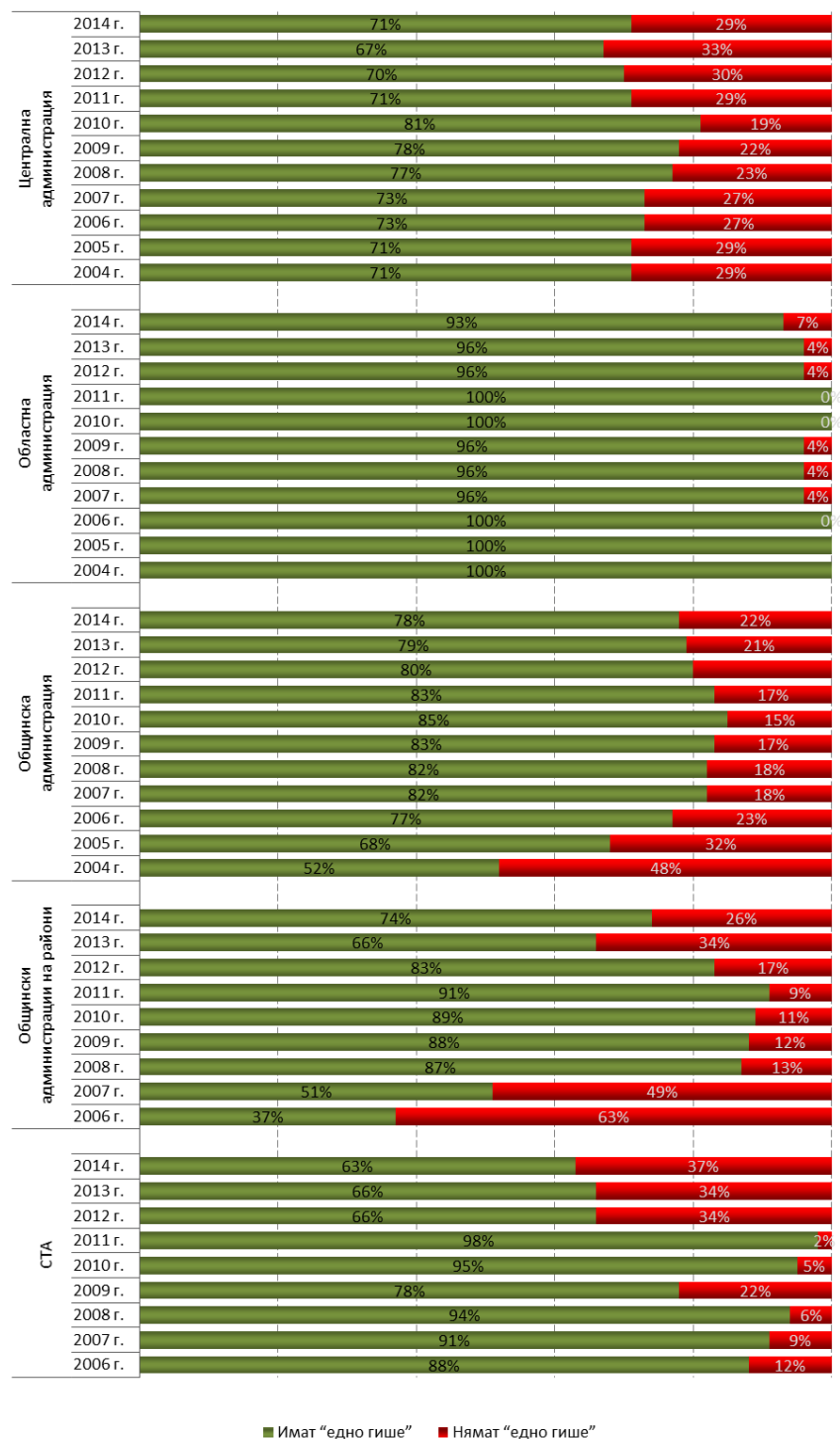
¹⁴ Приложение 3: Брой предоставени услуги от администрациите, 2014 г.

Категоризация на заведения за хранене и развлечения – 12 бр.; ОБАЗ.11. Одобряване на проект-заснемане на извършен разрешен строеж, когато одобрените инвестиционни проекти са изгубени – 58 бр.; ОБАЗ.7. Издаване скица-виза за проучване и проектиране – 73 бр.; ОБАЗ.2. Проверка за установяване на съответствието на строежа с издадените строителни книжа и за това, че подробният устройствен план е приложен по отношение на застрояването – 11 бр.; ОБАБ.1. Презаверяване на скица, от издаването на която са изтекли 6 месеца - 82 бр.; ОБА9.7. Издаване на превозен билет за транспортиране на добита дървесина извън горските територии – 7 бр.); общинска администрация Мадан – 205 (ОБА11.10. Вписване на промени в обстоятелствата за категоризирани заведения за хранене и развлечения и издаване на удостоверение – 1 бр.; ОБА11.5. Категоризация на заведения за хранене и развлечения – 13 бр.; ОБА11.6. Категоризация на средства за подслон и места за настаняване - 2 бр.; ОБА11.7. Заверка на регистър на настанените туристи и на реализираните от тях нощувки - 160 бр.; ОБА11.8. Вписване на настъпили промени в обстоятелствата в Националния туристически регистър – 1 бр.; ОБАЗ.22. Издаване на констативни протоколи и удостоверения за степен на завършеност на строежи – 3 бр.; ОБАЗ.30. Вписване в регистъра на технически паспорт на строеж - 13 бр.; ОБА6.2. Вписване на сграда (вход) в регистъра на етажната собственост и на промени във вписаните данни и обстоятелства - 12 бр.); общинска администрация Силистра – 93 (ОБА3.30. Вписване в регистъра на технически паспорт на строеж - 93 бр.); общинска администрация Царево – 69 (ОБА11.5. Категоризация на заведения за хранене и развлечения - 19 бр.; ОБА11.6. Категоризация на средства за подслон и места за настаняване – 50 бр.); общинска администрация Поморие – 68 (ОБА11.5. Категоризация на заведения за хранене и развлечения - 8 бр.; ОБА11.6. Категоризация на средства за подслон и места за настаняване – 60 бр.). Съгласно разпоредбите на чл. 8, ал. 2 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност, лиценз се издава само от централен административен орган. В тази връзка може да се направи извод, че е необходимо да се положат усилия за обучения в тази посока.

От общо **506 отдели се администрации**, предоставящи административни услуги, 375 администрации (74.11%) **предоставят услуги на принципа „едно гише“**. От тях:

- 56 структури в ЦА;
- 67 СТА;
- 26 областни администрации;
- 200 общински администрации;
- 26 районни администрации.

През отчетната 2014 г. се наблюдава увеличение на централните администрации и на общинските администрации на райони, които предоставят услуги на принципа „едно гише“. Административните структури, които за разлика от предишния отчетен период са посочили, че предоставят услуги на едно гише са: Комисията за защита на потребителите, Държавната комисия по стоковите борси и тържища, Централният регистър на особените залози, Националният институт за недвижимо културно наследство, Столична община – районите Красна поляна, Красно село, Кремиковци и Слатина. Намалява броят на Специализираните териториални администрации, областните и общинските администрации, които предоставят услуги на едно гише. Административните структури, които за разлика от предишния отчетен период са посочили, че не прилагат принципа „едно гише“ са: Столичната регионална здравна инспекция, Регионалните здравни инспекции – Софийска област и Шумен, Регионалните инспекции на околната среда и водите – Перник и Стара Загора, областните администрации – Варна и Хасково.

Източник: Администрация на Министерския съвет, ССАО

Графика III-3: Сравнителни данни за административните структури, осигуряващи единство за достъп при предоставяне на административни услуги

Според постъпилите данни, **266 администрации (46.26%) осъществяват дейността си в повече от една сграда**. От тях 205 са създали възможност заявленията/исканията за предоставяне на административни услуги, жалбите, протестите и сигналите да се приемат във всяка от сградите. Такава възможност не е създадена от Комисията за регулиране на съобщенията, Националният осигурителен институт, Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, Агенцията за хората с увреждания, Министерството на здравеопазването, Министерството на околната среда и водите, Министерството на

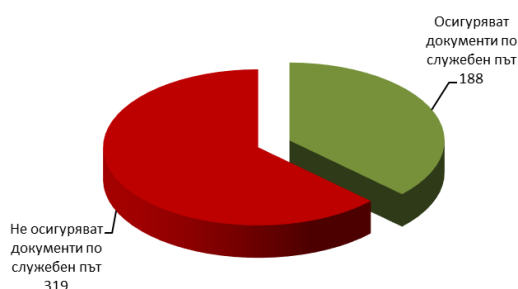
транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на младежта и спорта, Регионалните здравни инспекции – Бургас, Габрово, Пазарджик, Плевен, Русе, Шумен и Столичната регионална здравна инспекция, областните администрации – Варна, Ловеч, Монтана и Перник, общинските администрации Варна, Перник, община Пловдив – район Централен, Столична община – районите Лозенец, Надежда, Нови Искър и Овча купел и др.

19.53% от администрациите все още не са осигурили **удобен и лесен достъп за хора с увреждания до звеното за административно обслужване**. Сред тях са: Българската агенция по безопасност на храните, Контролно-техническата инспекция, Националната служба по зърното, Националното бюро за правна помощ, Националната агенция за оценяване и акредитация, Регионалните здравни инспекции Кърджали, Русе, Смолян, Хасково и Шумен, общинските администрации – Априлци, Брацигово, Драгоман, Златица, Неделино, Пирдоп, Свиленград, Силистра, община Пловдив – районите Централен, Източен и Западен, Столична община – район Оборище и др.

Сред най-често използваните форми, чрез които се осигурява достъпът, са посочени изграждането на рампи, разполагането на звеното за административно обслужване на партера, изнесени работни места, изграждането на подходи за инвалидни колички, естакади, асансьори, електрически платформи, подемници и др.

В администрацията се наблюдава **спазване на задължителните стандарти за качество на административното обслужване**, като с най-висок процент сред тях е идентифицирането от страна на служителите чрез собствено и фамилно име при воденето на телефонни разговори – 99.61% от всички администрации спазват тази процедура. 99.21% от администрациите заявяват, че спазват изискването времето за чакане при получаване на информация и/или обработване на документи във връзка с административното обслужване при посещение на звената за административно обслужване да не е повече от 20 минути.

За постигане на качество при предоставянето на услугите е необходимо административните структури да работят в синхрон и координация. Белег за постигането им е наличието на практика за **осигуряване по служебен път на документи**¹⁵. Подобна практика възниква както на основание на специални разпоредби в нормативните актове, така и на базата на споразумения между организациите. Степента на осигуряване по служебен път на документи от други администрации, необходими за обслужването на потребителите на административни услуги, продължава да бъде ниска. Общият брой на администрациите, които осигуряват по служебен път тези документи от други администрации, е 188.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика III-4: Осигуряване на документи по служебен път, 2014 г.

Сред администрациите, осигуряващи по служебен път документи от други администрации са: Националната здравноосигурителна каса, Националната агенция за

¹⁵ Приложение 4: Документи, осигурявани по служебен път от централната администрация, 2012 г.

приходите, Агенция "Митници", Агенцията за социално подпомагане, Агенцията за хората с увреждания, Комисията за регулиране на съобщенията, Министерството на външните работи, Министерството на здравеопазването, Министерството на образованието и науката, Министерството на земеделието и храните, Министерството на правосъдието, Министерството на финансите, Министерството на младежта и спорта, областните администрации – Благоевград, Габрово, Кърджали, Пазарджик, Пловдив, София, Софийска област, Стара Загора и др.

51 централни, 20 областни, 92 специализирани териториални администрации и 156 общински администрации не осигуряват по служебен път документи, необходими за потребителите.

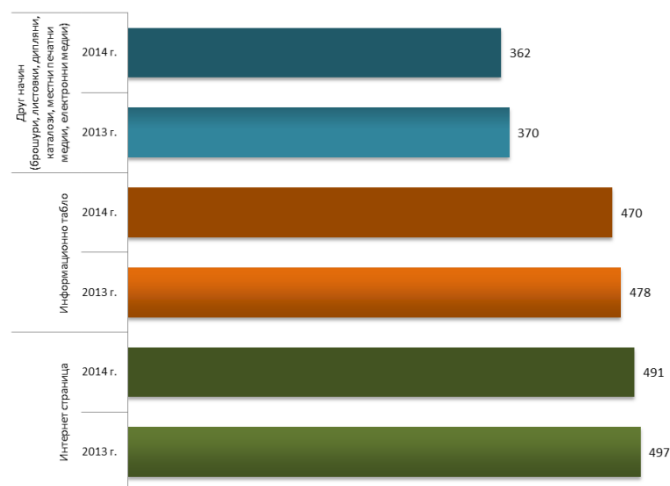
Заплащане на документите, осигурени по служебен път

Липсва единна практика по отношение на заплащането на документите, осигурени по служебен път. В 79.31% от случаите потребителят не заплаща услугата, а в останалите 20.69% я заплаща. Наличието на две различни практики налага необходимостта от законова регламентация.

Канали за предоставяне на информация на потребителите на административни услуги

Запазва се тенденцията към непрекъснато увеличаване на администрациите, които използват интернет страниците си за информиране на потребителите на административни услуги, като през 2014 г. година интернет отново изпреварва информационното табло и се превръща в основен способ за предоставяне на информация.

Голяма част от администрациите използват предимствата на няколко различни канала за предоставяне на информация, като много от тях се стремят да предоставят информация по всички налични канали за достъп.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика III-5: Канали за предоставяне на информация на потребителите на административни услуги, 2011 – 2014 г.

Обучение за повишаване на квалификацията в звената за административно обслужване

През годината е осигурено обучение за повишаване на квалификацията на 7 414 служители, работещи в звената за административно обслужване (всяко допълнително обучение след първото, в което един служител участва, се смята като нов обучен служител). Най-голям брой служители са обучени в НАП – 1 160 служители. Само 53 администрации отчитат, че през отчетния период е проведено специално обучение на служителите за

работа с хора с увреждания. Общо 306 администрации отчитат, че анализират потребностите от обучение и разработват план за обучение и развитие на служителите.

Най-много от проведените обучения през 2014 г. са предназначени за подобряване на знанията на служителите в сферата на: нормативната уредба, регулираща материята в конкретната сфера на работа, както и извършваните промени в нея; работата с електронно подписани документи, с различни софтуерни продукти и новите информационни технологии; управление на конфликтите и техники за разрешаване на проблеми; работа в екип. Проведени са също така редица обучения, които имат за цел да формират управленски умения и лична ефективност, както и въвеждащи обучения за новопостъпилите служители и обучения свързани със спецификата на работата в дадената административна структура.

Взаимодействие между общинската администрация и омбудсмана

С Наредбата за административно обслужване се регламентира взаимодействие между общинската администрация и обществения посредник по повод защитата на правата и законните интереси на гражданите във връзка с административното обслужване. В отчетите си 29 общини посочват, че са приели правилник, който регламентира това взаимодействие. Това са общинските администрации – Банско, Батак, Братя Даскалови, Бургас, Варна, Гърмен, Долна Митрополия, Добрич, Завет, Златица, Златоград, Казанлък, Кърджали, Пещера, Пловдив, Поморие, Свищов, Симитли, Сливен, Сопот, Стамболийски, Стара Загора, Струмяни, Хаджидимово, Шумен, община Варна – районите Аспарухово и Одесос, община Пловдив – район Централен и Столична община – район Кремиковци.

Предоставяне на услуги по електронен път

251 от общо 506 отчети се администрации предоставят административни услуги по електронен път. Предоставянето на административни услуги по електронен път има 4 нива в зависимост от достигнатото ниво на развитие и възможностите за електронно предоставяне:

- Ниво 1: Информация: предоставяне на онлайн информация за обществените услуги
- Ниво 2: Едностранна комуникация: електронен достъп до формуляри
- Ниво 3: Двустранна комуникация: електронна обработка на формуляри, включително електронна – персонална идентификация
- Ниво 4: Извършване на сделки, включително разплащане и доставка.

Към момента все още преобладава предоставяне на услугите на ниво 2, което представлява 67.80% от общия брой.

III.2. Управление на качеството

Проучване и измерване на удовлетвореността на потребителите

Въвеждането на система за измерване удовлетвореността на потребителите е част от мерките за подобряване на административното обслужване. Чрез нея се получава информация за оценката, която дават потребителите на извършените административни услуги и се установява връзка между тях и администрацията. Все още по-голямата част от администрациите не провеждат проучване и измерване на удовлетвореността на потребителите от административното обслужване. През отчетната година 63,71% от администрациите не са предприели действия за проучване и измерване на удовлетвореността на потребителите от административното обслужване.

През 2014 г. потребителите изразяват изключително високо ниво на удовлетвореност от административното обслужване на Изпълнителна агенция по трансплантация, Изпълнителна агенция "Морска администрация"; Държавна агенция за

закрила на детето; Национална служба за съвети в земеделието; Национална служба по зърното; Министерство на образованието и науката; областните администрации – Велико Търново, Добрич, Пазарджик, Перник, Сливен, Смолян, Търговище; общинските администрации – Бойчиновци, Завет, Калояново, Кърджали, Русе, Сухиндол, Хисаря, Червен бряг и др. По-ниско ниво на удовлетвореност от предоставяните административни услуги са посочени за Изпълнителна агенция по лекарствата, областна администрация – Варна, общинските администрации – Харманли, Тетевен, Дулово, Столична община – район Надежда.

Възможност за подаване на заявления чрез общинските администрации

Наредбата за административно обслужване предвижда възможността искания/заявления, жалби и протести, сигнали и предложения да се подават и чрез териториалните звена и поделения на съответната администрация, както и чрез общинските администрации, когато е създадена и обявена такава възможност. Само 4 централни администрации: Дирекция за национален строителен контрол, Национална агенция за приходите, Агенция по геодезия, картография и кадастър, Министерство на земеделието и храните заявяват, че са създали възможност за подаване на искания/заявления, жалби и протести, сигнали и предложения чрез общинските администрации. Необходими са сериозни усилия за децентрализирано предоставяне на административни услуги чрез увеличаване броя на администрациите, които прилагат подобна практика.

Ред за регистриране на жалби

470 администрации имат разработен ред за регистриране на жалби, докато 36 администрации все още нямат такъв. Сред тези, които все още не са разработили подобен ред, преобладават общинските администрации – 23.

Работно време на звеното за административно обслужване

Работното време на звеното за административно обслужване на 156 администрации е по-дълго от работното време на съответната администрация. При преобладаващата част от администрациите (346 администрации) работното време на звеното за административно обслужване съвпада с обявеното работно време на администрацията. В 4 администрации, работното време на тези звена дори е по-кратко от работното време на съответната администрация.

Звената за административно обслужване в 432 администрации имат установен ред за почивка, така че да се осигури непрекъсваем режим на работа с потребителите в рамките на обявеното за звеното работно време, докато 74 администрации все още не са въвели такъв ред.

443 администрации от общо 506 отчетли се използват служители от специализираната и общата администрация в звената за административно обслужване, макар че тази практика не е в съответствие с принципите на административното обслужване.

Резултат от обслужването на потребителите

През 2014 г. общият брой на подадените жалби е 21 469 (28 921 през 2013 г.), а броят на сигналите до съда – 2 988 (5 524 през 2013 г.). Броят на жалбите по повод лошо администриране, извън хипотезите на АПК достига 2 888 (2 659 през 2013 г.).

Харта на клиента

Изработването на Харта на клиента цели да стимулира повишаване на качеството на административните услуги. Тя е средство за насърчаване на участието на клиентите и служителите при обсъждане на услугите, начина им на предоставяне, необходимото качество и стандартите за изпълнение. Хартата помага на потребителите да разбират и

защитават правата си по-добре, както и да изискват по-добро обслужване. Тя подпомага и работата на служителите от администрацията чрез по-ясното дефиниране на процеса на предоставяне на услугите. За последната година броят на администрациите с утвърдена Харта на клиента слабо се е увеличил 94.07% (476 администрации имат утвърдена Харта на клиента, докато 30 администрации нямат такава) спрямо 93.05% през 2013 г.

Вътрешни правила

В глава VIII на Административнопроцесуалния кодекс е уредена организацията на работата с предложенията и сигналите, която трябва да бъде регламентирана в Устройствения правилник на съответната администрация. През 2014 г. все още 20 от общо 506 отчетли се администрации нямат утвърдени Вътрешни правила за организация на административното обслужване.

Системи за управление на качеството

Повишаването на качеството на административното обслужване е пряко свързано с внедряването на системи за управление на качеството. 190 администрации имат системи за управление на качеството, в това число влизат 179 администрации, които използват стандарта ISO. Въвеждането на система за управление на качеството в съответствие с изискванията на ISO стандартите е силен мотивиращ фактор за служителите и доказателство за ангажираност на ръководството в посока ефективна и прозрачна администрация. Фокусът тук е поставен върху управлението на качеството на предлаганите от организацията административни услуги. 316 администрации нямат системи за управление на качеството.

Системи за измерване и анализ на потреблението на услуги и управленски информационни системи

105 администрации са въвели система за измерване и анализ на потреблението на услуги чрез различните канали за достъп според профила/типа клиент, което води до оптимизиране на процеса на обслужване. В 134 администрации не са въвели система за измерване и анализ на потреблението на услуги, а 85 администрации – планират въвеждането на такава система.

46 администрации са внедрили управленска информационна система, която автоматично предоставя подробни резултати за дейността за нуждите на управлението. Сред тях са: МВНР, МТИТС, МРРБ, Комисията за защита на потребителите, Комисията за защита на личните данни, Агенцията за хората с увреждания, Агенцията по заетостта, НАП, ГИТ; областните администрации – Велико Търново, Монтана, Пловдив и Разград и общините Варна – райони Владислав Варненчик и Приморски, Пловдив – райони Централен и Южен, Столична община – райони Кремиковци, Младост, Овча купел и Сердика, общинските администрации – Берковица, Димитровград, Летница, Ловеч, Несебър, Смолян, Чепеларе, Шумен и др.

Осигуреност на звената за административно обслужване с информационна и комуникационна техника

338 администрации отчетат, че звеното за административно обслужване разполага с необходимата информационна и комуникационна техника за ефективно обслужване на потребителите.

Система за документооборот

Въвеждането и ползването на електронни системи за документооборот съдейства за по-добра организация на работата и за облекчаване на процесите по предоставяне на услуги. Около половината администрации – 264 посочват, че ползват подобни системи.

Информация на интернет страниците

На страниците на 454 администрации е публикувана информация относно функциите и организацията на работа във връзка с предоставянето на административни услуги съгласно Приложение № 1 към чл. 16, ал. 1 от Наредбата за административното обслужване, която се обявява по реда на чл. 28, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс.

III.3. Добри практики

През 2014 г. администрациите отбелязват прилагането на следните добри практики в своята дейност:

1. Регионална инспекция по околна среда и водите – Велико Търново е въвела практика административните услуги да се заявяват по пощата или куриер. Готовият документ се предоставя лично, на място, по пощата или чрез куриер, за сметка на потребителя. Това улеснява гражданите, които пестят средства и време и получават документите в определените нормативни срокове.

2. Район Одесос на община Варна чрез Интернет сайта си осигурява пълна информация за предоставяните административни услуги, което дава възможност на потребителя на услуги предварително да се информира за актуални цени и необходими документи за желаната услуга. Сайтът е разработен с насочен към потребителя дизайн и интерфейс и позволява проследяване на динамиката на мнението на гражданите, дава възможност на потребителя да изразява мнението си или да отправя сигнали и запитвания в удобен вид.

3. Общинска администрация Стара Загора чрез електронна платформа "Моята еОбщина" предоставя възможност на всеки гражданин да подаде сигнал, предложение или въпрос и да проследи отговора; да се осведоми за повдиганите преди това теми, с тяхното развитие във времето. Потребителите имат възможност да оценяват отговорите и решенията, които са получили, както и да се присъединяват към вече съществуващи публикации, за постигане на по-висок приоритет по конкретните теми. Основната цел е улесняването на комуникацията между граждани и институции, систематизирането и групирането на въпроси, за по-лесна обработка от администрациите и не на последно място – изграждане и утвърждаване на доверие към тях, от страна на обществото. Това води до подобряване и контрол върху задължителните стандарти за качество на административното обслужване, осигуряване на по-лесен и достъпен начин за контакт на обществото с институциите.

4. Общинска администрация Созопол е намалила сроковете за предоставяне на административни услуги по гражданско състояние, като ги извършва в момента на заявяването.

5. Общинска администрация Троян, с цел засилване на местното самоуправление и развитие на гражданското общество, е изградила кметски съвети на територията на всяко населено място от общината. Те имат обща насоченост, изпълнявайки посредническа функция, чрез която подпомагат взаимодействието между живущите в съответните квартали и села и общинска администрация. Подпомагат формирането и реализирането на управленската програма за мандат 2011-2015 година. Грижат се за спазване на наредбите касаещи обществения ред и сигурност, околната среда и зелените площи. Дават конструктивни предложения относно подобряване на административните услуги, предоставяни в администрацията. Активно работят за осъществяване на проекти и добри практики, които са за благоустрояване на кварталите и селата. Организируют се съвместно събития за съхранение и развитие на техните традиции и културни ценности и др. Кметските и кварталите съвети функционират на доброволен принцип.

Процесът по избор на проекти в общината, които да бъдат финансирани е публичен, прозрачен и включва най-активните и общественно ангажирани организации и граждани. Решението се взема изцяло от гражданите без намеса на органите на местното самоуправление. Този подход включва местната общност в процеса на взимане на решения за това къде да бъдат вложени средства от общинския бюджет и как те да бъдат изразходвани. Единадесет години се провежда инициативата за съфинансиране от общинския бюджет на проекти на граждани, граждански организации, неформални групи и други структури, насочени към подпомагане развитието на местната общност. На проведения се първи за 2014 г. обществен форум са дискутирани прилаганите правила при кандидатстването и реализирането на проектите. Отчетена е необходимостта от оптимизация на процеса и критериите за оценка на проектите като в резултат на това общинската администрация е подготвила и приложила нови покана към кандидатите, критерии за оценка и формуляр за кандидатстване.

6. Общинска администрация Велико Търново е въвела взаимозаменяемост на служителите. Всеки служител може да поеме работата на колегата си при негово отсъствие, като по този начин се намалява времето за извършване на услугата. В изнесените центрове се извършват всички административни услуги, предлагани от общината.

III.4. Регулаторни режими

Съгласно данните от ИСПОДСА през 2014 г. администрацията в България е предприела действия за намаляване на административната тежест за бизнеса чрез **отмяна на 14 регулаторни режими и чрез облекчаване на други 53 режима**. Продължава тенденцията за намаляване на административната тежест от предишните години, като за сравнение следва да се посочи, че през 2013 г. са били отменени 25 регулаторни режими, а други 35 са били облекчени.

По-важните режими, които са били отменени от администрацията през 2014 г. са:

- Министерството на здравеопазването не изисква издаването на здравен сертификат за износ на козметични продукти и на разрешение за непосочване на една или повече от съставките на козметичен продукт;
- Отпада регистрационният режим за вписване в регистъра на лицата, извършващи монтиране, поддържане, ремонтиране и преустройство на съоръжения в енергийни обекти по чл. 24, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници;
- Регионалните здравни инспекции са отменили режимите, свързани с: вписване в списъка на лекарите, работещи в лечебни заведения – крайни получатели съгласно Наредба № 34 от 2005 г.; приемане на документи за издаване на здравен сертификат за износ на продукти и стоки, имащи значение за здравето на човека и издаване на здравно заключение; приемане и представяне на документи за придобиване на специалност в медицинските университети в страната;
- Община Червен бряг и община Шабла са отменили изискването за уведомление за извършване на търговска дейност.

От общия брой облекчени административни режими през 2014 г.: 16 са чрез намаляване на броя на изискуемите документи, 4 – чрез съкращаване на изискуемите срокове, 7 – чрез намаляване на таксите за тяхното администриране, 13 – чрез удължаване на валидността на актовете. По-съществените мерки, предприети през 2014 г. от централната администрация в тази насока са:

- Агенцията по вписванията е намалила таксата за вписване на обстоятелства в Търговския регистър;

- Агенцията за хората с увреждания не изисква удостоверение от Националната агенция за приходите за липса на задължения при издаване на удостоверения за регистрация на лицата, осъществяващи дейност по предоставяне на помощни средства, приспособления и съоръжения за хора с увреждания и медицински изделия. Агенцията е намалила и времетраенето при издаването на това удостоверение;
- Министерството на вътрешните работи вече не изисква удостоверение за липса на задължения при издаването на разрешения на физически и юридически лица, регистрирани като търговци на територията на държава членка на ЕС. Освен това министерството вече изисква медицинско свидетелство само за издаване на разрешения за извършване на пожарогасителна и спасителна дейност;
- Министерство на земеделието и храните не изисква удостоверение за актуално състояние, удостоверение по БУЛСТАТ, копие на документа за самоличност и документ, удостоверяващ регистрация за данък върху добавената стойност при издаване на лицензия за внос на земеделски продукти от трети страни;
- Държавната агенция за метрологичен и технически надзор не изисква удостоверение за актуално състояние при издаването на разрешения за оценяване на съответствието;
- Министерството на правосъдието е намалило наполовина размера на годишната вноска за придобиване на професионална квалификация на синдиците;
- Държавната комисия за енергийно и водно регулиране е удължила с 2 години валидността на бизнес-планове на ВиК-операторите;
- От 2014 г. посредническите договори по наемане на работа са безсрочни, като досега са имали 5-годишна давност;
- От 2014 г. регистрацията за извършване на посредническа дейност по наемане на работа е безсрочна, като досега издадените удостоверения за регистрация са имали 5-годишен срок на валидност. Отменя се изискването към посредниците да регистрират в Агенция по заетостта всеки посреднически договор, сключен с чужд работодател и/или корабоприитежател.

През 2014 г. общинските администрации също са предприели целенасочени действия за намаляване на административната тежест за бизнеса. По-важните инициативи на местно ниво са:

- Общините Велинград и Добрич са намалили броя документи, необходими за категоризирането на туристически обекти на тяхна територия;
- Община Драгоман не изисква актуална скица на имота, а община Търговище – удостоверение за наследници при разрешителните режими за изработване или изменение на подробен устройствен план. Община Търговище е намалила и срока за издаване на това разрешение;
- Общините Созопол и район Одесос на община Варна не изискват представянето на документи за липса на задължения към тях;
- Общините Пловдив, Столична, Добрич, Гълъбово и Лясковец са удължили срока на валидността на разрешението за таксиметров превоз на пътници от 1 на 3 години;
- Район Младост на Столична община е удължил валидността на разрешението за поставяне на преместваеми обекти от 5 на 10 години;

- Община Белослав е намалила административната тежест при издаването на разрешение за удължено работно време, като е намалила значително броя на изискуемите документи.

Следва да се отбележи, че през 2014 г. **тринадесет администрации са облекчили администрирани от тях режими чрез осигуряване на възможност за упражняването им и като електронни административни услуги**. През 2014 г. структури на централната администрация са въвели електронни административни услуги за следните видове режими:

- Издаване на удостоверение за търговия с продукти за растителна защита и преупаковане на продукти за растителна защита от Българската агенция по безопасност на храните;
- Вписване на лицензионен договор за марка от Патентно ведомство;
- Издаване/прехвърляне на гаранции за произход на енергия, произведена от възобновяеми източници от Агенцията за устойчиво енергийно развитие;
- Издаване на разпореждане за прекратяване на трудов договор на работник или служител, когато работникът или служителят не може да подаде писменото си заявление за прекратяване на трудовия договор пред работодателя (чл. 327, ал. 2 от Кодекса на труда) от Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“;
- Издаване на световен код за идентифициране на производител на пътно превозно средство от Министерството на икономиката.

Общинските администрации също са положили усилия за въвеждане на електронни услуги за администрирани от тях режими. Община Димитровград е предвидила възможност за извършване на електронна услуга за издаване на карта за паркиране на МПС за инвалиди, Столична община – за издаване на разрешение за таксиметров превоз, Район Одесос на община Варна – за издаване на удостоверение за степен на завършеност на строеж.

Същевременно, съгласно данните, съдържащи се в ИСПОДСА през 2014 г. са **въведени 17 нови режими**. Всички тези режими са в резултат на прякото действие на регламент на Европейската комисия, регулиращ химическите вещества-биоциди. За сравнение, през 2013 г. са били въведени общо 29 нови режими. Няколко администрации са посочили, че през 2014 г. са предприели действия, които са довели до утежняване на администрирани от тях регулаторни режими. 3 администрации са посочили, че от 2014 г. изискват повече документи за администрирани от тях режими, 1 администрация е удължила срока за одобряване на изменения в одобрен инвестиционен проект, 1 общинска администрация е увеличила дневната, месечната и годишната такса за ползване на пазари и тържища на територията на общината, а 3 администрации са намалили срока на валидност (от безсрочен на 5-годишен) на удостоверенията за категоризация на туристически обекти.

През 2014 г. администрациите са **инициирали промени в подзаконови нормативни актове** с цел намаляване на административната тежест в съответствие със Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност (ЗОАРАКСД). Сред по-важните промени в тази насока през 2014 г. са:

- Министерството на здравеопазването е отменило Наредба № 36 от 2005 г. за изискванията към козметичните продукти;
- Държавен фонд „Земеделие“ е прецизирал в съответствие със ЗОАРАКСД Наредбата за условията и реда за издаване на лицензи и сертификати при вноса и износа на земеделски и преработени земеделски продукти;

- Държавна агенцията за метрологичен и технически надзор е положила съществени усилия за адаптирането към ЗОАРАКСД на 19 броя наредби за съществени изисквания и оценяване на съответствието;
- Агенцията за устойчиво енергийно развитие е конкретизирала Наредбата за регистриране на лицата, извършващи сертифициране на сгради и обследване за енергийна ефективност на промишлени системи;
- Изменена е Наредбата за условията и реда за издаване на лицензи и сертификати при внос и износ на земеделски и преработени земеделски продукти, и контрола върху вноса и износа на земеделски и преработени земеделски продукти;
- Изменена е Наредбата за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение за посредничество при международно осиновяване, и за осъществяване и прекратяване на дейността на акредитираните организации.

През 2014 г. администрациите са изготвили общо **45 предварителни или последващи оценки на въздействието на нормативни актове от техните компетенции**. Прави впечатление, че практиката за анализиране на въздействието на нормативните актове е била следвана, както от централната администрация – 21 броя изготвени оценки на въздействието, така и от структури на териториалната администрация – 24 броя изготвени оценки на въздействието.

Администрацията спазва задълженията си да публикува нормативни актове, уреждащи регулаторни режими, така че заинтересованите лица да изразят своите предложения и становища. През 2014 г. администрациите са осъществили публични консултации на следните по-важни проекти на нормативни актове, уреждащи регулаторни режими:

- Проект на Закон за здравето;
- Проект на Закон за представителите по индустриална собственост;
- Законопроект за допълнение на Закона за забрана на химическото оръжие и за контрол на токсичните химически вещества и техните прекурсори;
- Закон за изменение и допълнение на Закона за търговския регистър;
- Наредбата за насърчаване на инвестиции с общинско значение и издаване на сертификат за инвестиция клас В от страна на община Добрич;
- Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Ивайловград.

Преобладаващата част от администрациите (близо 71%) са заявили, че огласяват публично следваната от тях политика по прилагането на нормативните актове, свързани с административното регулиране и административния контрол на стопанската дейност. Най-използваното средство за огласяване остава интернет-страницата на конкретната администрация.

Повечето администрации (63.02%) заявяват, че използват информация от публични регистри за служебно набавяне на необходимата им информация. Най-често използвани са: Търговският регистър, регистър БУЛСТАТ, Национална база данни „Население“, Имотният регистър, Регистър на осигурените лица и др.

IV. Електронно управление

Ускореното развитие на електронното управление (е-управление) е един от основните приоритети на Правителството на Република България.

През 2014 г. се прие Стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2014 – 2020 г. и Пътна карта за нейното изпълнение, която дефинира мерките и дейностите, необходими за постигане на целите на стратегията, отговорните институции и необходимия за това финансов ресурс.

Стратегията включва три стратегически цели:

- предоставяне на качествени, ефективни и леснодостъпни електронни услуги за гражданите и бизнеса;
- трансформиране на администрацията в цифрова администрация посредством интеграция на информационните процеси;
- популяризиране, достъп и участие.

Дейностите по реализиране на тези цели са:

- развитие на базовата инфраструктура за реализация на електронни услуги;
- разработване и широко предоставяне на електронни услуги с висок обществен ефект;
- интеграция на информационните процеси и разработване на системи и услуги за реализиране на ефективен електронен документооборот и архив;
- осигуряване на собствен оперативен капацитет;
- развитие на централните системи и инфраструктура на електронното управление, при спазване на изискванията за оперативна съвместимост и мрежова и информационна сигурност;
- изграждане на капацитет и способности на администрацията;
- въвеждане на висока степен на отговорност и отчетност;
- активно участие в значимите европейски проектни инициативи и интеграция с европейските институции и страните членки;
- реализиране на услуги с висок обществен ефект;
- популяризиране и насърчаване на участието и електронно включване и приобщаване.

Стратегията за е-управление служи за основа, на базата на която се създават секторни политики, стратегии, цели и дейности на ниво министерства, агенции и общински администрации. През 2014 г. се прие Стратегия за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в сектор „Правосъдие“ 2014-2020 г.

Координацията на дейностите и мерките по въвеждане и развитие на електронното управление се осъществява от Съвет за електронно управление (СЕУ) при Министерския съвет. През 2014 г. се направи промени в постановлението за създаване на СЕУ (№ 268 от 26 септември 2011 г.). Целта е СЕУ да се превърне в реално действащ орган, който да координира усилията по внедряване на електронното управление в България. Министерският съвет ще бъде основен координиращ орган, отговорен за въвеждането на електронното управление. Промените в състава на СЕУ, който ще бъде ръководен от заместник министър-председателя по коалиционна политика и държавна администрация ще позволят да се постигне координация на всички проекти, свързани с

въвеждането на електронно управление. Към СЕУ ще бъде създаден и Бизнес съвет от представители на организации от сектора на ИКТ, който ще подпомага работата му.

Основните функции на СЕУ са:

- подпомага Министерския съвет при осъществяването на политиката за електронно управление;
- задължително съгласува стратегическите документи и политики в областта на електронното управление;
- съгласува проектите на секторни стратегии за електронно управление и/или програмите за изпълнението им в контекста на общата стратегия за електронно управление;
- координира и контролира синхронизираното изпълнение на секторните стратегии/програми и общата стратегия за електронно управление;
- при необходимост съгласува прогнозни програмни бюджети на държавните органи, организации и институции, насочени към реализиране на политиката за електронно управление;
- съгласува предложения за актуализиране на общата стратегия за електронно управление;
- приема и представя в Министерския съвет годишен доклад за дейността си в срок до 31 март на следващата година.

Органите на изпълнителната власт се задължават да извършват предварително съгласуване със СЕУ на всички проекти независимо от начина на финансирането им, отнасящи се до развитие на електронното управление в Република България, за съответствието им със Стратегията за развитие на електронното управление в Република България 2014-2020 и с Пътната карта за изпълнението ѝ, както и за оперативната съвместимост на създаваните или подобряваните информационни технологии – предмет на съответния проект.

IV.1. Състояние на администрацията

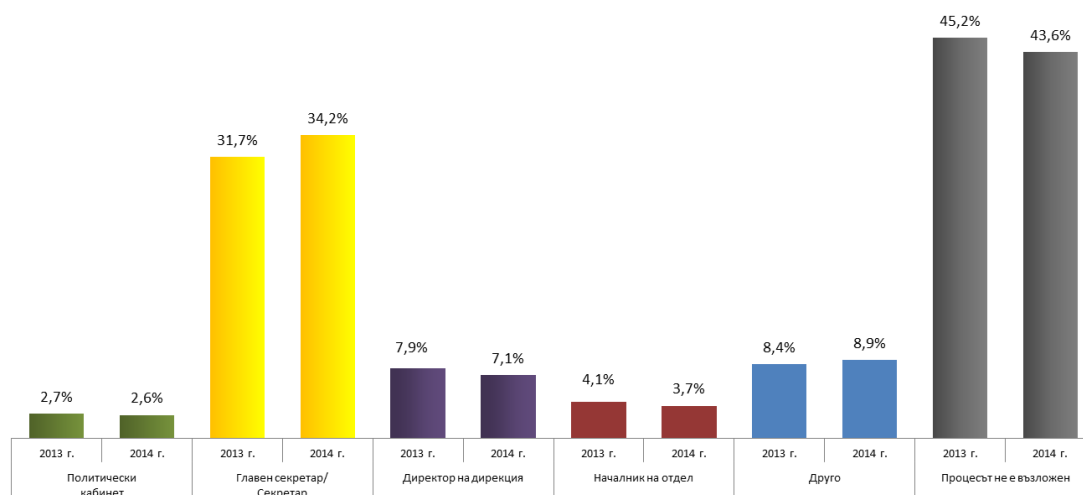
IV.1.1. Планиране, управление и прилагане на електронното управление

Според данните, подадени от административните структури в ИСПОДСА и през 2014 г. продължава да е много голям броят на администрациите, които все още не са предприели действия по възлагане на дейности за планиране, управление и прилагане на електронното управление – 251 от всички 576 отчетли се структури, което е 43.6% от администрациите (45.2% през 2013 г. и 43.6% през 2012 г.).

Процесът на планиране, управление и прилагане на електронното управление е възложен в администрацията на Министерския съвет и в почти всички министерства (без Министерство на младежта и спорта и Министерство на околната среда и водите), следват общинските администрации на райони (в 74.3% от тях процесът е възложен), общинските администрации (в 72.2% от тях процесът е възложен). В дъното са административните структури, създадени с ПМС – само в 14.3% от тях процесът е възложен.

197 от административните структури (повече от 1/3 от всички администрации) са заявили, че дейността е възложена на главния секретар или секретаря на съответната администрация. В 41 администрации (7.1 %) от всички отчетли се директорът на дирекция отговаря за изпълнението на тази дейност, в 21 администрации отговорник е началникът на отдел, а в други 15 дейността е поета от политическия кабинет. 51 администрации са посочили, че дейността е възложена на друга фигура/и като експерт, специалист,

заместник-директор, началник сектор, кмет, заместник-кмет и др. В процентно отношение резултатите изглеждат така:

Източник: Администрация на Министерския съвет
Графика IV-1: Възлагане процеса на планиране, управление и прилагане на електронното управление, йерархично ниво

IV.1.2. Осигуряване на необходимия административен капацитет за работа по електронното управление

Въвеждането и развитието на ЕУ изисква достатъчен брой квалифицирани служители, отговарящи за разработването, управлението, координирането и мониторинга на програми и софтуерни проекти в областта на информационните технологии и електронното управление.

През 2014 г. 252 администрации (43,8%) от общо 576 отчетли се в ИСПОДСА, отговарят че не е осигурен необходимият капацитет за работа по електронното управление – 62 (56%) от структурите в ЦА и 190 (41%) от структурите в ТА.

Източник: Администрация на Министерския съвет
Графика IV-2: Осигуреност с административен капацитет за е-управление, брой администрации

Според обобщената информация причините, поради които не е осигурен необходимият административен капацитет за работа по електронното управление са:

- Липса или недостатъчен финансов ресурс;
- Липса или недостатъчно щатни бройки за тази дейност;
- Текучество на IT специалисти поради ниското заплащане; недостиг на обучени кадри;

- Липса на специализирано обучение във връзка с въвеждането на електронно управление;
- Процесът по планиране, управление и прилагане на електронното управление не е възложен;
- Липса на технологична възможност.

IV.1.3. Ясно дефинирани роли, права и задължения на екипите, ангажирани с електронното управление

От 576 отчетли се административни структури, 358 (62.2% от администрациите) заявяват, че нямат екип ангажиран с електронното управление, с 19 по-малко в сравнение с предходната година, когато броят им е бил 377 (при 586 отчетли се администрации).

173 администрации са с ясно дефинирани роли, права и задължения на екипа, а в 45 администрации липсва ясна дефиниция, като посочените причини са:

- Администрацията е в процес на дефиниране на задължения;
- Липсва яснота по отношение на стъпките на прилагане на електронно управление;
- Не е въведено електронно управление;
- Липса или недостиг на човешки и/или финансов ресурс;
- Липса на секторна стратегия.

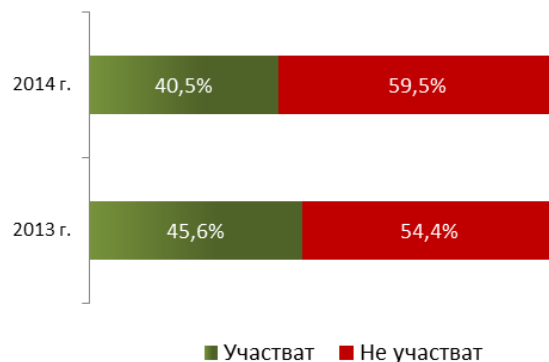

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-3: Роли, права и задължения на екипите, ангажирани с електронното управление

233 административни структури (40.45% от всички отчетли се администрации) са заявили, че в обсъждането на въпроси свързани с електронното управление, участие вземат външни експерти и неправителствени организации. Останалите 343 администрации (59.55%) не използват външни консултации, като посочват следните причини за това:

- Липса на дефинирана необходимост към момента;
- Липса на интерес от страна на външни експерти;
- Недостатъчни финансови средства;
- Не е въведено е-управление и др.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-4: Участие на НПО и външни експерти при обсъждане на въпроси за електронното управление

IV.1.4. Приемане/изпращане на електронно подписани документи

Броят на администрациите, които приемат, изпращат и отговарят на електронно подписани документи продължава да се увеличава и през 2014 г.

Само 14 от общо 576 администрации са заявили, че не работят с електронно подписани документи. Това са: Антидопингов център, Национален компенсационен жилищен фонд, Национална агенция за оценяване и акредитация, Централен регистър на особените залози, Централна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, Националният съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти и на неговата администрация, Министерство на правосъдието, общинска администрация Хаджидимово, община Пловдив – район Източен, Опитна станция за бързорастящи горскодървесни видове – Свищов, Регионален инспекторат по образованието в областите: Враца, Габрово, Ловеч и София-град. Посочени причини, поради които тези администрации все още не са предприели действия за работа с електронно подписани документи са:

- Липса на цифрови сертификати;
- Няма практика за такава работа;
- Липсва АИС и система на приемане/изпращане на електронно подписани документи;
- Информационната система не притежава възможност за работа с електронно подписани документи;
- Не се налага приемане и изпращане на електронно подписани документи.

538 администрации заявяват, че изпращат електронно подписани документи, 425 – приемат електронно подписани документи и 349 – отговарят на получени с електронен подпис документи/писма.

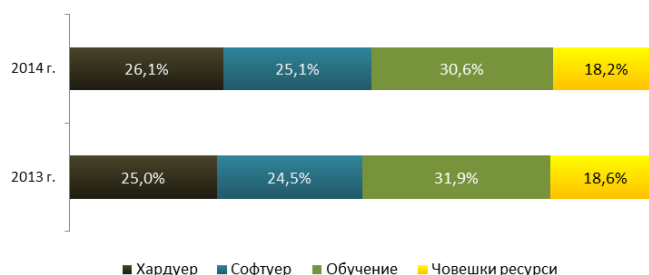

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-5: Администрации, работещи с електронно подписани документи, брой

IV.1.5. Ресурси за развитие на ИТ сектора, в изпълнение на Закона за електронно управление

Обобщените данни за 2014 г. показват, че необходимостта от ресурси за развитие на ИТ сектора, във връзка с изпълнение на Закона за електронно управление, се запазва почти същата като през 2013 г. Отново най-голяма е нуждата от обучение на ИТ специалисти (посочена е от 448 администрации), следва необходимостта от хардуер (посочена от 381 администрации), от софтуер (посочена от 367 администрации) и човешки ресурси (посочена от 266 администрации).

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-6: Необходими ресурси за развитие на ИТ сектора

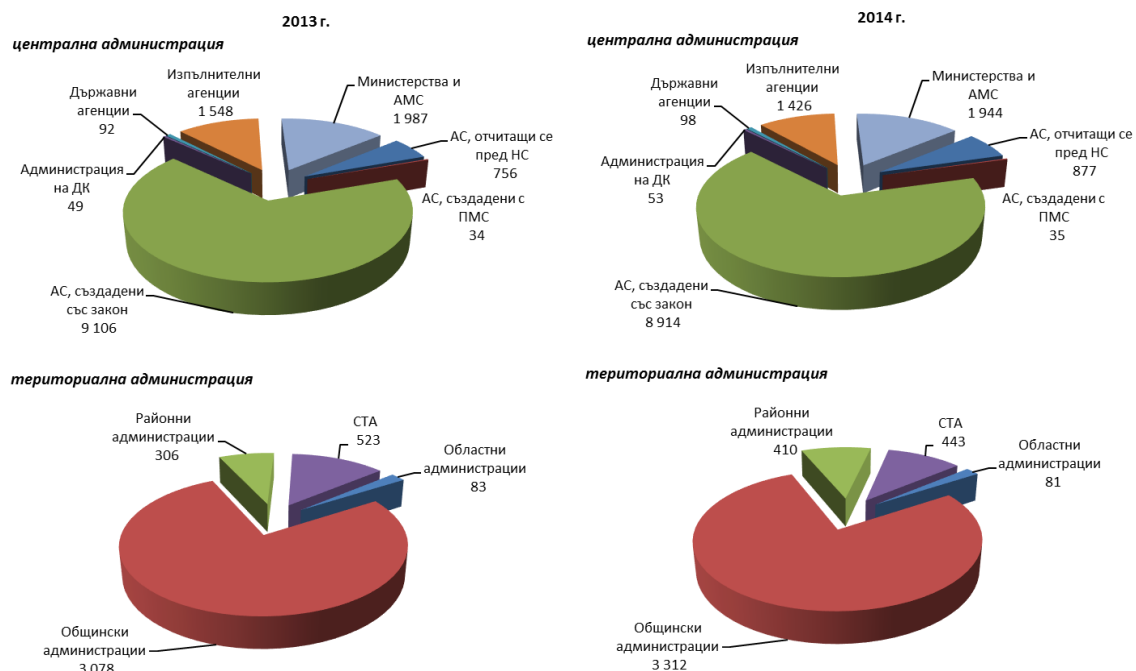
IV.1.6. Наличие на цифрови сертификати за електронен подпис

В цялата администрация през 2014 г. се използват общо 17 593 цифрови сертификати за електронен подпис, което е с 31 повече от броя на наличните сертификати през 2013 г.

Според обобщените данни централната администрация притежава 13 347 цифрови сертификати. В териториалната администрация броят на наличните през 2014 г. цифрови сертификати е 4 246.

Администрациите с най-голям брой издадени цифрови сертификати са: Национална агенция за приходите (5 361), Агенция "Митници" (3 148), Министерство на финансите (500), Агенция по вписванията (460), Национална здравноосигурителна каса (390), Агенция по заетостта (365), Национален осигурителен институт (341).

В графиката по-долу са представени данните за наличие на цифрови сертификати по типове администрации за 2013 г. и 2014 г.

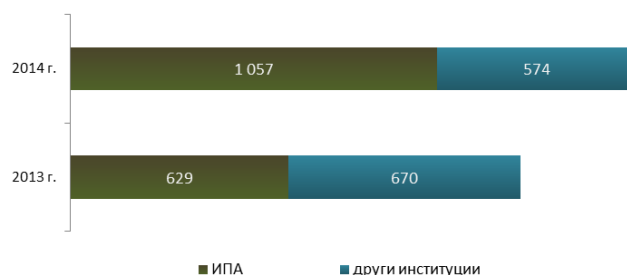
Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-7: Издадени цифрови сертификати

IV.1.7. Обучения по електронно управление

През 2014 г. значително нараства броят на служителите, преминали обучение по електронно управление в Института по публична администрация, в сравнение с предходната година. Според данните, съдържащи се в ИСПОДСА, обученията по електронно управление са преминали общо 1 631 служители от държавната администрация, което е с 332 повече обучени в сравнение с 2013 г. 64.8% от тях (1 057 служители) са обучени в ИПА. 559 служители са преминали обученията в други български организации, а 15 – в чуждестранни организации. Повечето от дадените оценки на обученията и ползи от тях са положителни.

От всички 576 административни структури 329 отговарят, че нямат служители, преминавали обучение по електронно управление през отчетната година.

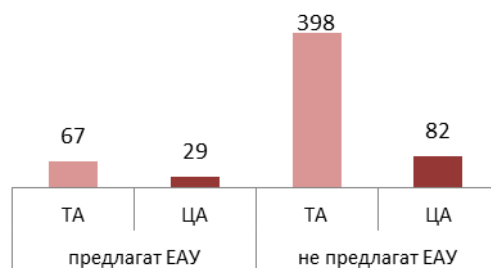

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-8: Служители, преминали обучение по е-управление, брой

IV.1.8. Предоставяне на електронни административни услуги

Според отчетните доклади, 96 администрации (16.7% от общо 576 административни структури при 17% от общо 586 през 2013 г.) предоставят електронни административни услуги – 29 структури в ЦА и 67 структури в ТА.

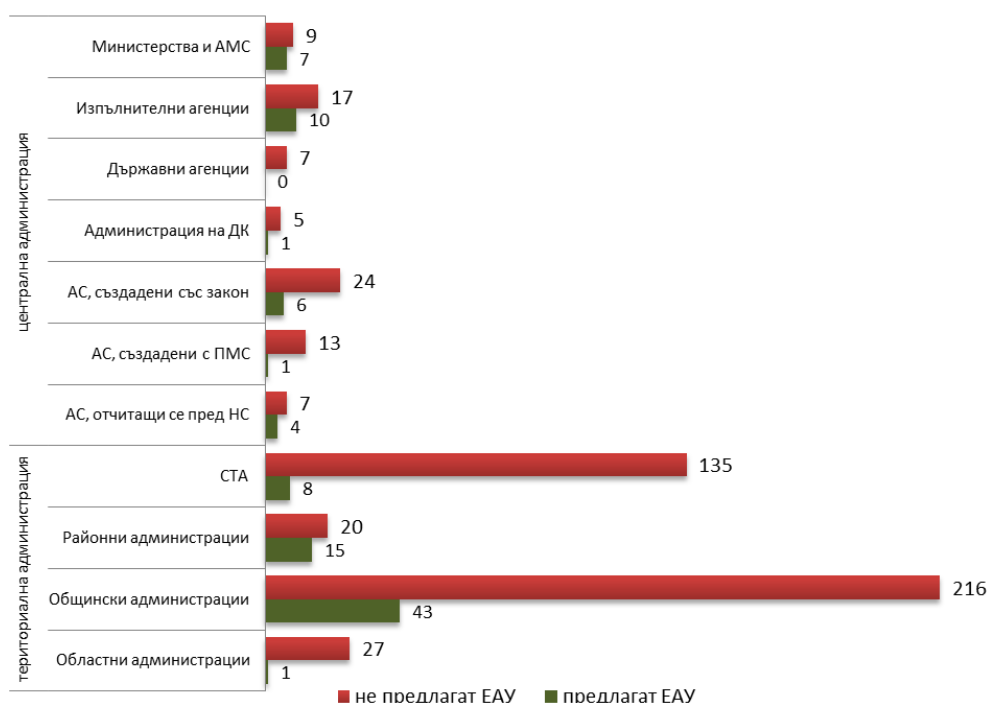

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-9: Администрации, предлагащи електронни административни услуги, 2014 г.

480 администрации са заявили, че все още не предоставят електронни административни услуги.

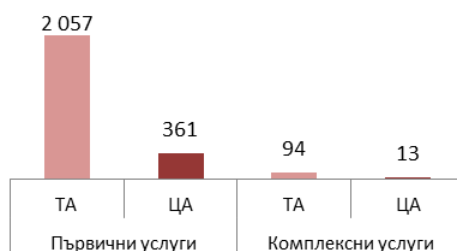
Предоставянето на ЕАУ от структурите в централната и териториалната администрация изглежда така:

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-10: Структури, предлагащи електронни административни услуги, брой администрации, 2014 г.

Според постъпилите данни в ИСПОДСА общият брой на предлаганите ЕАУ е 2 525, което е нарастване с 555 услуги спрямо предлаганите 1 970 ЕАУ през 2013 г. От тях 2 418 са първични услуги и 107 – комплексни услуги.

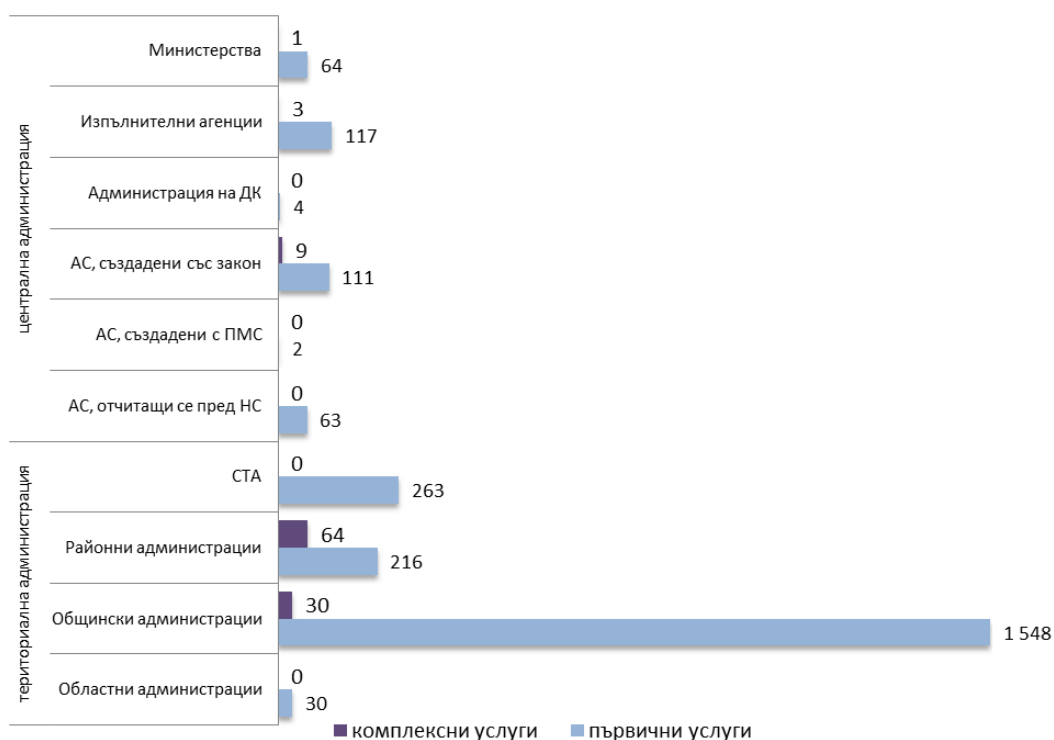
Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-11: Вид на предлаганите от администрациите ЕАУ, брой, 2014 г.

Тук трябва да се има предвид, че различните общински и областни администрации предлагат електронни услуги от определени набори унифицирани наименования на услуги, а в общия брой услуги се отчита всяка услуга, която се предлага от една администрация.

16 администрации отчитат, че предлагат комплексни ЕАУ: Патентно ведомство; Агенция по обществени поръчки; Българска агенция по безопасност на храните; ИА "Електронни съобщителни мрежи и информационни системи"; ИА "Морска администрация"; Министерство на външните работи; 8 общински администрации – Велико Търново, Дряново, Петрич, Пещера, Родопи, Свиленград, Тетевен, Троян; както и Столична община – район Възраждане и Столична община – район Средец, които са отчели най-много комплексни услуги – съответно 35 и 29 броя.

1 764 първични и 94 комплексни услуги или близо 74% от всички ЕАУ се предлагат общо от общинските администрации и общинските администрации на райони. Сред тези администрации се открояват общинска администрация Добрич, която е отчела, че предлага 347 ЕАУ; общинска администрация Пещера – 150 ЕАУ; общинска администрация Димитровград – 149 ЕАУ; общинска администрация Брусарци – 140 ЕАУ; общинска администрация Провадия – 112 ЕАУ; общинска администрация Струмяни – 110 ЕАУ.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-12: Структури, предлагащи ЕАУ (вид), брой администрации, 2014 г.

От централната администрация най-много ЕАУ предоставят Агенция по геодезия, картография и кадастър – 70 ЕАУ; Национална агенция за приходите – 70 ЕАУ; Комисия за регулиране на съобщенията – 39 ЕАУ.

На основание чл. 51 от Закона за електронно управление всеки административен орган е необходимо да заяви за вписване в Регистъра на електронните услуги на стандартизираните описания всички предоставяни от него електронни административни услуги и вътрешни електронни административни услуги.

Според информацията в ИСПОДСА само 445 от предлаганите общо 2 525 ЕАУ са вписани в Регистъра на електронните услуги според изискванията на ЗЕУ, а други 504 ЕАУ са заявени за вписване. 40 от администрациите, предоставящи ЕАУ нямат вписана и не са

заявили за вписване в Регистъра на електронните услуги нито една от предлаганите от тях услуги.

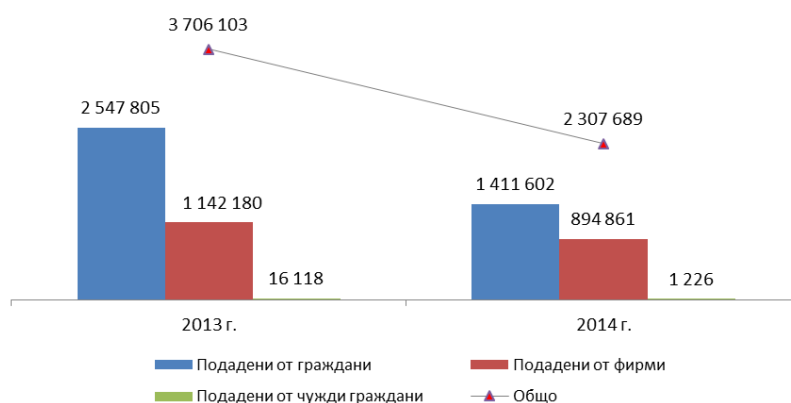
Услугите на 81 административните структури (84% от администрациите, предоставящи ЕАУ) са достъпни от портал, разработен специално за съответната администрация. 8 администрации са отчетели, че предоставят услуги чрез Единния портал за достъп до електронни административни услуги, 10 – чрез портал, който е разработен за група администрации и 5 – чрез портал, разработен за друга администрация. Осем от администрациите са отчетели, че услугите, които предлагат са достъпни от два портала.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-13: Портали, през които са достъпни електронни услуги, 2014 г.

Според обобщените данни през отчетния период общият брой на подадените заявления за електронни административни услуги е 2 307 689, с 1 398 414 по-малко от подадените през 2013 г. Около 61% от заявленията са подадени от граждани, 38.8% – от фирми и 0.05% – от чужди граждани.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-14: Подадени заявления за електронни административни услуги

Около 81% от всички заявления са подадени в Агенция по вписванията – 1 877 740 подадени заявления (2 521 534 през 2013 г.), следва я Националната агенция за приходите с 279 535 (297 335 през 2013 г.), ИА "Главна инспекция по труда" с 120 690 (114 514 през 2013 г.) и Агенция по геодезия, картография и кадастър с 14 273 подадени заявления (704 345 през 2013 г.). Общо в тези четири администрации са подадени 99.3% от всички заявления за електронни административни услуги.

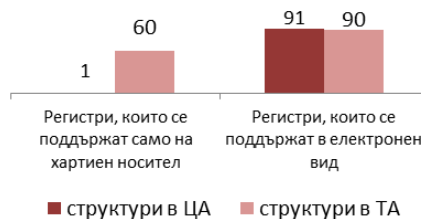
Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-15: Администрации с най-много подадени заявления за ЕАУ през 2014 г.

Според отчетните доклади на администрациите в 53 от общо 96 администрации, които предлагат ЕАУ няма подадени заявления за услуги.

Много важен момент от реализацията на електронното управление е поддържането на регистри и възможността за обмен и интеграция на данни между тях. Свързването на регистри осигурява използването на вече налични в някоя система данни и реализиране на принципа за еднократно събиране и многократно използване на информацията.

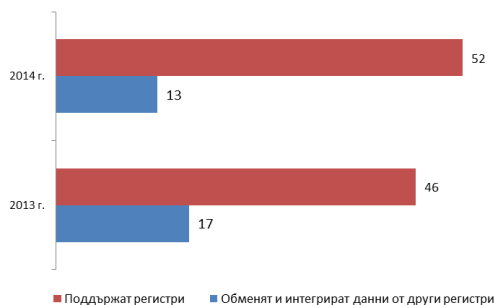
Според информацията в ИСПОДСА 52 административни структури поддържат регистри, свързани с предоставяне на електронни услуги за граждани и бизнеса. Общият брой на тези регистри е 242, от които 61 се поддържат само на хартиен носител.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-16: Регистри, свързани с предоставяне на електронни услуги, които се поддържат от администрациите, брой регистри

13 администрации са отчели възможност за обмен и интеграция на данни от поддържани от тях регистри с други регистри. Това са Национален осигурителен институт, Национална агенция за приходите, Агенция по вписванията, Агенция по геодезия, картография и кадастър, Агенция по обществени поръчки, Министерство на външните работи, общинска администрация – Брусарци, Велико Търново, Добрич, Разград, Севлиево и Троян, и Столична община – район Кремиковци.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-17: Администрации, които поддържат регистри, и администрации, чиито регистри обменят и интегрират данни с други регистри, брой администрации

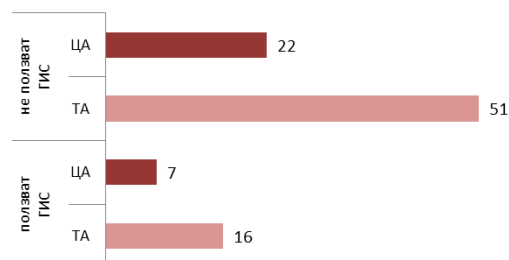
На основание чл. 41 от Закона за електронно управление вътрешни електронни административни услуги се предоставят задължително чрез единната среда за обмен на електронни документи (ЕСОЕД) (вътрешна административна услуга е административна услуга, която един административен орган предоставя на друг за осъществяване на неговите правомощия). Съгласно Наредбата за общите изисквания за оперативна съвместимост и информационна сигурност изключения се допускат, когато администрацията не разполага с техническа възможност за обмен на документи през ЕСОЕД или когато ЕСОЕД не функционира вследствие на технически неизправности, профилактика или други причини. Директна връзка между информационни системи на различни административни органи се допуска само в случаи, когато техническите средства, работещи в условията на оперативна съвместимост не удовлетворяват особени изисквания за интегритет, бързо действие и конфиденциалност.

Според Наредбата за изискванията към ЕСОЕД администрациите се включват към ЕСОЕД чрез своите административни информационни системи (АИС), като една администрация може да се включи към ЕСОЕД посредством няколко регистрации за една своя АИС или с повече от една АИС, ако поддържа такива.

Съгласно данните, съдържащи се в ИСПОДСА, 63 администрации (около 11% от всички администрации) са включени към ЕСОЕД посредством АИС, от които 17 са в централната администрация и 46 – в териториалната администрация.

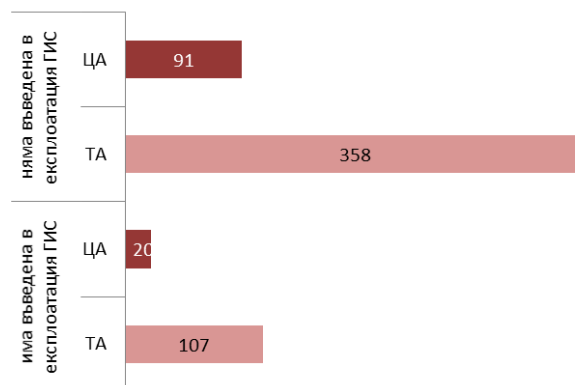
Изключително важно приложение в изграждането и работата на много електронни услуги имат географските информационни системи (ГИС). ГИС е съвкупност от софтуер, хардуер, данни, процедури и обучени кадри за създаване, манипулиране, съхраняване, анализ и визуализация на пространствено определени данни.

През 2014 г. 23 администрации са използвали ГИС (въведени в експлоатация в друга администрация или администрации или ГИС услуги със свободен достъп, като Google Maps и др.) за предоставяне на електронни услуги толкова, колкото и през 2013 г.

Източник: Администрация на Министерския съвет
Графика IV-18: Използване на ГИС за предоставяне на електронни услуги, брой администрации, 2014 г.

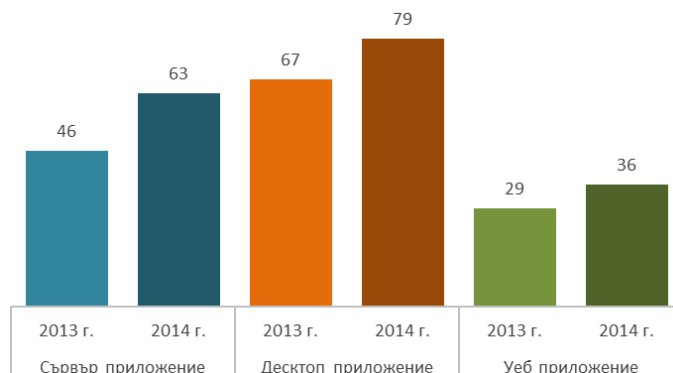
127 от общо 576 административни структури са отчетели, че имат въведена в експлоатация географска информационна система, с 23 повече в сравнение с 2013 г. Това са 20 структури в ЦА и 107 – в ТА.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-19: Администрации с въведена в експлоатация ГИС, брой администрации, 2014 г.

Администрациите, които са въвели в експлоатация географски информационни системи, отчитат използване на един или няколко вида специализиран ГИС софтуер: 63 администрации посочват, че използват сървър приложение, 79 администрации използват десктоп приложение и 36 администрации – уеб приложение.

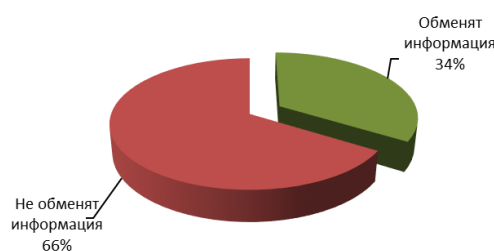

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-20: Използване на специализиран ГИС софтуер

Според отчетните доклади на администрациите, внедрените ГИС са с различно предназначение: въвеждане, съхранение, организация, обработка на геопространствена информация, извършване на пространствени анализи за подпомагане на научната и/или оперативна дейност, визуализиране на данни от ИС, предоставяне на услуги, защита на населението от бедствия и аварии, поддържане на цифров кадастър, геомаркетингови изследвания, справки и др.

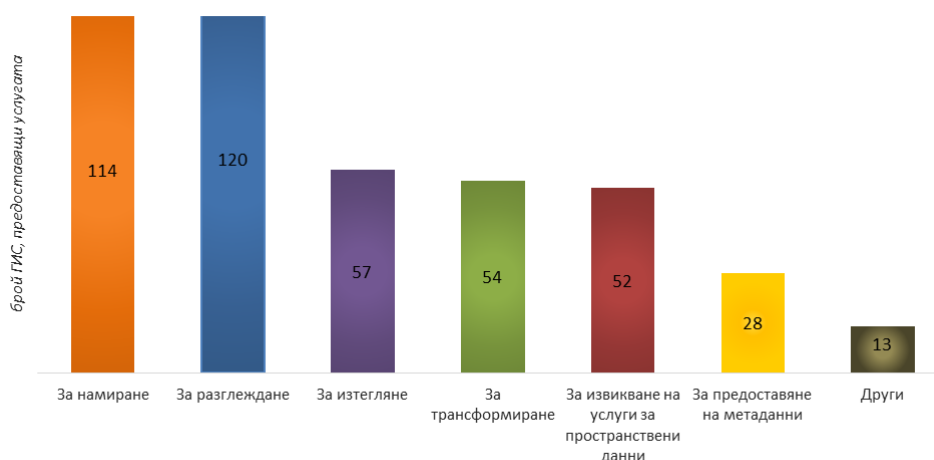
Географските информационни системи на 43 от общо 127 администрации, в които има въведени в експлоатация ГИС обменят информация с други информационни системи.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-21: Обмен на информация между ГИС системата и други информационни системи, 2014 г.

Въведените в експлоатация в администрациите ГИС предоставят различни услуги. Най-често предоставяните услуги са: услуги за намиране и за разглеждане (предоставят се от почти всички ГИС), следват услугите за изтегляне, за трансформиране и за извикване на услуги за пространствени данни.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-22: Услуги, предоставяни от внедрените в администрациите ГИС, 2014 г.

Според информацията в ИСПОДСА, услугите предоставяни от географските информационни системи на 67 администрации (повече от половината администрации с внедрена ГИС) са хармонизирани съгласно изискванията на Закона за достъп до пространствени данни (ЗДПД) и регламентите към Директива 2007/2/ЕО INSPIRE.

След приемането на закон за достъп до пространствени данни през 2010 г. задължение и отговорност на Изпълнителна агенция "Електронни съобщителни мрежи и информационни системи" към Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията е създаването и поддържането на национален портал за пространствени данни, който да е достъпен от всички държавни структури и от европейския геопортал. Чрез Портала ще се осигури публичен достъп за споделяне на оперативно съвместими пространствени данни, в съответствие с европейските стандарти и директивата INSPIRE. Националната политика за изграждането на инфраструктурата за пространствената информация се дефинира и координира от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

IV.1.9. Подобряване на административното обслужване чрез въвеждане на електронното управление

С цел осигуряване на стандартна и съвместима информационно-комуникационна среда за по-добро административно обслужване на гражданите и бизнеса, през 2014 г. МТИТС започна изпълнението на проект „Надграждане на съществуващите и изграждане на нови централни системи на електронното правителство с оглед на усъвършенстване на информационно-комуникационната среда за по-добро административно обслужване на гражданите и бизнеса“. Проектът обхваща следните основни дейности:

- Е-валидиране на електронни документи и разпечатки на електронни документи, е-връчване на електронни документи, актуализиране на Българската национална рамка за оперативна съвместимост на информационните системи в изпълнителната власт;

- Публикуване за служебен достъп на регистри на държавната администрация и свързване на секторни информационни системи на държавната администрация с публикуваните за служебен достъп регистри;
- Доизграждане на инструменталната среда на електронното управление на Република България (БеУ);
- Последващо развитие и усъвършенстване на ЕПДЕАУ;
- Доизграждане на Контролно-технически център на електронното управление до Център за данни на централната администрация;
- Надграждане на системата за електронни разплащания към централната и местна администрация, чрез разработване на единна входна точка за използване на наличните инструменти за плащане в Р България и разработване на услуга за удостоверяване на време;
- Оценка и контрол на качеството.

Вторият проект е „Повишаване квалификацията на служителите от администрацията на централно ниво чрез усъвършенстване на знанията и практическите им умения за управление на софтуерни ИТ проекти в съответствие със съвременните методологии“, чиято цел е повишаване на ефективността на администрациите при изпълнение на дейности по разработване, управление, координиране и мониторинг на програми и софтуерни проекти в областта на информационните технологии. Проектът обхваща следните основни дейности:

- Провеждане на обучение за бизнес-аналитик за 62 бр. служители на централната администрация;
- Провеждане на обучение за софтуерни архитекти за 33 бр. служители на централната администрация;
- Провеждане на обучение по бази данни (дизайнери и инженери) за 60 бр. служители на централната администрация;
- Провеждане на обучение по киберсигурност за 61 бр. служители на централната администрация;
- Провеждане на обучение за java програмисти за 33 бр. служители на централната администрация;
- Провеждане на обучение за системни администратори за 58 бр. служители на централната администрация;
- Провеждане на обучение за управление и администриране на уеб портал за 31 бр. служители на централната администрация;
- Провеждане на обучение по специално разработената програма за 21 бр. обучители (по трима служители от модул, показали най-добри резултати на финалния тест);

В гореизброените дейности се предвижда и:

- Извършване на оценка на ефективността на обученията, организирани и/или координирани по проекта;
- Разработване на информационни материали – по 1 бр. наръчници за всеки обучителен модул;
- Издаване на информационни материали – 350 бр. наръчници на хартиен носител и CD (по 3 бр. наръчници от всеки модул за всяко министерство);

- Извършване на анализ на ефективността на обученията, с цел идентифициране на добри практики и инкорпорирането им в последващи обучения и разработване на механизъм за гарантиране устойчивостта на резултатите по отношение на задържането на обучените служители на работа в държавната администрация. Изследване на нуждите на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити от обучения на служители за разработване и реализиране на ИТ проекти и изготвяне на методика за подбор на обучаеми в бъдещи подобни курсове;
- Управление на проектните дейности;
- Информация и публичност;
- Одит на проектните дейности.

През 2014 г. в МТИТС се реализират и спомагателните дейности: Съпътстващи обучения за администрациите във връзка с дейности по реализация на електронни административни услуги и референтни модели и Доставка на хардуер и софтуер за целите на проекта, по проект „Развитие на административното обслужване по електронен път“.

IV.1.10. Удостоверени административни информационни системи за съответствие с изискванията за оперативна съвместимост и информационна сигурност

На основание чл. 56 от Закона за електронно управление информационните системи, които администрациите използват трябва да са удостоверени за съответствие с изискванията на този закон за оперативна съвместимост и информационна сигурност.

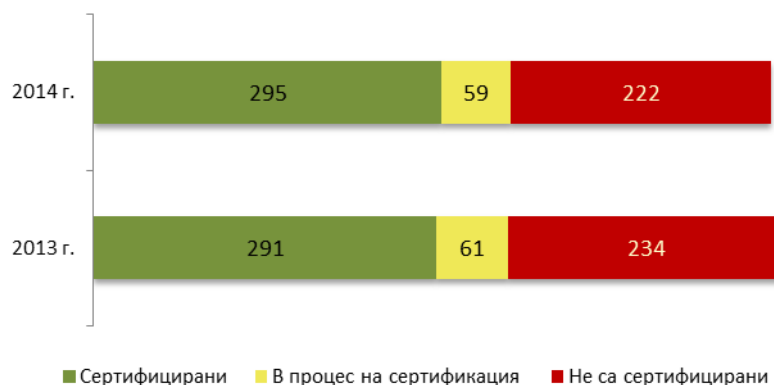
Съответствието на внедряваните от административните органи информационни системи с установените нормативни изисквания за оперативна съвместимост и информационна сигурност се удостоверява от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, въз основа на подадена от заинтересувано лице, доставящо или разработващо информационната система, справка-декларация за извършени проверки по сценарии и приложен протокол с резултатите от тях.

Методиката за извършване на оценката за съответствие и начинът на удостоверяване съответствието се определят с Наредбата за общите изисквания за оперативна съвместимост и информационна сигурност (НОИОСИС).

НОИОСИС предвижда:

- Удостоверяване на съответствието на административни информационни системи съгласно чл. 4 и следващите от Наредбата за вътрешния оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в администрациите;
- Удостоверяване на съответствието на специализирани информационни системи, осигуряващи изцяло или частично функциите на административна информационна система, когато създават и/или издават, и/или приемат, и/или регистрират, и/или съхраняват електронни документи, регламентирани в Наредбата за вътрешния оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в администрациите.

Според обобщените данни в ИСПОДСА за 2014 г., административните информационни системи на 295 администрации (51.2% от всички администрации) са удостоверени/сертифицирани в съответствие с изискванията на Глава 6 от Наредбата за общите изисквания за оперативна съвместимост и информационна сигурност. Около 10% от администрациите са отчетли, че техните АИС са в процес на удостоверяване, а останалите 38.5% използват АИС, които не са удостоверени.

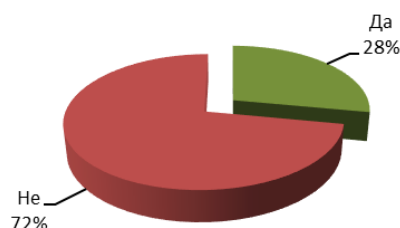
Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-23: Удостоверени административни информационни системи, брой администрации

IV.2. Информационна сигурност

IV.2.1. План за действие при непредвидени ситуации, свързани с информационна сигурност

От общо 576 администрации (586 за 2013 г.) 161 администрации (156 за 2013 г.) са потвърдили за наличието на план за действие при непредвидени ситуации, свързани с информационна сигурност. Останалите 415 от административни структури отчитат липса на такъв план.

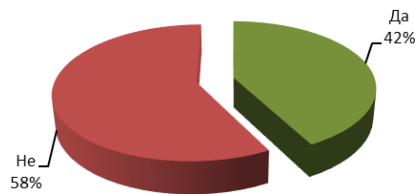
Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-24: План за действие при непредвидени ситуации, свързани с информационна сигурност, 2014 г.

IV.2.2. Служители, отговарящи за информационната сигурност

Според информацията в ИСПОДСА, в 243 от отчетите се 576 административни структури (247 от общо 586 администрации за 2013 г.) има служител, който да отговаря за информационната сигурност според Глава 3, чл. 28 от Наредбата за общите изисквания за оперативна съвместимост и информационна сигурност. Според този член всеки ръководител на администрация е необходимо да определи служител или административно звено, което да отговаря за мрежовата и информационната сигурност. По данни събрани в ИА ЕСМИС (govCERT.bg), в над 89% от административните структури на централната администрация са определени служители, отговарящи за информационната сигурност, а на общинско ниво техният % е над 70.

В останалите 333 структури на държавната администрация изискванията на чл. 28 все още не са спазени.

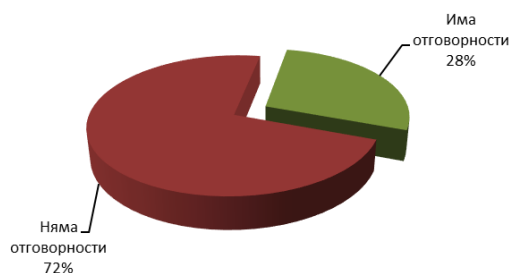
Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-25: Служители, отговарящи за информационната сигурност, 2014 г.

IV.2.3. Отговорности, свързани с информационната сигурност

160 отчитащи се администрации (159 за 2013 г.) са заявили, че имат отговорности по силата на административен акт и/или друг документ, свързани с информационната сигурност. Според отговорите такива административни актове или документи са:

- Закон за защита на личните данни;
- Закон за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси;
- Закон за защита на класифицираната информация;
- Закон за министерството на вътрешните работи;
- Закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража;
- Закон за електронното управление;
- Наредба за общите изисквания за оперативна съвместимост и информационна сигурност;
- Вътрешно нормативни актове;
- Должностна характеристика;
- Устройство правилник;
- Вътрешни правила и др.

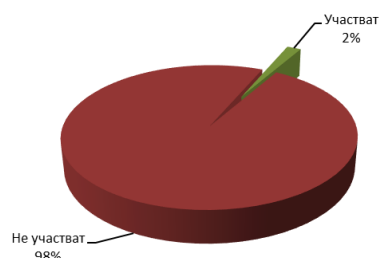
Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-26: Отговорности, свързани с информационната сигурност, 2014 г.

IV.2.4. Участие в международни групи и организации, работещи в областта на информационната сигурност

Само 10 от отчетите се администрации са участвали чрез свои представители в международни групи и организации, работещи в областта на информационната сигурност. Това са: Комисия за защита на личните данни, Институт по отбраната, Патентно ведомство, Национален статистически институт, Изпълнителна агенция "Борба с градушките", Изпълнителна агенция "Електронни съобщителни мрежи и информационни системи", Министерство на външните работи, Министерство на отбраната, Министерство на

транспорта, информационните технологии и съобщенията, общинска администрация Момчилград.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-27: Участие в международни групи и организации, работещи в областта на информационната сигурност, брой администрации, 2014 г.

IV.2.5. Система за управление на информационната сигурност по БДС 27001

Едва 31 (30 за 2013 г.) администрации от всички отчетли се имат изградена система за управление на информационната сигурност по БДС 27001. 190 (206 за 2013 г.) от цялата администрация предвиждат изграждането на такава система, а останалите 355 (350 за 2013 г.) не планират такава дейност.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-28: Наличие на система за управление на информационната сигурност по БДС 27001, брой администрации, 2014 г.

V. Информационно-комуникационна обезпеченост

Изграждането на електронното управление е тясно свързано с техническото осигуряване на администрациите, с цел създаване на предпоставки за внедряване на модерни информационни и комуникационни системи и технологии във вътрешно-административните процеси и процесите при обслужване на гражданите и бизнеса.

В приетата през 2014 г. Стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2014 – 2020 г. и Пътната карта за нейното изпълнение са дефинирани мерките и дейностите, необходими за постигане на целите на стратегията, отговорните институции и необходимия за това финансов ресурс.¹⁶

Процесът на планиране, разработване и изграждане на автоматизирани информационни системи (АИС) в държавната администрация до скоро не се подчиняваше на приети методики и стандарти, системите са създавани в различно време, с различни изисквания, което води до **голямо разнообразие в използваните технологии, архитектура, начин на достъп, формат на документите** и др. Почти няма практика на устойчив

¹⁶ По-подробно описание на Стратегията и Пътната карта са дадени в раздел IV „Електронно управление“

информационен обмен на данни между отделни системи, дори в рамките на една администрация. Това води до нерационално използване на ресурсите, дублиране на данни, многократно въвеждане на аналогична информация и множество други негативи.

Централизирането на процесите по предоставяне на стандартен софтуер показва своята ефективност. Постигнато е значително занижаване на ценовите нива, опростени са процедурите за достъп до продуктите и не на последно място – осигурена е възможност за ползване от служителите в администрацията в домашни условия на лицензиран софтуер със съответната надеждност и осъвременяване.

V.1.Обезпеченост с хардуер и софтуер

В края на 2014 г. администрацията разполага със 111 220 броя компютри, от които 16 555 преносими и 94 665 настолни. Остава водеща ролята на компютрите с процесорна честота над 2 GHz (42.66%). Компютрите с процесорна честота по-малка от 2 GHz са 23.82%. Данните показват, че има увеличение и на компютрите с 64 bit адресна свързаност, които вече са 29.82%. Незначителен е делът на компютрите с друга процесорна честота – 3.70%.

Общият брой на сървърите е 5 713

Общ брой принтери – 38 808

В изпълнение на Договор № 115/11.10.2012 г. за предоставяне на софтуерна осигуровка на програмни продукти на Майкрософт с придобит лиценз за безсрочно право на ползване за нуждите на държавната администрация, разпределението на лицензите е:

- 95 854 лиценза, както следва: Microsoft Windows XP – 18 740 броя; Microsoft Windows Vista – 231 броя; Microsoft Windows 7 – 56 394 броя; Microsoft Windows 8 – 6 250 броя и Microsoft Windows 8.1 – 14 239 броя;

- 95 854 лиценза за Microsoft Office, както следва: Microsoft Office XP – 1 089 броя; Microsoft Office 2003 – 14 666 броя; Microsoft Office 2007 – 8 923 броя; Microsoft Office 2010 – 61 977 броя и Microsoft Office 2013 – 9 199 броя.

По отношение на използвания антивирусен софтуер има инсталирани 90 058 бр. програми на персонални компютри и 3 840 бр. на сървъри.

Все още е налице тенденцията компютрите от висок клас да са съсредоточени в ЦА, независимо от факта, че основният доставчик на административни услуги са общинските администрации.

Преобладаващата част от административните структури (97.8%) посочват, че имат изградена локална мрежа. Това е добър знак и предпоставка за внедряване на ИКТ в процеса на работа и осъществяването на електронен обмен.

Данните от доклада показват, че към края на 2014 г. предоставените от държавната администрация електронни услуги (е-услуги) са разпределени както следва:

- 10 591 бр. е-услуги от вида: информация за услугата е качена на съответната интернет страница. Териториалната администрация предоставя най-голям брой от този вид е-услуги – 9 379 бр.;

- 10 243 бр. е-услуги от вида: от интернет могат да се разпечатат или запазят образци на документи и формуляри, които се попълват на хартия и се внасят в администрацията. Най-голям брой от този вид е-услуги предоставя териториалната администрация – 8 839 бр.;

- 4 454 бр. е-услуги от вида: на интернет страницата могат да се попълват и подават необходими документи и формуляри. По-голям брой от този вид е-услуги са предоставени от централната администрация – 3 296 бр.;

■ 776 бр. е-услуги от вида: попълването на документи, подаване на заявления, плащането на такси и издаването и получаването на съответния документ стават през интернет (по електронен път). По-голям брой от този вид е-услуги са предоставени от териториалната администрация – 591 бр.

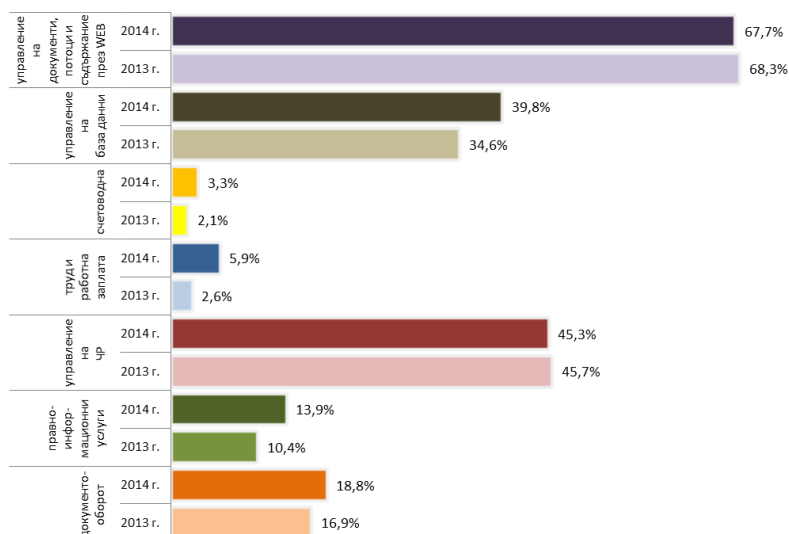
Някои услуги се предоставят в повече от една администрация. Такива е-услуги са броеви на база предоставяне, а не на база вид на е-услугата.

Модерните концепции за реализиране и предоставяне на е-услуги налагат създаването на системи за управление, базирани на интегриран подход. Към момента такъв инструментариум се разработва и се създава необходимата административна рамка за използването му. Ключови фактори за управление на внедряването и предоставянето на е-услуги са изготвянето на референтни модели за стандартизирано развитие и въвеждането на системи за наблюдение и управление на данни и съдържание.

Преобладаващата част от административните структури (99.64%) посочват, че към края на 2014 г. техни служители използват в работата си нови видове устройства за достъп до Интернет. Общият брой на тези устройства е 7 897 бр. и са разпределени както следва: мобилен телефон – 3 910 бр. (49,48%), смартфони – 1 791 бр. (22,66%) и таблет – 2 201 бр. (27,85%). В териториалната администрация броят на използваните устройства за достъп до Интернет е по-голям – 2 815 броя в сравнение с централната администрация – 508 броя към края на 2014 г.

Използването на посочените информационни системи се смята, че трябва да е практика за всички административни структури, затова предмет на анализ са отрицателните отговори:

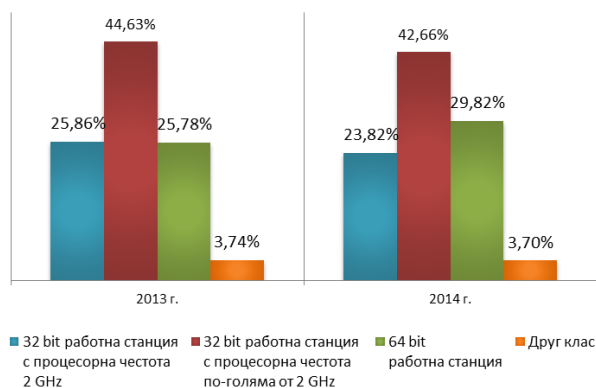
- 18.75% от администрациите **нямат система за документооборот;**
- 13.88% от администрациите **нямат система за правно-информационни услуги;**
- 45.31% от администрациите **не са въвели система за управление на човешките ресурси;**
- 5.90% от администрациите **нямат система за труд и работна заплата;**
- 3.29% от администрациите **нямат счетоводна система ;**
- 39.75% от администрациите **нямат система за управление на база данни;**
- 67.70% от администрациите **нямат системи за управление на документи, потоци и съдържание през WEB.**

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика V-1. Администрации, които нямат системи за управление, %

Причина за промените в броя на администрациите, неизползващи или неразполагащи с различни типове информационни системи, е продължилото и през 2014 г. реструктуриране. В този смисъл процентното увеличение в неизползването или неналичието им може да бъде компенсирано от други въведени системи, както и от предстоящи за въвеждане общи за цялата администрация системи, като например системи за електронен обмен на документи в администрацията. Процесът на обединяване на системите за документооборот стартира успешно през 2012 г. и продължи през 2014 г. с включване на допълнителни администрации.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика V-2: Процесорна честота на компютрите в администрацията

V.2. Комуникационна обезпеченост на държавната администрация

Комуникационната свързаност на административните структури на централната и териториалната администрация се осъществява от Единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) на държавната администрация и за нуждите на националната сигурност, поддържана и управлявана от Изпълнителна агенция електронни съобщителни мрежи и информационни системи (ИА ЕСМИС), съгласно чл. 17 от Закона за електронните съобщения и Постановление № 196 от 8 юли 2011 година на Министерския съвет.

ЕЕСМ осигурява възможност на свързаните административни структури предаване и приемане на данни, глас и видео между изградените локални мрежи на тези структури. Чрез ЕЕСМ се предоставят безвъзмездно мрежови комуникационни услуги и Интернет достъп.

Към 2014 г. чрез ЕЕСМ е осигурена свързаност за:

Централна администрация на изпълнителната власт включително и техните структури разположени на територията на страната:

- девет от общо дванадесет административни структури отчитащи се пред Народното събрание;
- пет от общо четиринадесет административни структури, създадени с ПМС;
- осемнадесет от общо тридесет административни структури създадени със закон;
- четири от общо шест администрации на държавни комисии;
- администрация на Министерския съвет;
- седем от общо седем държавни агенции;
- осемнадесет от общо двадесет и девет изпълнителни агенции;
- седемнадесет от общо седемнадесет министерства

или общо 79 административни структури от 116 на централната администрация на изпълнителната власт (68,11%), от които за всички е осигурен и достъп до Интернет.

Териториална администрация на изпълнителната власт:

- двадесет и осем от общо двадесет и осем областни администрации;
- двадесет и пет от общо двеста шестдесет и четири общински администрации;
- деветнадесет от общо тридесет и пет районни администрации;
- шестнадесет от общо петдесет и девет специализирани териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт; или общо за 86 административни структури от 470 на териториална администрация на изпълнителната власт е значително по-ниска от обезпечеността на централната администрация на изпълнителната власт (18,30%), от които за 42 е осигурен и достъп до Интернет.

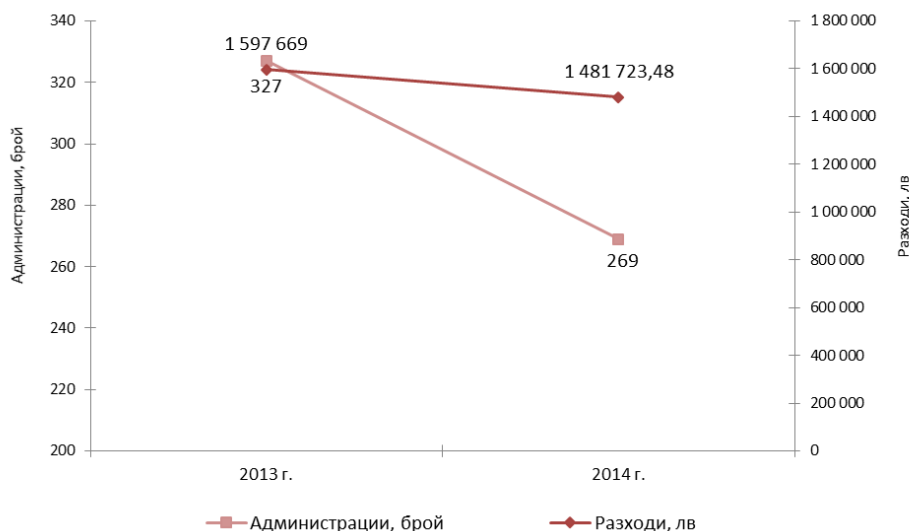
Обобщените данни показват, че комуникационната обезпеченост, чрез ЕЕСМ на административните структури от териториална администрация на изпълнителната власт е значително по-ниска от обезпечеността на централната администрация на изпълнителната власт.

През 2014 г. е стартиран проект „Развитие на високоскоростен широколентов достъп в България посредством изграждането на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура“, с който към 2015 г. се изгражда широколентова инфраструктура в отдалечени и слабо развити населени места и осигурява комуникационна свързаност за 29 общински администрации и за всички разположени на тази територия структури на централната администрация на изпълнителната власт.

През 2014 г. чрез ЕЕСМ е осигурен достъп до Интернет за 121 от общо 586 административни структури, което е 20.65%.

Администрациите от всички нива са посочили, че имат изградени различни типове локални мрежи – 708 на брой.

Отговорите в ИСПОДСА показват, че **през 2014 г. 86 (14.93%) от администрациите са свързани с ЕЕСМДАННС, спрямо 91 (15.53%) през 2013 г., а 490 (85.07%) не са свързани към нея, спрямо 495 (84.47%) през 2013 г. и ползват алтернативни доставчици на интернет.** Обобщените данни сочат, че за алтернативен интернет са направени разходи от 1 481 723.48 лв. Може да бъде отчетено, че разходите на администрациите ползващи алтернативен доставчик на интернет са намалели (1 597 668,53 лв. за 2013 г.). Това доказва разходната ефективност на подхода за използване на единна мрежа за достъп до интернет и възможното бъдещо намаляване на разходите на администрациите след присъединяването им към ЕЕСМДАННС.

* Данните в графиката са за 269 администрации

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика V-3: Алтернативи на ЕЕСМДА източници на интернет и разходи за тях

Надеждния и сигурен обмен на големи обеми от информация с общонационално значение – данни, текст, документи, глас, видео и други може да се осигури чрез включване на все още отделените съществуващи телекомуникационни мрежи в държавата в единната държавна комуникационна инфраструктура – ЕЕСМДАННС.

Свързването на всички структури в единната държавна комуникационна инфраструктура е основна предпоставка за развитието на е-управление. Това ще доведе не само до съкращаване на допълнителните разходи на администрациите за достъп до интернет, но и до бърз трансфер на данни и ще намали употребата на документи на хартиен носител.

Обобщените данни за използваните телефонни услуги показват, че през 2014 г. в структурите на изпълнителната власт се ползват 151 630 активни телефонни номера, от които:

- 68 790 (45,37%) фиксирани, спрямо 72 980 (52,87%) през 2013 г.;
- 82 840 (54,63%) мобилни, спрямо 65 067 (47.13%) през 2013 г.

Общият разход за тях през 2014 г. възлиза на 29 675 001.15 лв., като:

- 18 084 670,89 лв. са за фиксирани телефонни номера, спрямо 19 558 340,71 лв. през 2013 г.;
- 115 903 30,26 лв. са за мобилни телефонни номера, спрямо 11 775 303,30 лв. през 2013 г.

От получените отговори в ИСПОДСА е видно че има тенденция за повишаване на общия брой активни телефонни номера и намаляване на разходите за телефонни услуги на годишната база.

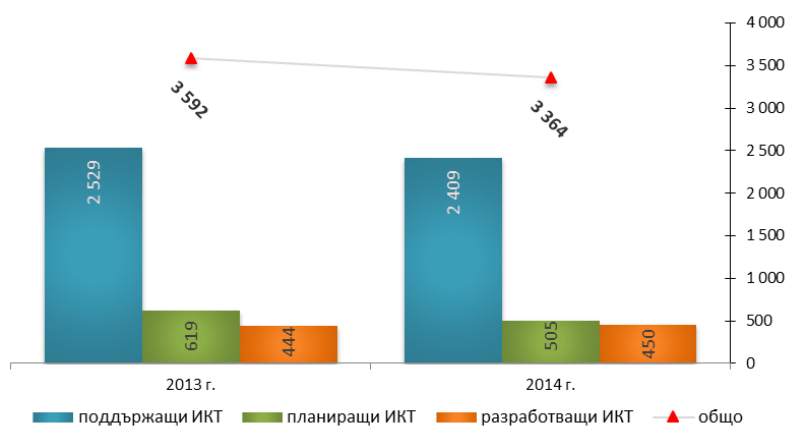
Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика V-4: Активни телефонни номера и разходи за тях

За намаляване на тези разходи е препоръчително въвеждането на услугата VoIP, като това се извърши поетапно.

Ясно определените роли, права и задължения на служителите, отговорни за изпълнение на конкретни мерки, свързани с развитието на е-управлението, са важна предпоставка за неговия успех.

Общият брой служители в администрацията, отговарящи за ИКТ през 2014 г. е 3 364 души. Резултатът от данните в ИСПОДСА за 2014 г. показва, че за поддръжка на ИКТ в администрацията отговарят 2 409 служители; за планиране в ИКТ отговарят 505 служители и за разработване на ИКТ – 450. От графиката се вижда, че има лек спад в сравнение с 2013 г. на общия брой служители в администрацията, отговарящи за ИКТ.

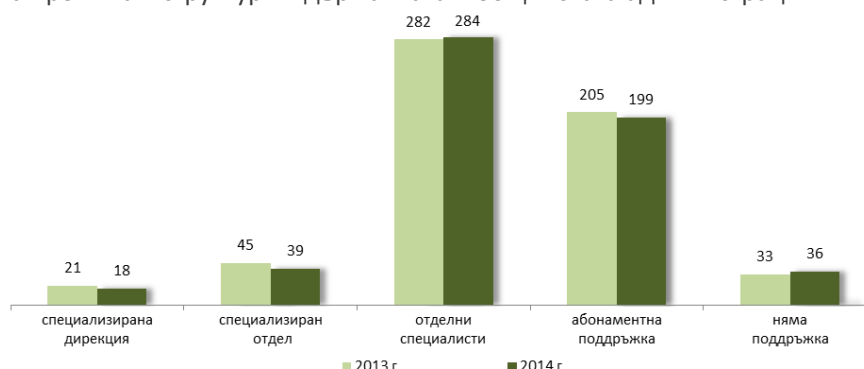

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика V-5: Служители, работещи в областта на ИКТ в администрацията

През 2014 г. се забелязва тенденция към леко намаляване на броя на специализираните звена, занимаващи се с поддръжка и развитие на ИКТ в администрацията. Данните са както следва: специализирани дирекции – 18; специализирани отдели – 39; отделни специалисти – 284; абонаментна поддръжка – 199;

нямащи поддръжка – 36. Може да се счита, че разликите между 2013 г. и 2014 г. се дължат основно на промяна в структури в държавната и общинската администрации.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика V-6: Звена за развитие на ИКТ, брой

VI. Достъп до обществена информация

През отчетната 2014 г. информация по тази част от доклада са попълнили 576 администрации.

VI.1. Организация на достъпа до обществена информация

482 административни структури (83.68%) имат разработени **вътрешни правила за работа по Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ)**.

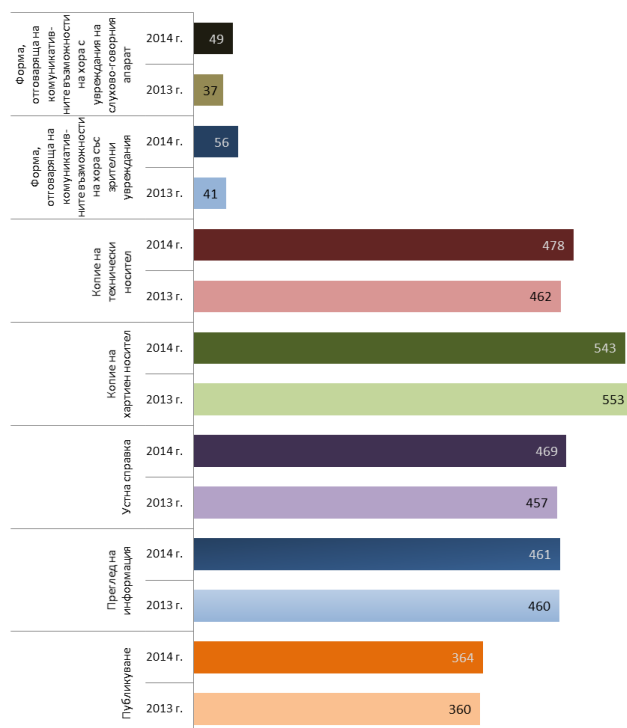
От тях **92** са **от централната администрация (ЦА)**. Това са Администрацията на Министерския съвет, 15 министерства, 6 държавни комисии, 6 държавни агенции, 23 изпълнителни агенции, 21 административни структури създадени със закон, 9 административни структури създадени с ПМС, 11 административни структури, отчитащи се пред НС.

Вътрешни правила за работа по ЗДОИ са разработени и в **390 териториални администрации (ТА)**. От тях 28 областни администрации, 214 общински администрации, 27 районни администрации и 121 специализирани ТА, създадени като юридическо лице с нормативен акт.

От структурите в ЦА 19 сочат, че нямат разработени вътрешни правила за ДООИ. Това са: Държавна агенция "Архиви", 4 изпълнителни агенции (Българска агенция за инвестиции, Изпълнителна агенция "Борба с градушките", Изпълнителна агенция "Национален филмов център", Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури), 9 структури, създадени със закон, в т.ч. Държавен фонд "Земеделие" и 5 структури, създадени с ПМС, сред които Център "Фонд за лечение на деца".

От ТА не са разработени правила за ДООИ в общо 75 администрации. От тях 45 общински администрации, 8 районни администрации, 22 специализирани териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт.

В 385 административни структури (66.84%) е разработена **разяснителна информация за гражданите** относно упражняването на правото на достъп до информация. От тях: 68 от централната администрация и 317 от териториалната администрация.

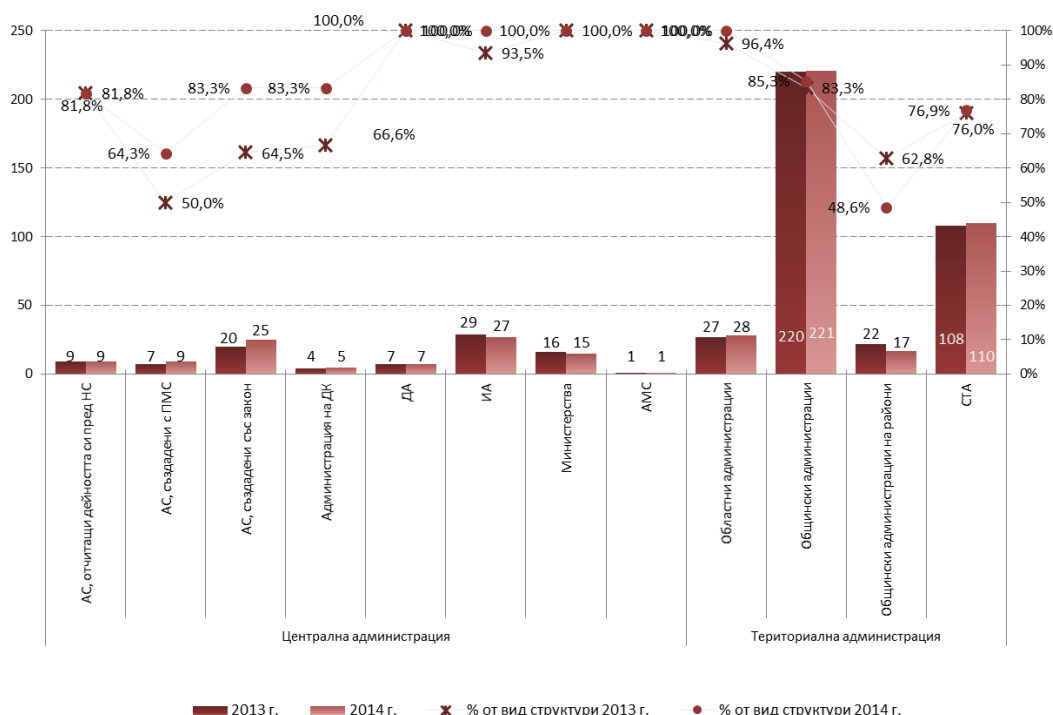

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VI-1: Форми на предоставяне на ДООИ, брой администрации

Съществуването на **електронен регистър по ДООИ** е пряко свързано с управлението на деловодните системи на администрациите. През 2014 г. делът на администрациите, които поддържат такъв регистър, е 47.05%. От общо 271 администрации, които са организирали електронен регистър на заявленията по ДООИ, 63 са в ЦА и 208 в ТА.

През 2014 г. общо 474 администрации (82.29%) приемат заявления за ДООИ, подадени по електронен път (е-заявления), което е с 2.09% повече в сравнение с 2013 г. От тях 98 са от ЦА и 376 от ТА.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VI-2: Приемане на е-заявления за ДОО, брой администрации

Заплащането на разходите за ДОО от гражданите е организирано по различен начин. Преобладава заплащането „по банков път“ – в 445 администрации (47.95%).

VI.2. Административен капацитет за осигуряване на достъпа до информация

През отчетната година най-голям брой администрации – 283 (49.13%) са дали отговор, че имат един служител, който да отговаря за ДОО. 180 администрации (31.25%) имат повече от един служител, а в 46 администрации (7.99%) има структурирано звено.

Администрациите, които са отговорили, че нямат нито служител, нито звено за осигуряване на достъпа до информация са 67 (11.63%).

168 (33.01%) администрации са структурирали дейността за ДОО в деловодството на съответната администрация. В 128 администрации (25.15%) това е звеното, отговарящо за правните дейности; в 25 (4.91%) – звеното за връзки с обществеността; в 16 (3.14%) – приемната за граждани; в 172 (33.79%) администрации дейността за ДОО е структурирана в друго звено, например в звеното за административно обслужване, човешки ресурси или в комисия.

По данни от ИСПОДСА, в 67 структури от ЦА и 313 от ТА, задълженията на служителите по ЗДОИ са включени в длъжностната им характеристика.

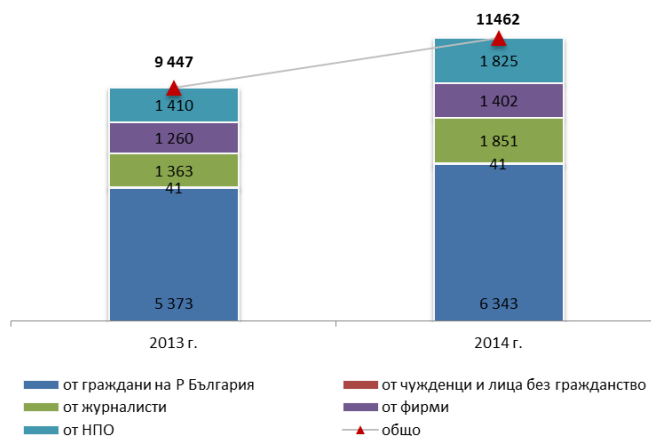
53 структури в ЦА и 248 в ТА са обучили служителите си по ЗДОИ за стандартите в тази област.

VI.3. Процедури за разглеждане на искания за достъп до обществена информация

През 2014 г. са подадени общо 11 462 заявления за достъп до обществена информация. От тях: 6 343 от граждани, 1 825 от неправителствени организации, 1 851 от

журналисти, 1 402 от фирми и 41 от чужденци или лица без гражданство. В 72 администрации не са постъпили запитвания по ЗДОИ.

Най-много заявления по ДООИ са постъпили в Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА – 1 545 (1 246 от граждани, 288 от журналисти и 11 от чужденци или лица без гражданство).

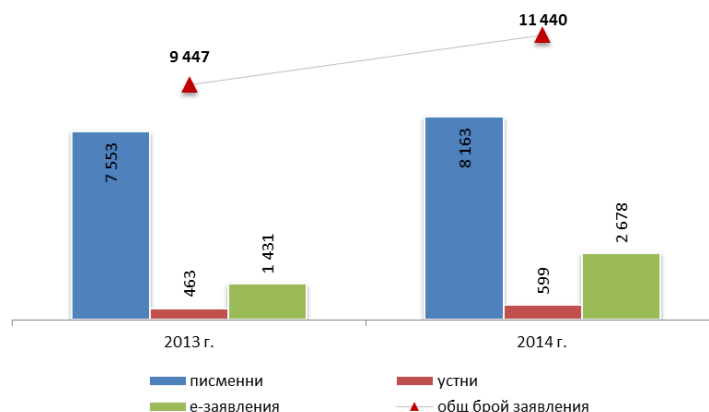

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VI-3: Постъпили заявления от субекти на правото на ДООИ

Най-голям брой заявления са постъпили в писмен вид – 8 163 (ЦА – 5 054 и ТА – 3 109), следвани от запитванията по електронен път – 2 678 (ЦА – 1 876 и ТА – 811) и устните запитвания – 599 (ЦА – 282 и ТА – 317).

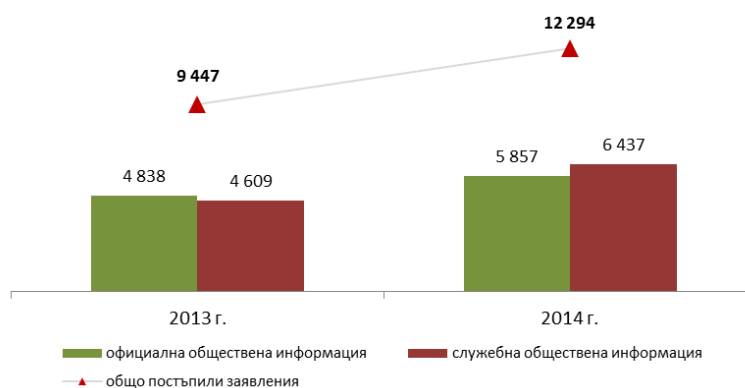
556 администрации не са получавали устни запитвания за достъп до информация, а останалите посочват различни начини за отчитане на устните запитвания – например, вписване в регистър, с протокол и др.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VI-4: Постъпили заявления според формата на поискване

Общо 5 857 (ЦА – 3 872 и ТА – 1 985) от подадените заявления са за официална информация. Броят на заявленията за служебна информация е 6 437 (ЦА – 4 198 и ТА – 2 239).

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VI-5: Постъпили заявления за ДОО по вид на информацията

При търсенето на информация през 2014 г. с най-голям брой 4 586 (ЦА – 3 509 и ТА – 1 077) са заявленията за **упражняване на права и законни интереси на граждани**. Следват искане на информация за: отчетност на институцията – 1 483 (ЦА – 693 и ТА – 790); контролна дейност на администрацията – 1 168 (ЦА – 620 и ТА – 548); предотвратяване или разкриване на корупция или нередности – 1 015 (ЦА – 941 и ТА – 74); изразходване на публични средства – 953 (ЦА – 519 и ТА – 434); за процес на вземане на решения – 702 (ЦА – 290 и ТА – 412); проекти на нормативни актове – 177 (ЦА – 67 и ТА – 110) и други – 1 272.

VI.3.1. Решения и откази за ДОО

През 2014 г. решенията за предоставяне на свободен ДОО са 7 417 (4 587 – ЦА и 2 830 – ТА). Най-много решения е предоставила Изпълнителната агенция по горите – 1 176, следвана от Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА – 947.

През отчетната година:

- 535 от решенията са за предоставяне на частичен ДОО (ЦА – 279 и ТА – 256);
- 211 (ЦА – 95 и ТА – 116) от решенията за ДОО са дадени при наличие на надделяващ обществен интерес;
- 391 (ЦА – 221 и ТА – 170) са препратени по компетентност;
- 977 (ЦА – 789 и ТА – 188) уведомления за липса на исканата обществена информация са изпратени на заявителя.

Общият брой на заявленията, получили отказ от предоставяне на ДОО е 1 248 (ЦА – 952 и ТА – 296).

На 18 (ЦА – 13 и ТА – 5) от подадените заявления е отказан достъп, тъй като исканата информация е класифицирана информация, представляваща служебна тайна, а на 3 (ЦА – 3), тъй като исканата информация е класифицирана информация, представляваща държавна тайна. На 21 (ЦА – 7 и ТА – 14) от подадените заявления е отказан достъп с мотива, че исканата информация представлява търговска тайна и нейното предоставяне или разпространение би довело до нелоялна конкуренция между търговци. При 64 (ЦА – 23 и ТА – 41) от подадените заявления достъпът засяга интересите на трето лице (фирма) и няма негово изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществената информация, а при 83 (ЦА – 31 и ТА – 52) от подадените заявления достъпът засяга интересите на трето лице (физическо лице) и няма неговото изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществена информация. На 26 (ЦА – 17 и ТА – 9) от подадените заявления е отказан достъп на основание, че исканата информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца, а на 59 (ЦА – 35 и ТА – 24) от подадените заявления, тъй като служебната обществена информация е свързана с

оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации). На 3 (ЦА – 3) от подадените заявления е отказан достъп на основание, че служебната обществена информация съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи. Поради други основания са направени още 972 отказа за ДОО.

През 2014 г. причините за удължаване на срока за предоставяне на ДОО са следните:

- Уточняване предмета на исканата информация – 175 случая (ЦА – 78 и ТА – 97);
- Исканата информация е в голямо количество и е необходимо допълнително време за нейната подготовка – 201 (ЦА – 113 и ТА – 88);
- Исканата информация се отнася до трето лице и е необходимо неговото съгласие за предоставянето ѝ – 343 (ЦА – 222 и ТА – 121);
- Други причини – 147 (ЦА – 2 и ТА – 145).

Най-много решения за предоставяне на информация по ДОО са направени в установения 14 дневен срок – 7 190 (ЦА – 4 109 и ТА – 3 081);

В законовия срок:

- след удължаването му са предоставени 2 453 броя (ЦА – 2 143 и ТА – 310);
- веднага са предоставени 854 решения (575 – ЦА и ТА – 279);
- след срока – 278 (110 – ЦА и 168 – ТА).

През 2014 г. има 291 отказа на заявителя от предоставената му информация поради факта, че заявителят не се е явил в определения 30-дневен срок; 112 отказа поради неплатени разходи от заявителя.

През отчетния период 417 администрации посочват, че при тях няма случай на отказ на заявителя от предоставения му достъп.

През 2014 г. са постъпили 69 жалби срещу решения за предоставяне на обществена информация. Най-много са в Министерство на културата – 8.

138 жалби са срещу отказ за предоставяне на ДОО. Най-много са в Администрацията на Министерския съвет – 24.

През отчетната година няма регистрирани административни нарушения и наложени наказания на длъжностни лица по ЗДОО.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VI-6: Откази за предоставяне на информация, брой

VII. Установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания

VII.1. Нормативна уредба

Съгласно действащото законодателство административното наказание е санкция за неспазване на установения ред на държавното управление. Административнонаказателните производства, приключили с влезли в сила актове за налагане на административни наказания, представляват своеобразно мерило за състоянието на администрацията по отношение на съблюдаването на принципите на законност, отговорност, отчетност и безпристрастност. Предоставената информация показва как и доколко ефективно администрацията е противодействала на закононарушенията в защита на обществения интерес и правата на гражданите и организациите.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от ЗАНН деянията, които съставляват административни нарушения и съответните за тях наказания, се определят със закон. ЗАНН дава възможност въпроси, свързани с административнонаказателната отговорност да се уреждат и на подзаконово ниво.

VII.2. Органи и администрации с административнонаказателни правомощия и функции

През отчетната 2014 г. информация в този раздел от доклада са попълнили 575 администрации. 465 (471 през 2013 г.) обявяват, че имат функции, свързани с установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания. От тях:

- 63 са в централната администрация (ЦА);
- 402 са в териториалната администрация (ТА).

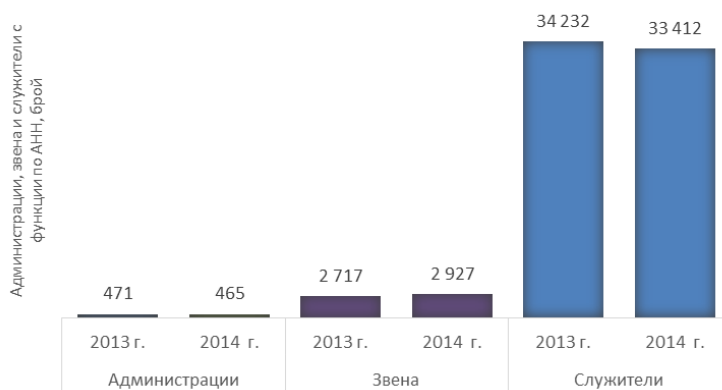
Голям брой администрации – 110, са посочили, че нямат функции, свързани с установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания. Сред тях са:

- Комисия за защита на конкуренцията с административнонаказателни функции по Закона за защита на конкуренцията;
- Министерство на здравеопазването с административнонаказателни функции по чл. 234б от Закона за здравето, където се посочва, че нарушенията по чл. 228в от същия закон се установяват с актове, съставени от длъжностни лица, упълномощени от министъра на здравеопазването, а наказателните постановления се издават от министъра на здравеопазването;
- Областна дирекция „Земеделие“ – Ямбол и областна дирекция „Земеделие“ – Силистра с административнонаказателни функции по Устройствените правилници на областните дирекции „Земеделие“ във връзка със Закона за пчеларството и Закона за опазване на селскостопанското имущество;
- Областна администрация – Пазарджик, с правомощия на областния управител да участва по налагане на административни наказания по ЗАНН в изпълнението на редица закони, като чл. 41, ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, по чл. 68 от Закона за занаятите, по чл. 16, т. 4 от Закона за опазване на околната среда, чл. 37 от Наредбата за граничните контролно-пропускателни пунктове и редица други нормативни актове;
- 12 общински администрации и 4 общински администрации на райони с административнонаказателни функции по Наредби на общинските съвети за

определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията, както и по редица специални закони.

Тези примери показват, че част от администрациите за пореден път не са подали коректна информация по отношение на функциите, свързани с административнонаказателни производства. Вероятно неправилната преценка на някои администрации е причина да смятат, че неупражняването на тези функции, липсата на установени административни нарушения и съответно на наложени административни наказания означава, че нямат такива правомощия. Друга вероятна причина е неправилното разбиране, че титулярят на правомощията, свързани с установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания се освобождава от тях, когато ги възлага на друго лице.

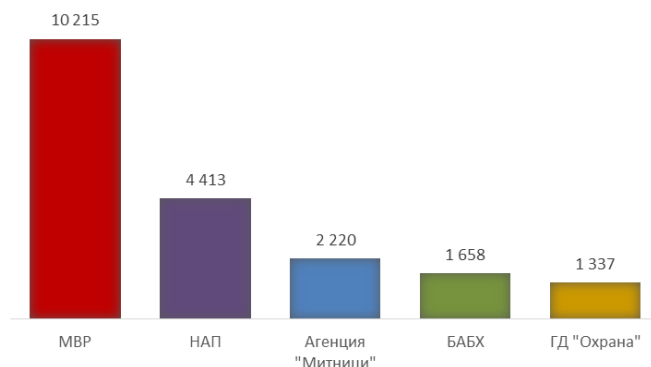
Общият брой на административните звена с функции по установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания през 2014 г. е **2 927** (2 717 през 2013 г.). Общият брой на длъжностните лица, в чиито правомощия е да съставят актове по установяване на извършени административни нарушения за 2014 г. е **33 412** (34 232 през 2013 г.). От тях инспектори – 17 637, експерти – 4 779, специалисти – 1 924 и други длъжности – 9 072.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VII-1: Брой администрации, звена и служители с функции по установяване и налагане на административни нарушения и наказания, 2013 – 2014 г.

През отчетната 2014 г. най-голям е броят на служители с функции, свързани с установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания в МВР – 10 215 служители. Следват НАП с 4 413 служители, Агенция „Митници“ – 2 220, Българска агенция за безопасност на храните – 1 658 и ГД „Охрана“ – 1 337 служители.

Източник: Администрация на Министерския съвет

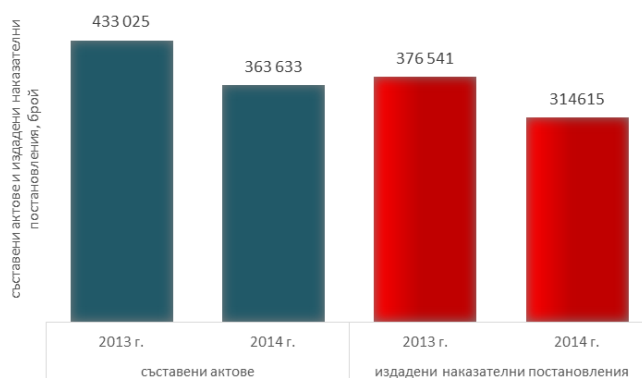
Графика VII-2: Администрации с най-голям брой служители с функции по установяване и налагане на АНН 2014 г.

В ТА с такива функции са заети 7 663 служители. Общинска администрация Столична община има най-голям брой служители – 372, следвана от Общинска администрация Пловдив с 227 служители.

И през отчетната 2014 г. се запазва тенденцията на оправомощаването на длъжностни лица, на които съответните органи са възложили правомощията си на административнонаказващ орган, в случаите, когато това е предвидено в нормативен акт. За 2014 г. техният брой е 1 883 (за сравнение през 2013 г. броят е бил 2 192).

VII.3. Административнонаказателна дейност на администрациите

През годините се наблюдава постепенно намаление на съставените актове за установяване на административни нарушения и издадените наказателни постановления. През отчетната 2014 г. от администрациите са съставени общо 363 633 акта за установяване на административни нарушения и са издадени 314 615 наказателни постановления. За сравнение през предходната 2013 г. техният брой е бил съответно 433 025 акта и 376 541 наказателни постановления.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VII-3: Съставени актове за установяване на административни нарушения и издадени наказателни постановления 2013 – 2014 г.

Една от причините вероятно е намалелия брой нарушители с оглед подобряване на превантивната и контролна дейност на администрациите с такива правомощия.

Сред администрациите с голям брой съставени актове за установяване на административни нарушения и издадени наказателни постановления са:

- МВР – 176 606 акта и 169 994 наказателни постановления;
- НАП – 53 290 акта и 22 177 наказателни постановления;
- Изпълнителна агенция по горите – 14 329 акта и 10 607 наказателни постановления;
- Национална здравноосигурителна каса – 13 229 акта и 12 377 наказателни постановления;
- Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ – 9 817 акта и 9 595 наказателни постановления;
- Агенция за държавна финансова инспекция – 1 614 акта и 814 наказателни постановления;
- Общинска администрация Столична община – 4 046 акта и 1 417 наказателни постановления;
- Общинска администрация Пловдив – 2 620 акта и 2 207 наказателни постановления;

- Регионална дирекция по горите Ловеч – 2 202 акта и 1 566 наказателни постановления;
- Столична регионална здравна инспекция – 748 акта и 745 наказателни постановления.

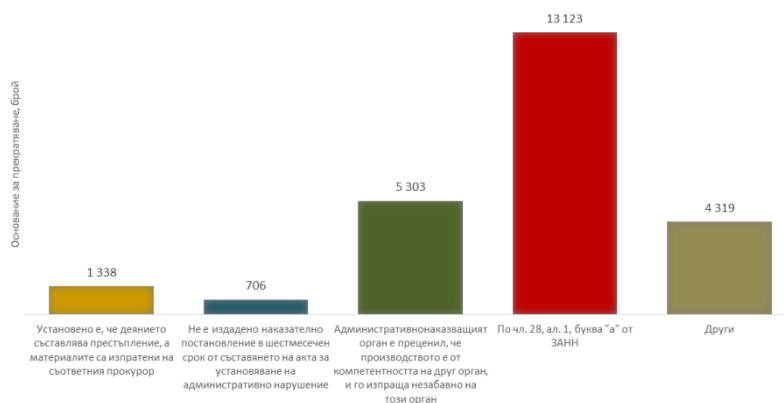
Структурите в централната администрация имат съставени 295 868 акта и издадени 250 523 наказателни постановления, което е значително повече от съставените актове и издадени наказателни постановления от тези в териториалната администрация, съответно с 67 766 съставени акта и 64 092 издадени наказателни постановления.

40 администрации са дали отговор, че нямат съставени актове и издадени наказателни постановления през отчетната 2014 г. Сред тях са: Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество; Агенция за приватизация и следприватизационен контрол; Администрация на Държавната комисия по сигурността на информацията; държавна агенция „Архиви“; Агенция за хората с увреждания; областни администрации – Благоевград, Бургас, Варна, Видин, Габрово, Добрич, Кюстендил, Монтана, Перник, Плевен, Русе; областни дирекции „Земеделие“ – Видин, Плевен, Русе, Сливен и други административни структури.

От 314 615 издадени наказателни постановления през отчетната година, 23 413 са обжалвани по административен и по съдебен път. Потвърдени са 8 731, а отменени – 4 634. Изменените наказателни постановления са 2 050, а висящи към 31.12.2014 г. са 7 998.

През отчетната 2014 г. се наблюдава значително намаление на броя на прекратените административнонаказателни производства – 24 789, в сравнение с 2013 г., когато те са били 47 882. Като основания за прекратяване са посочени:

- 13 123 случая – когато наказващият орган е преценил, че се касае за маловажност (чл. 28, ал. 1, буква "а" от ЗАНН);
- 5 303 случая – когато административнонаказващият орган е преценил, че производството е от компетентността на друг орган, и го изпраща незабавно на този орган;
- 4 319 случая – прекратени на други основания;
- 1 338 случая – когато е установено, че деянието за което е образувано административнонаказателно производство съставлява престъпление, а материалите са изпратени на съответния прокурор;
- 706 случая – когато не е издадено наказателно постановление в шестмесечен срок от съставянето на акта за установяване на административно нарушение

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VII-4: Основания за прекратяване на административнонаказателни производства 2014 г.

Административните наказания, наложени през 2014 г. във връзка с административни нарушения са 2 347 633. От тях административни наказания наложени от ЦА – 1 974 519 и от ТА – 373 114. В сравнение с 2013 г., когато броят им е бил 865 154 се отчита значително увеличение.

Наложените административни наказания през отчетната 2014 г. са както следва:

- 2 086 случая на обществени порицания (съгласно ЗАНН то се изразява в публично порицание на нарушителя пред трудовия колектив, където работи или пред организацията, в която членува);
- 2 065 291 случая на глоби (съгласно ЗАНН глобата представлява наказание за извършено административно нарушение и се изразява в заплащане на определена парична сума);
- 517 случая на временно лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност;
- 21 503 случая на отнемане в полза на държавата (чл. 20 от ЗАНН);
- 258 236 случая на имуществени санкции.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VII-5: Видове наложени административни наказания 2014 г.

70 администрации сочат, че нямат наложени административни наказания. Сред тях са: Комисия за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси; Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество; Агенция за приватизация и следприватизационен контрол; Агенция за ядрено регулиране; Дирекция за национален строителен контрол; голяма част от областните администрации и други административни структури.

Размерът на наложените глоби и имуществени санкции през отчетната 2014 г. е 125 078 830 лв. От тях:

- Глоби – 27 305 575 лв.;
- Имуществени санкции – 95 319 390 лв.;
- Квитанции и фишове – 2 453 865 лв.

Разпределението на наложените глоби съгласно данните показва, че централната администрация има наложени глоби и имуществени санкции в размер на 110 328 355 лв., а териториалната – 14 750 475 лв. Сред администрациите, наложили най-голям брой глоби и имуществени санкции са Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни

запаси“ – 27 863 915 лв. (22.27%), Агенция „Митници“ – 20 250 153 лв. (16.18%), ДКЕВР – 15 600 000 лв. (12.47%), НАП – 13 354 660 лв. (10.76%) и Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ – 11 509 183 лв. (9.20%).

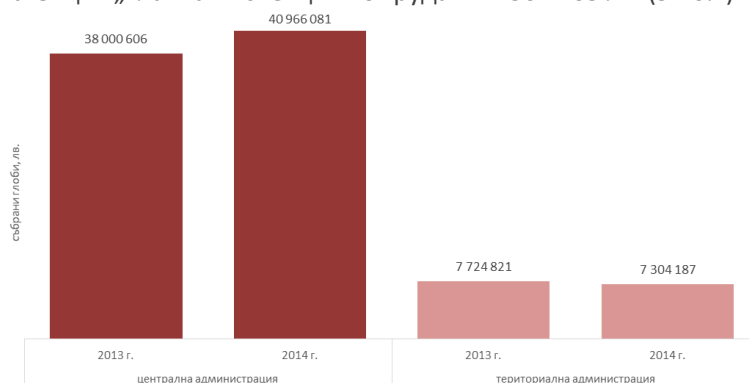
Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VII-6: Наложени глоби в администрацията 2013 – 2014 г.

Отчетите показват, че от наложените **глоби и имуществени санкции** през 2014 г. са събрани **48 270 268 лв.** От тях:

- Глоби – 10 764 348 лв.;
- Имуществени санкции – 35 604 323 лв.
- Квитанции и фишове – 1 901 597 лв.

През 2014 г. събраните глоби и имуществени санкции се разпределят както следва: ЦА – 40 966 081 лв. и ТА – 7 304 187 лв. Администрациите с най-голям брой събрани глоби са НАП – 9 330 449 лв. (19.32%), Комисия за регулиране на съобщенията – 6 722 756 лв. (13.92%), МВР – 6 138 509 лв. (12.71%), Агенция „Митници“ – 4 822 773 лв. (9.99%), Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ – 4 567 705 лв. (9.46%).

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VII-7: Събрани глоби в администрацията 2013 – 2014 г.

VIII. Антикорупционни мерки

VIII.1. Стратегическо планиране на превенцията и противодействието на корупцията

Необходимостта от противодействие на проявите на корупция все повече се тълкува като ключов критерий за утвърждаването на демократичните институции и въвеждането на съвременните стандарти за прозрачност и демократичен контрол в управлението на обществото. Антикорупционното законодателство и практика придобиват

особено голямо значение в контекста на интеграционните процеси на България в европейското и евроатлантическото пространство.

И през 2014 г. продължи изпълнението на мерките, заложи в планове за действие на Интегрираната стратегия за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност.

Целта на стратегията е създаване на доверие на българските граждани към правовия ред и държавността, както и на европейските партньори и чуждестранните инвеститори към България чрез целенасочени, системни, последователни, решителни и професионални действия във всички области на държавната власт за:

- Недопускане на корупционни практики и прояви по високите етажи на държавната власт и местното самоуправление и прекъсване на възможностите за връзка между организираната престъпност, политическите партии и органите на властта;
- Постигане на по-осезаеми резултати в борбата срещу масовите корупционни практики, които ощетяват гражданите, пречат на бизнеса и ерозират държавността;
- Максимално ограничаване на организираната престъпна дейност, ефективно наказателно преследване и отнемане на облагите от нея;
- Утвърждаване на България като надежден партньор при осъществяване на политиките за свобода, сигурност и правосъдие със свой принос за защитата на финансовите интереси на Европейския съюз;
- Преодоляване на нравствено-поведенческата криза в страната, изграждане на доверие в ценности като почтеност, нравственост и солидарност и утвърждаване на устойчива ценностна система в обществото с нагласи за нетърпимост към корупция и престъпност.

VIII.2. Дейност на специализираните структури в изпълнителната власт за противодействие на корупцията

Комисията по превенция и противодействие на корупцията (КППК) е създадена с Решение № 61 на Министерски съвет от 02.02.2006 г. С Решение на Министерски съвет № 257 от 04.09.2013 г. е определен състава на Комисията, която е под председателството на заместник министър-председателя и министър на вътрешните работи. Заместник-председател е заместник министър-председателя и министър на правосъдието. Членове на Комисията са министрите на финансите, на образованието и науката, на здравеопазването, на икономиката и енергетиката, на регионалното развитие, председателят на Държавна агенция „Национална сигурност“ и Секретарят на Съвета за координация при управлението на средствата от Европейския съюз.

За участие в заседанията на Комисията се канят председателят на Комисията за борба с корупцията и конфликт на интереси на Народното събрание и председателят на Комисията „Професионалната етика и превенция на корупцията“ към Висшия съдебен съвет, председателят на Върховния касационен съд, председателят на Върховния административен съд, Главният инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет, Главният прокурор на Р България, председателят на Сметната палата, председателят на Комисията за установяване на имуществото, придобито от престъпна дейност, Омбудсманът и изпълнителният директор на Националното сдружение на общините в Р България или определени от тях лица.

За участие в заседанията на Комисията по отделни въпроси могат да бъдат канени народни представители, представители на съдебната власт, министри, ръководители на

други административни структури, представители на неправителствени организации, други длъжностни лица и експерти.

Организацията на работата на Комисията и административното и техническото обслужване се осъществява от Главния инспекторат към Министерския съвет.

Комисията за превенция и противодействие на корупцията разработва държавната антикорупционна политика, като: анализира проявите на корупция и конфликт на интереси и предлага политики за превенция и противодействие срещу тях; предлага на Министерския съвет приоритетите на антикорупционната политика на правителството за съответната календарна година; анализира нормите на действащите нормативни актове, създаващи условия за проява и разпространение на корупционни практики и предлага на Министерския съвет предприемането на съответните мерки за промени в тях; изготвя стратегически документи, координира и контролира тяхното изпълнение; предлага промени в структурите за вътрешен административен контрол; осъществява необходимите контакти с международните партньори; предприема мерки за повишаване на обществената осведоменост, относно мерките за превенция и противодействие на корупцията; разработва мерки за усъвършенстване на превантивните механизми за противодействие на корупцията и конфликт на интереси при взимането на управленски решения и в работата на администрацията и координира тяхното прилагане; прави предложения за оптимизиране на наказателната политика по случаи на корупция; предприема други мерки за превенция и противодействие на корупцията.

Изпълнението на решенията на Комисията се възлага на централните органи на изпълнителната власт и се предлага за изпълнение на органите извън изпълнителната власт.

Комисията по превенция и противодействие на корупцията отчита дейността си пред Министерския съвет. Всяка година до 31 март Комисията предоставя ежегоден доклад за дейността си пред Народното събрание.

Центърът за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност е инструмент на изпълнителната власт за реализиране на Интегрираната стратегия за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност. Създаването му е и в съответствие с препоръките и принципите на Конвенцията на ООН за противодействие на корупцията от 2003 г., ратифицирана от Република България през 2006 г. В неговата дейност е предвидено участието както на всички компетентни в тази сфера държавни институции, така и на структури на гражданското общество, съсловни организации, медии, структури на Европейския съюз и други партньорски държави.

Непосредствено след приемането на Интегрираната стратегия бе разработена Концепция на проекта БОРКОР за изграждането и дейността на Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност към Министерски съвет.

БОРКОР е комплексен кибернетичен модел за централно планиране и разработване на ефективно действащи мерки и системи от мерки срещу корупцията. За постигането на тази цел, планираните дейности се разработват и осъществяват в съответствие с нормите на стандарта за изпълнение на проекти на правителството на ФР Германия (V-Modell XT). Този утвърден стандарт е адаптиран към специално разработени за условията в България експертни концепции. С практическата реализация на принципа БОРКОР едновременно се утвърждава един нов стандарт и модерен модел за ефикасно развитие на комплексни решения.

Центърът подпомага държавните органи и органите на местното самоуправление при разработването на политиката за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност и подобряване на взаимодействието и координацията между държавните органи, гражданското общество, медиите и бизнеса.

Във всичките 28 областни администрации са създадени със заповед на съответния областен управител **Областни обществени съвети за превенция и противодействие на корупцията**. Членове на съветите са представители на органите на териториалната изпълнителна власт, неправителствени организации, местния бизнес и регионалните медии. Всеки съвет е приел правила за работа.

Съгласно чл. 46 и чл. 46а от Закона за администрацията на пряко подчинение към министър-председателя, министрите и други първостепенни разпоредители с бюджетни кредити са създадени **инспекторати по Закона за администрацията**.

Инспекторатите анализират ефективността на дейността на администрацията; проверяват спазването на вътрешните правила за организацията на работа в администрацията; извършват проверки по сигнали, молби и жалби срещу незаконни или неправилни действия и бездействия на служители от администрацията; могат да предлагат образуване на дисциплинарни производства при констатирани нарушения на служебните задължения, както и по Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация и на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (ЗПУКИ); осъществяват контрол по ЗПУКИ; осъществяват и други функции във връзка с административния контрол, произтичащ от нормативните документи или възложени от органа на изпълнителната власт. Инспекторатите в министерствата осъществяват административен контрол и върху дейността на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити.

В Администрацията на Министерския съвет е създаден на основание чл. 46а от ЗА Главен инспекторат, който е на пряко подчинение на министър-председателя. Той координира и подпомага дейността на инспекторатите; разглежда постъпили сигнали за корупция на органи на изпълнителната власт и държавни служители на ръководна длъжност, извършва проверки и информира министър-председателя за резултатите; осъществява контрол по ЗПУКИ, както и други нарушения на служебните задължения.

Взаимодействието на инспекторатите с Главния инспекторат към МС се осъществява въз основа на Методическите указания във връзка с функциите и процедурите за работа на инспекторатите и взаимодействието им със специализираните контролни органи, които имат за задача да подпомогнат инспекторатите при изпълнението на техните функции, с цел повишаване на ефективността от работата им за контрол върху администрацията, към която са създадени.

Формите на взаимодействие се изразяват в следните насоки: извършване на съвместни проверки; изпращане и изготвяне на становища по компетентност; получаване и изпращане на сигнали по компетентност и взаимно уведомяване за решенията по тях, като и в упражняването на последващ контрол.

Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (КПУКИ) е специализиран, независим административен орган за установяване на конфликт на интереси и за налагане на административните мерки и наказания, предвидени в Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

След приемане на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси (ЗПРКИ) и промените в Закона за администрацията – чл. 46 и чл. 46а, се създадоха условия за изграждане на адекватен административен капацитет, за прилагане на ефективен контрол за установяване конфликт на интереси и злоупотреба със служебно положение и за усъвършенстване на процедурите във връзка с подадени сигнали за корупция. През 2010 г. бе изготвен и приет Закон за изменение и допълнение на ЗПРКИ с цел усъвършенстване на нормативната уредба и засилване на превантивната му роля в борбата с измамите и корупцията. За да се гарантира ефективното прилагане на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси (ЗПУКИ) бе прието и се създаде отделен орган – Комисия за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси,

чиято дейност започна от 1 април 2011 г. Последните изменения в ЗПУКИ бяха публикувани в бр. 15 от 15.02.2013 г. на Държавен вестник и влязоха в сила от 01.01.2014 г.

VIII.3. Противодействие на проявите на корупция

За 2014 г. 28 администрации обявяват в ИСПОДСА, че в рамките на административната си структура имат създаден инспекторат по чл. 46, ал. 1 и чл. 46а, ал. 1 от Закона за администрацията, а в 11 администрации са създадени инспекторати по специални закони. В структурата на Специализираните териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт има 72 броя инспекторати (Регионални здравни инспекции; Регионални инспекции по околната среда и водите, Регионални инспекторати по образование).

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-1: Инспекторати в администрацията, 2014 г.

В сравнение с предходната отчетна година инспекторатите намаляват с 4 броя. Съгласно изменението на чл. 46, ал. 5 от Закона за администрацията, в сила от 01.01.2014 г., инспекторатите в министерствата осъществяват административен контрол върху дейността на второстепенните разпоредители с бюджет. По тази причина в други 11 администрации, които не се обхващат от контрола на инспекторатите в министерствата, са създадени инспекторати на основание чл. 46, ал. 6 от Закона за администрацията.

В административните структури, в които няма изградени инспекторати (430 администрации), контролът се осъществява от звена за вътрешен одит, отдели за вътрешен контрол или от инспектората на съответния първостепенен разпоредител с бюджет. По данни, подадени от административните структури към 31.12.2014 г. общата численост на служителите в инспекторатите е 846 (реално са заети 770 – 91%). От тях 230 са щатните бройки в инспекторатите създадени по ЗА (реално са заети 198 – 86.1%) и 616 са щатните длъжности в инспекторатите, създадени по специален закон (реално са заети 562 – 91.2%).

В инспекторатите от ЦА длъжностите са 384 (реално са заети 345 – 89.8%), като в инспекторатите, създадени по ЗА длъжностите са 208 (реално са заети 178 – 85.6%) и инспекторатите, създадени по специален закон длъжностите са 176 (реално са заети 167 – 94.9%).

В инспекторатите от ТА длъжностите са 462 (реално са заети 415 – 89.8%), като в инспекторатите, създадени по ЗА длъжностите са 22 (реално са заети 20 – 90.9%) и инспекторатите, създадени по специален закон длъжностите са 440 (реално са заети 395 – 89.8%). Длъжностите в Столична община, определени за инспектората са 426 (реално са заети 381 – 89.4%). Числеността на персонала на инспектората на Столична община е 92.2%

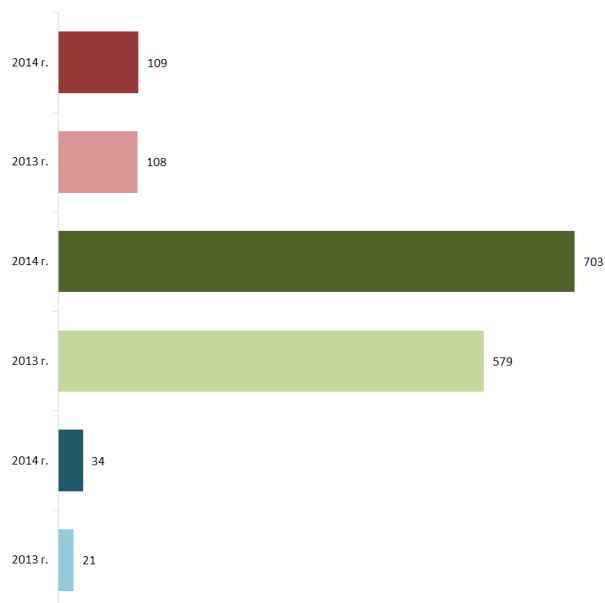
от цялата численост на инспекторатите за ТА и е над 50% от числеността на всички инспекторати в РБългария.

Източник: Администрация на Министерския съвет

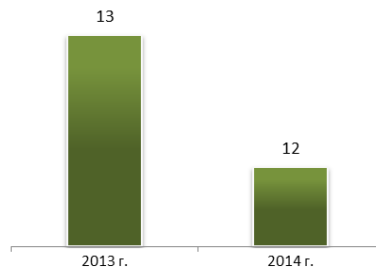
Графика VIII-2: Служители в инспекторатите в централната и в териториалната администрация, 2014 г.

Ръководните длъжности в инспекторатите са 109 (реално са заети 103 – 94.5%); като 39 са длъжностите в инспекторатите, създадени по ЗА (реално са заети 36 – 92.3%) и 70 са длъжностите в инспекторатите, създадени по специален закон (реалната заетост е 67 – 95.6%). Експертите с аналитични и/или контролни функции са 703 (реално са заети 625 – 88.9%), като в инспекторатите, създадени по ЗА длъжностите са 182 (реално са заети 155 – 85.2%) и 521 са длъжностите в инспекторатите, създадени по специален закон (реално са заети 470 – 90.2%). Експертите със спомагателни функции са 34 (реално са заети 32 – 94.1%), като 9 са длъжностите в инспекторатите, създадени по ЗА (реално са заети 7 – 77.8%) и 25 са длъжностите в инспекторатите, създадени по специален закон (100% заети). Данните показват още, че 12 инспектората (40.6% от инспекторатите) са с щатна численост по-малка или равна на 5.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-3: Щатни бройки в инспекторатите, 2014 г.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-4: Инспекторати с щатна численост по-малка или равна на 5, брой, 2014 г.

Във връзка с конкретизиране на задачите при извършване на контролната дейност, в преобладаващата част от инспекторатите от централната и териториалната администрация са изработени и утвърдени вътрешни правила за организация на работата им. С тях се утвърждават единни правила, регламентиращи цялостния процес на контролната дейност, уеднаквяват се практиките по прилагането на нормативните изисквания, прилагат се единни критерии за анализ и оценка на ефективността на дейността на администрацията, по-ясно се разграничават задълженията и отговорностите на отделните служители, утвърждават се актуални длъжностни характеристики в съответствие с нормативните изисквания.

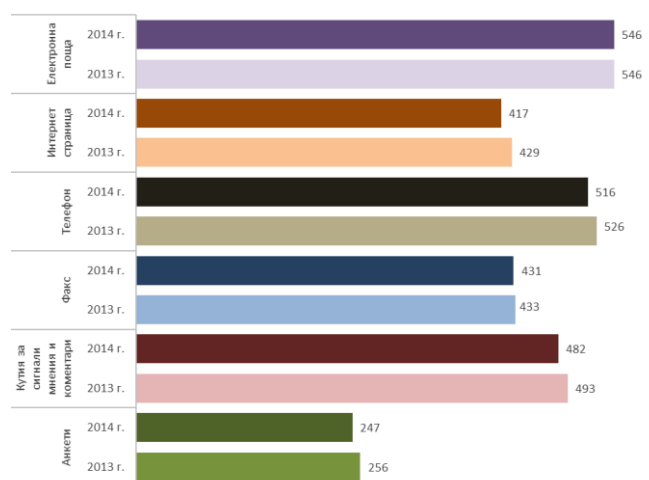
От предоставените данни е видно, че в 24 от инспекторатите (22 в ЦА и 2 в ТА) са утвърдени Методика за оценка на корупционния риск и в 21 от инспекторатите са утвърдени Вътрешни правила за анализ и оценка на ефективността на дейността на администрацията (20 в ЦА и 1 в ТА). Само в 3 административни структури не са утвърдени нито Методика за оценка на корупционния риск, нито Вътрешни правила за анализ и оценка на ефективността на дейността. Това са Министерството на здравеопазването, общинска администрация Котел и общинска администрация Силистра.

В докладите си 9 администрации сочат, че инспекторатите им отчитат изпълнението на задачите си пред различни от ръководителя на административната структура звена. Преобладаващите отговори са: пред Главния инспекторат в администрацията на Министерския съвет – 6 администрации, пред първостепенния разпоредител – 3.

В 19 административни структури има система за публично оповестяване на резултатите от дейността на инспектората или на служителите по чл. 46, ал. 5 (19 в ЦА). Най-широко разпространените форми за оповестяване на резултатите от контролната дейност на инспекторатите са публикуване на резултати в интернет страниците на ведомствата – 16 администрации. В 9 от административните структури резултатите от контролната дейност не се оповестява публично. От ЦА, това са: Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество; Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“; Министерството на външните работи и Министерството на регионалното развитие и благоустройството. От ТА са общинските администрации: Видин; Етрополе; Котел; Опан и Силистра.

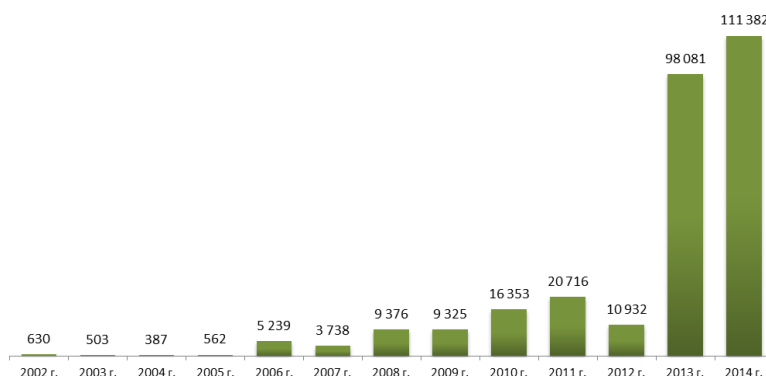
Администрациите ползват разнообразни механизми за получаване на сигнали и осъществяване на обратна връзка с потребителите. През 2014 г. най-често използвания механизъм за получаване на сигнали за нарушения и обратна връзка е електронната поща – 546 администрации. На следващо място е телефона – 516 администрации; 482 администрации използват кутията за сигнали, мнения и коментари; 431 администрации използват факса; 417 администрации са посочили като механизъм за получаване на сигнали за нарушения и обратна връзка своите интернет страници; 247 администрации използват анкетата като средство за обратна връзка. Само 2 администрации от ЦА и 5 от ТА

не са въвели механизми за получаване на сигнали за нарушения и обратна връзка с потребителите.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-5: Използвани механизми за получаване на сигнали и осъществяване на обратна връзка с потребителите, брой администрации

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-6: Постъпили сигнали за нарушения в администрацията, общ брой

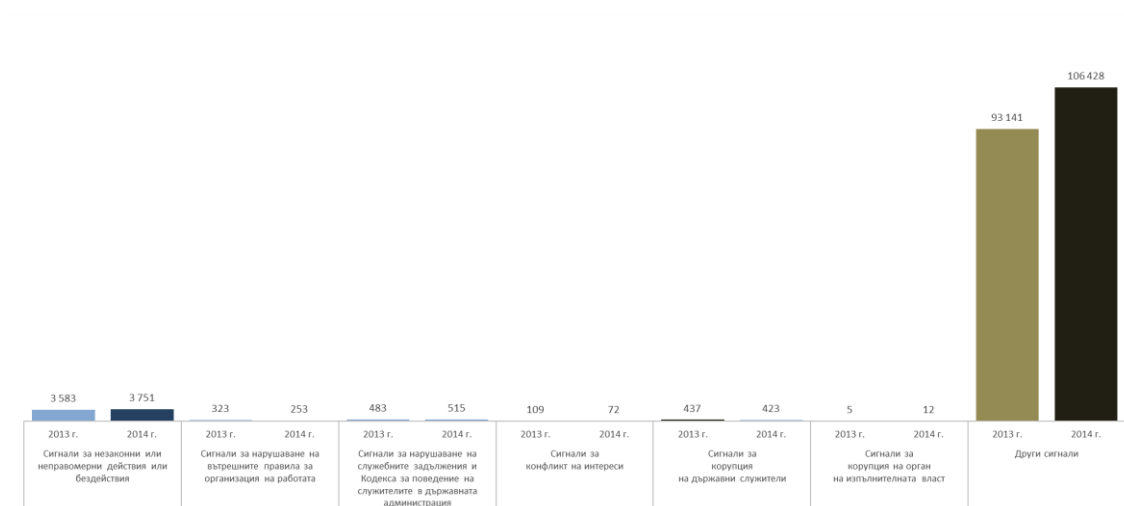
Наблюдава се увеличение на общия брой постъпили сигнали през 2014 г. с 13 301, което се дължи на отчетените от Столична община 97 386 бр. сигнали за нарушения (87.4% от всички постъпили сигнали).

Съпоставяйки данните с предходната година се установява увеличаване на броя на получените сигнали за незаконни или неправомерни действия или бездействия (от 3 583 през 2013 г. на 3 751 през 2014 г.) и за корупция на органи на изпълнителната власт (от 5 през 2013 г. на 14 през 2014 г.). Намаляване се наблюдава при: сигнали, подадени за корупция на държавни служители (от 445 през 2013 г. на 423 през 2014 г.) и сигнали за нарушаване на вътрешните правила за организация на работата (от 323 през 2013 г. на 253 през 2014 г.). Повече са сигналите за нарушаване на служебните задължения и Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация (от 483 през 2013 г. на 515 през 2014 г.) и сигнали за други нарушения (от 93 141 през 2013 г. на 106 428 през 2014 г.).

Най-голям брой сигнали през отчетния период са получени в:

- Столична община – общо 97 386 бр., като всички получени сигнали са от вида „други“ В сравнение с предходната година увеличението на сигналите за нарушения, постъпили в Столична община е с 13 288 или увеличението е с 15.8%;

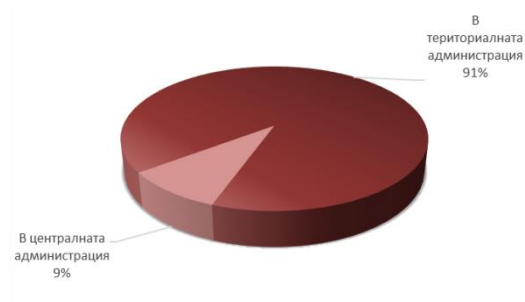
- Администрацията на Министерския съвет – общо 3 393, като най-много са отчетените „други“ сигнали – 3 341 броя;
- Министерството на земеделието и храните – общо 2 393 сигнала, от които 2 391 са за незаконни или неправилни действия или бездействия;
- Министерството на вътрешните работи – 1 235 броя, от които 423 са за незаконни или неправилни действия или бездействия, 328 – за корупция на държавни служители, 482 – за други нарушения;
- Общинска администрация Стара Загора – общо 857 сигнала, от които 848 са други нарушения;
- Изпълнителна агенция по горите – общо 700 сигнала, като 696 от тях са за други нарушения.
- Национална агенция за приходите през 2014 г., в сравнение с 2013 г., отчита намаление на сигналите за допуснати с над 22 пъти (от 3 909 сигнала през 2013 г. на 173 броя през 2014 г.).

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-7: Получени сигнали за нарушения в администрацията, видове

При общо 111 382 получени сигнала по 108 313 (97.24%) от тях са извършени проверки.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-8: Извършени проверки по сигнали, 2014 г.

Най-много проверки по получените сигнали са извършили: Столична община – 97 386 броя, т.е. за всички постъпили сигнали; Администрацията на Министерския съвет – 2 732 броя или за 80.5% от всички получени сигнали, Министерството на земеделието и храните – 1 441 броя, което е 60.2% от получените в министерството сигнали, Министерство на вътрешните работи – 770 или 62.3% от получените сигнали. В

Изпълнителна агенция по горите от получените общо 700 сигнала са проверени 42 броя, което е 6% от получените сигнали.

Изпратените преписки на прокуратурата през 2014 г. са общо 1 552 броя (през 2013 г. са изпратени 812 преписки), като в т.ч.: за незаконни или неправомерни действия или бездействия – 199; за корупция на държавен служител – 65; за нарушаване на служебните задължения и Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация – 21; за корупция на орган на изпълнителна власт – 6; за нарушаване на вътрешните правила за организация на работата – 5 и за допуснати други нарушения – 1 256.

Административните структури, изпратили преписки в прокуратурата са: специализирани териториални администрации – 617 преписки (321 са изпратени от Регионална дирекция по горите – Велико Търново и 209 преписки са изпратени от Регионална дирекция по горите – Русе); административни структури, отчитащи се пред Народното събрание – 405 преписки (366 преписки са изпратени от Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси); министерства – 256 преписки (228 преписки са изпратени от МВР); общински администрации – 131 преписки (118 преписки са изпратени от общинска администрация Благоевград); областни администрации – 43 преписки (30 преписки са изпратени от областна администрация Варна).

Броят на получените в административните структури сигнали за конфликт на интереси през 2014 г. е 72, което е с 37 сигнала по-малко в сравнение с получените през 2013 г. В Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси за осъществяване на проверка са изпратени 60 сигнала. Административните структури, които са изпратили сигналите са: 5 сигнала от административни структури, създадени със закон; 2 сигнала от административни структури, създадени с ПМС; 1 сигнал изпратен от ДКЕВР; 17 сигнала изпратени от администрацията на МС; 4 сигнала от държавни агенции; 23 сигнала от министерства; 1 сигнал от областна администрация Враца; 2 сигнала от общински администрации Карлово и Медковец; 1 сигнал от район Приморски на община Варна и 4 сигнала от специализирани териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 18, ал. 1 от ЗПУКИ, 502 администрации (87.15% от всички структури) са създали и поддържат регистър на декларациите по чл. 12 от ЗПУКИ. Все още 74 администрации (12.85%) не поддържат такъв регистър. Не са изпълнили задължението си 7 административни структури, създадени със закон; 6 административни структури, създадени с ПМС; 2 изпълнителни агенции; 1 министерство; 1 областна администрация; 18 общински администрации; 14 общински администрации на райони и 25 специализирани териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт. В Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси не е изпратен нито един сигнал за неизпълнение на изискванията по чл. 18, ал. 1 от ЗПУКИ, съгласно публикуваната информация.

Съгласно публикуваната информация, във връзка с неизпълнение на задълженията за отстраняване на деклариран несъвместимости в едномесечен срок (чл. 13, ал. 2 от ЗПУКИ), в Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси са постъпили общо 11 сигнала, в т.ч. от: Българската агенция по безопасност на храните – 2 сигнала; Администрацията на Министерския съвет – 2 сигнала; Държавна агенция за закрила на детето – 1 сигнал; Агенция по заетостта – 3 сигнала; общинска администрация Видин – 2 сигнала и Регионална здравна инспекция Благоевград – 1 сигнал.

Във връзка с неизпълнение на задължението за подаване на декларация по чл. 12 от ЗПУКИ в законоустановения срок на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси са изпратени общо 55 сигнала, в т.ч. 53 от ЦА и 2 сигнала от ТА. Най-много сигнали са изпратени от: Министерството на финансите – 15 сигнала; Агенция за държавна финансова инспекция – 13 сигнала; Министерството на икономиката – 10

сигнала; Министерството на вътрешните работи – 5 сигнала; Администрацията на Министерския съвет – 3 сигнала; Министерството на здравеопазването – 2 сигнала.

До Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси са изпратени общо 2 сигнала от Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество и от Министерството на външните работи, във връзка със защитата на подателите на сигнали за наличие на конфликт на интереси, съгласно разпоредбите на чл. 32, ал. 2 от ЗПУКИ.

Разпоредбата на чл. 17, ал. 2 от ЗПУКИ относно обявяването на декларациите на интернет страниците на администрациите е изпълнена от 394 администрации (68.4%). Не са изпълнили изискването 182 администрации (31.6%) – 44 от ЦА и 46 от ТА. Изтъкват се предимно технически причини и това, че длъжностните лица не желаят да бъдат публикувани декларациите, поради различното тълкуване на ЗЗЛД.

През отчетния период 22 служители са отстранени от изпълнение на задълженията си по служба поради наличие на частен интерес по конкретен повод.

Към 31.12.2014 г. 18 от решенията на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси са влезли в сила. Решенията се отнасят за: 4 служители от Информационен център на Министерството на отбраната; 2 служители от Агенцията за държавна финансова инспекция; 1 служител за Държавната агенция на българите в чужбина; 1 служител от МВР; 2 служители от Министерството на културата; 2 служители от общинска администрация Гоце Делчев; 1 служител от Столична община – район Оборище; 1 служител от Областна дирекция „Земеделие“ – Благоевград и 3 служители от Областна дирекция „Земеделие“ – Хасково.

През 2014 г. е освободено 1 лице, заемащо публична длъжност, поради установен конфликт на интереси, с влязъл в сила акт на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси. Лицето е на ръководна длъжност в Столична община – район Оборище.

През отчетната година са извършени 204 проверки за анализ и оценка на ефективността на дейността на съответните административни структури, от които 61 са в ЦА и 143 – в ТА. Най-много проверки са извършени в министерствата – 37, в общинските администрации – 55 и в специализираните териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт – 73.

В резултат на извършените проверки през 2014 г. органите по назначаване или от първостепенния разпоредител с бюджет са утвърдили 130 оценки на ефективността на дейността на съответното структурно звено, от които 57 са в ЦА и 73 – в ТА. Министър-председателят на Р България е утвърдил 6 оценки на ефективността на дейността на областни администрации, министърът на правосъдието – 7; министърът на труда и социалната политика – 5 оценки и министърът на финансите – 4.

През отчетната година са извършени 78 проверки за оценка на корупционния риск на съответните административни структури, от които 42 са в ЦА и 36 – в ТА. Най-много проверки са извършени в министерствата – 27, в общинските администрации – 22 и в специализираните териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт – 9.

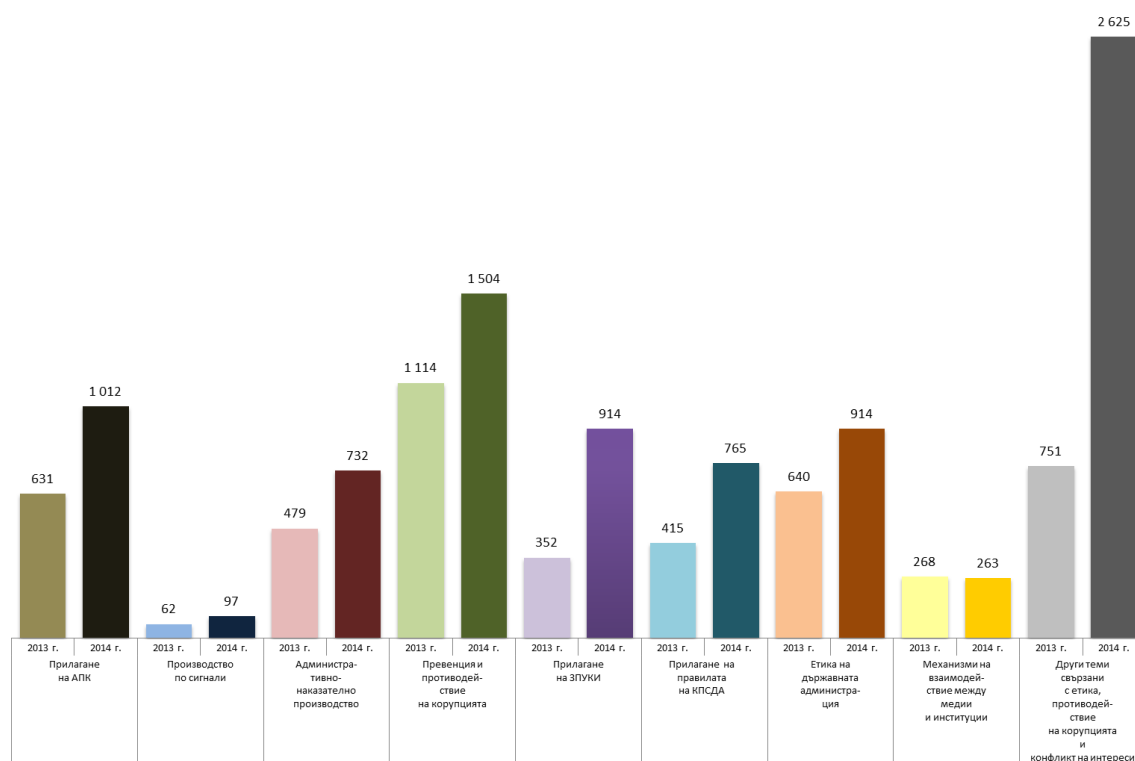
В резултат на извършените проверки през 2014 г. органите по назначаване или от първостепенния разпоредител с бюджет са утвърдили 68 оценки на корупционния риск на съответното структурно звено, от които 39 са в ЦА и 29 – в ТА.

VIII.4. Обучение по превенция и противодействие на корупцията

През 2014 г. 8 826 служители от всички административни структури са преминали обучение по различни теми, като за превенция и противодействие на корупцията са обучени 1 504 (за 2013 г. са обучени 1 114 служители) и 914 по прилагане на ЗПУКИ (за

2013 г. са обучени 352 служители), за прилагане на АПК – 1 012 служители, за производство по сигнали – 97 служители, за административнонаказателно производство – 732 служители, по други теми – 2 625 служители. По прилагане на правилата на Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация са обучени 765 служители (за 2013 г. са обучени 415 служители).

През 2014 г. 119 служители от инспекторатите по чл. 46 и чл. 46а от ЗА са преминали обучение във връзка с осъществяване на контролните си функции.

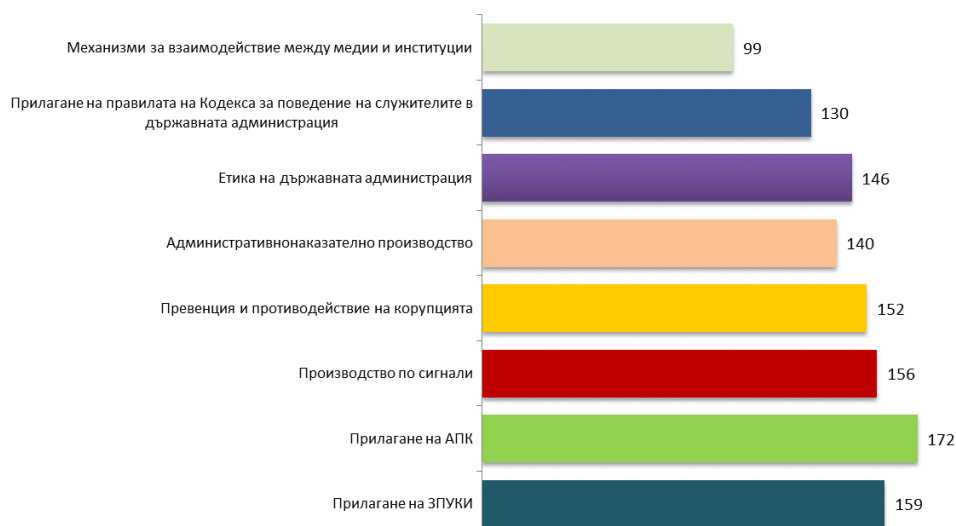

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-9: Обучени служители за противодействие на корупцията по теми (брой)

В същото време 261 администрации (45.3%) отбелязват, че обученията, свързани с етика на държавната администрация, противодействие на корупцията и конфликт на интереси са недостатъчни.

Настоява се за провеждане на обучение по следните теми:

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-10: Необходимост от обучение по превенция и противодействие на корупцията (теми), 2014 г.

VIII.5. Действия за повишаване на общественото доверие в професионализма и морала на служителите и за издигане престижа на държавната служба

Данните от отчетите на администрациите показват, че през 2014 г. в 550 администрации (95.5% от всички структури) съществува практика новоназначените служители да бъдат запознавани от непосредствените си ръководители с разпоредбите на Кодекса за поведение на служителите в администрацията.

За допуснати нарушения на Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация през 2014 г. са наложени 163 дисциплинарни наказания, от които в ЦА – 151 и в ТА – 12. Най-много наказания са наложени в Министерство на вътрешните работи – 105, Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ – 12, Държавен фонд „Земеделие“ – 10, Агенция „Митници“ – 3 и Изпълнителна агенция „Морска администрация“ – 5.

От подадените отчетни данни за 2014 г. лицата, които не са декларирали имотното си състояние са 2 173, от които 2 006 са служители в ЦА и 167 в ТА. Най-много служители неподали декларации за имотно състояние има в Министерство на външните работи – общо 342, Държавен фонд „Земеделие“ – общо 89, Министерството на вътрешните работи – общо 66; Министерството на здравеопазването – 16, Министерството на образованието и науката – общо 10, областна администрация Плевен – 26, общинска администрация Долни Дъбник – 62. Съществуващите механизми за контрол на декларациите за имотното състояние на служителите продължават да не са достатъчно ефективни. В отчетите е отбелязано, че в 375 (65.1%) администрации все още няма практика да се прави проверка и анализ на подадените декларации. По този начин не се използва една значима възможност в борбата с корупцията.

VIII.6. Дисциплинарна отговорност на служителите в администрацията

През отчетния период се наблюдава намаляване на взыскателността към служителите, както по отношение на точно, добросъвестно и безпристрастно изпълнение на задълженията, така и към спазването на работното време и използването му за изпълнение на възложените задачи. През 2014 г. е предявена дисциплинарна отговорност към 557 служители (при 836 дисциплинарно наказани служители през 2013 г.), от които по служебно правоотношение – 279 и по трудово правоотношение – 278. Уволнени са 95 служители (70 СПО и 25 по ТПО), през 2013 г. са уволнени 86 служители (53 по СПО и 33 по ТПО).

Извън държавната администрация най-много дисциплинарни наказания са наложени в МВР – 1 466, от които са уволнени 86 служители (през 2013 г. са наложени 2 231 наказания, от които – 124 уволнения), Главна дирекция „Изпълнение на наказанията – 123 образувани дисциплинарни производства и Главна дирекция „Охрана” – 43.

	забележка	порицание	отлагане на повишаване в ранг	понижаване в ранг	уволнение	общо
Областни администрации	2	2	0	0	0	4
Общински администрации	13	1	1	1	9	25
СТА	26	6	3	6	3	44
АМС	0	0	0	0	2	2
Министерства	19	1	3	1	7	31
Държавни агенции	3	1	1	0	2	7
Държавни комисии	1	0	0	2	7	10
Структури създадени със закон	24	17	21	13	33	108
Структури създадени с ПМС	22	5	0	0	2	29
Изпълнителни агенции	3	5	4	2	5	19
Общо:	113	38	33	25	70	279

Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица VIII-1: Наложени дисциплинарни наказания на служители по СПО, 2014 г.

	забележка	предупреждение за уволнение	уволнение	общо
Областни администрации	2	0	0	2
Общински администрации	54	38	7	99
СТА	21	4	1	26
Структури отчитащи се пред НС	14	3	0	17
Министерства	65	17	4	86
Държавни агенции	1	0	1	2
Администрации на държавни комисии	10	6	3	19
Изпълнителни агенции	0	0	1	1
Общо:	10	8	8	26

Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица VIII-2: Наложени дисциплинарни наказания на служители по ТПО, 2014 г.

Данните показват, че е проявявана по-голяма взискателност към служителите по СПО в структурите на централната администрация, където са наложени 206 дисциплинарни наказания (от тях 7 уволнения), срещу 73 наказания (от тях 3 уволнения) в териториалните структури. При служителите по трудово правоотношение са наложени 151 дисциплинарни наказания (от тях 17 уволнения) в структурите на ЦА срещу 127 дисциплинарни наказания (от тях 8 уволнения) в структурите на ТА.

IX. Проекти в подкрепа на модернизирането на държавната администрация

Ефективното функциониране на държавната администрация в условията на пълноправно членство на Република България в Европейския съюз е от ключово значение за успешното реализиране на европейските политики в страната и е важен фактор за успешната интеграция на България в европейските структури. От друга страна за

качеството и ефективността на дейността на държавната администрация, определящ е нейният административен капацитет.

Ето защо през 2014 г. продължават усилията за укрепването на административния капацитет с различни инициативи, финансирани както от държавния бюджет, така и от Структурните фондове на ЕС и чуждестранни донори.

IX.1. Проекти, финансирани от държавния бюджет

Съгласно въведената и утвърдена в ИСПОДСА информация, през 2014 г. общо 17 администрации (7 от ЦА и 10 от ТА) са участвали в изпълнението на проекти за укрепване на административния капацитет, които са били финансирани от държавния бюджет. Общият брой на изпълняваните проекти е 48 на стойност 24 044 009 лв. (ТА – 16 проекта на стойност 1 208 567 лв. и ЦА – 32 проекта на стойност 22 835 442 лв.).

Прави впечатление голямата разлика в броя на проектите и техния бюджет изпълнявани от ЦА и ТА. За ТА средният брой проекти изпълняван от една администрация е 1.6, а средният бюджет на проекта е 75 535 лв. За ЦА средният брой проекти изпълняван от една администрация е 4.5, а средният бюджет на проекта е 713 608 лв.

От структурите на ЦА участие в най-много проекти е отчела агенция „Митници“ - 20 проекта на обща стойност 6 961 972 лв. Министерството на отбраната е участвало в 2 проекта на обща стойност 334 216 лв. и е подготвило 1 проект на стойност 14 200 000 лв., който обаче още не е стартирал. Общият бюджетът на останалите 9 проекта изпълнявани от 5 различни структури на ЦА възлиза на 1 339 254 лв.

В структурите на ТА изпълняваните проекти са по-равномерно разпределени, като повечето администрации са декларирали участие само в един проект, а общинските администрации в Банско, Лъки и Драгоман са декларирали, че изпълняват по 3 проекта. Общият размер на бюджетите на проектите изпълнявани от тези 3 администрации възлиза на 961 861 лв. или 80% от средствата ангажирани за изпълнение на проекти от ТА.

В зависимост от фазата, на която се намира изпълнението на отделните проекти, статистиката е както следва:

- 1 проект е в процедура по оценяване (ЦА);
- 16 проекта са одобрени или в процес на изпълнение (6 в ТА и 10 в ЦА);
- 31 проекта са завършени през годината (10 в ТА и 21 в ЦА).

IX.2. Проекти, финансирани от ЕС и други чуждестранни донори

Съгласно въведената в ИСПОДСА информация, през 2014 г. общо 317 администрации (60 от ЦА и 257 от ТА) са участвали в изпълнението на един или повече проекти за укрепването на административния капацитет, които са били финансирани от ЕС или чуждестранни донори. За сравнение през 2013 г. участие в подобни проекти са декларирали 216 администрации, а през 2012 г. те са били 213. Това показва устойчива тенденция на нарастване на броя на администрациите, изпълняващи проекти за модернизация.

	централна администрация	териториална администрация	общо
2012 г.	53	160	213
2013 г.	36	180	216
2014 г.	60	257	317

Източник: Администрация на Министерския съвет

Общият брой на изпълняваните проекти е 787 на стойност 162 392 311 лв. (ЦА – 252 проекта на стойност 93 832 078 ТА – 535 проекта на стойност 68 560 233)

Най-голям размер на средствата за изпълнение на проекти е посочила агенция „Митници“ – 13 проекта на стойност 10 320 789 лв. . Най-голям брой изпълнявани проекти е отчела Националната агенция за приходите – 34 проекта на стойност 6 068 637 лв., следвана от Министерството на финансите с 14 проекта на стойност 8 110 903 лв. и Агенцията по вписванията с 13 проекта на стойност 6 310 055 лв.

От териториалните администрации най-голям размер на средствата за изпълнение на проекти са посочили: областна администрация Ловеч – 2 проекта на обща стойност 8 328 637 лв., следвана от общинска администрация Смядово – 1 проект с бюджет 6 590 644 лв. и общинска администрация Иваново – 1 проект на стойност 5 603 054 лв.

В зависимост от фазата, на която се намира изпълнението на отделните проекти, статистиката е следната:

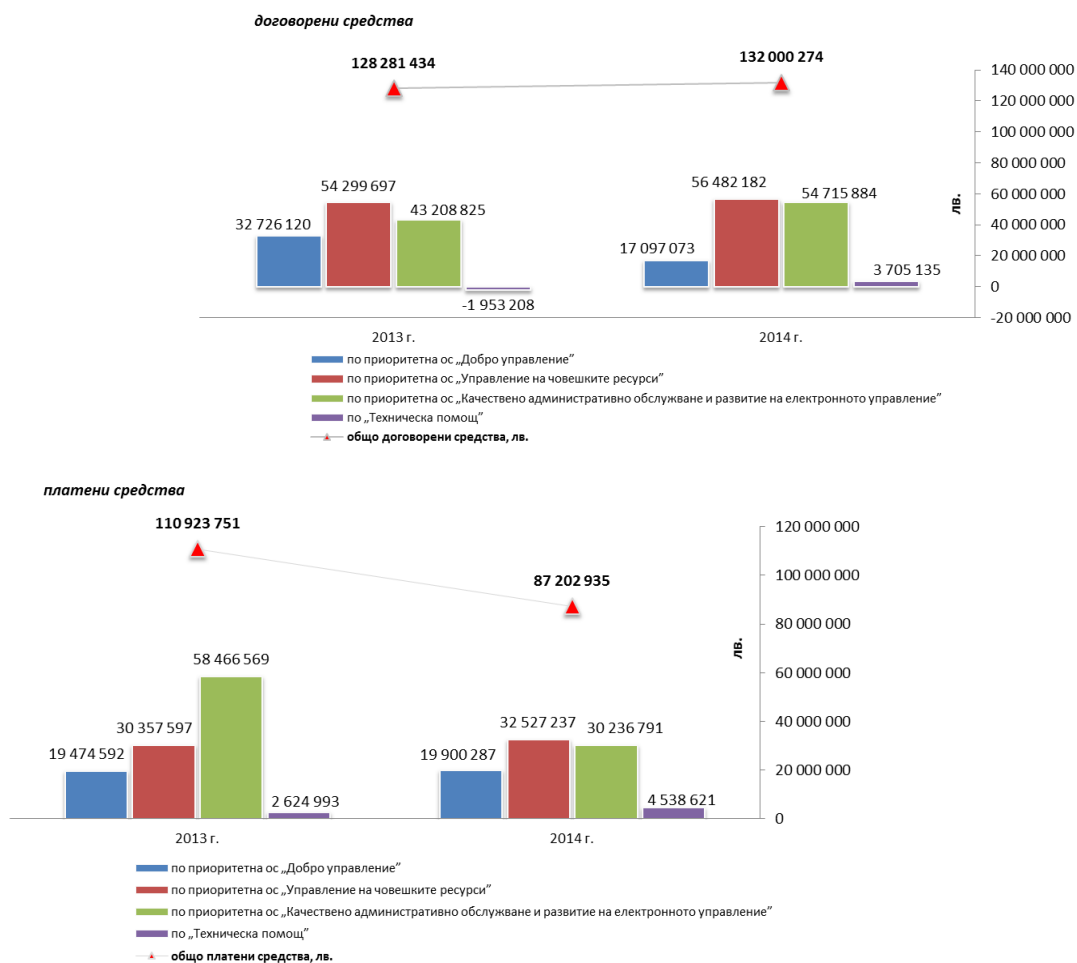
- в процедура по оценяване – няма проекти;
- одобрени или в процес на изпълнение – общо 316 проекта на стойност 87.6 млн. лв. (161 в ЦА и 155 в ТА);
- завършени – общо 471 проекта на стойност 74.7 млн. лв. (91 в ЦА и 380 в ТА).

Съгласно данните в Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН) по Оперативна програма „Административен капацитет“ (ОПАК), през 2014 г. са **договорени** 132 млн. лв., както следва:

- По приоритетна ос „Добро управление“ – 17 097 072 лв.
- По приоритетна ос „Управление на човешките ресурси“ – 56 482 182 лв.
- По приоритетна ос „Качествено административно обслужване и развитие на електронното управление“ – 54 715 884 лв.
- По приоритетна ос „Техническа помощ“ – 3 705 134 лв.

През 2014 г. по оперативната програма са **изплатени** общо 87 млн. лв., както следва:

- По приоритетна ос „Добро управление“ – 19 900 286 лв.
- По приоритетна ос „Управление на човешките ресурси“ – 32 527 236 лв.
- По приоритетна ос „Качествено административно обслужване и развитие на електронното управление“ – 30 236 790 лв.
- По приоритетна ос „Техническа помощ“ – 4 538 620 лв.

Източник: Администрация на Министерския съвет
 Графика IX-1: Договорени и платени средства по проекти в подкрепа на модернизирането на държавната администрация

Административни структури, които попълват информация в ИСПОДСА, 2014 г.

Централна администрация на изпълнителната власт

1. Административни структури отчитащи се пред Народното събрание

- 1.1. Комисия за защита на конкуренцията
- 1.2. Комисия за защита на личните данни
- 1.3. Комисия за защита от дискриминация
- 1.4. Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество
- 1.5. Комисия за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси
- 1.6. Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори
- 1.7. Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА
- 1.8. Комисия за регулиране на съобщенията
- 1.9. Комисия за финансов надзор
- 1.10. Национален осигурителен институт
- 1.11. Национална здравноосигурителна каса
- 1.12. Съвет за електронни медии

2. Административни структури, създадени с ПМС

- 2.1. Антидопингов център
- 2.2. Дипломатически институт към министъра на външните работи
- 2.3. Държавен културен институт към министъра на външните работи
- 2.4. Институт по отбраната
- 2.5. Информационен център на Министерството на отбраната
- 2.6. Национален студентски дом
- 2.7. Национален център за информация и документация
- 2.8. Център за асистирана репродукция
- 2.9. Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства
- 2.10. Център за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност
- 2.11. Център за развитие на човешките ресурси
- 2.12. Център за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи
- 2.13. Център на промишлеността на Република България в Москва
- 2.14. Център Фонд за лечение на деца

3. Административни структури, създадени със закон

- 3.1. Агенция за държавна финансова инспекция
- 3.2. Агенция за приватизация и следприватизационен контрол
- 3.3. Агенция за ядрено регулиране

- 3.4. Агенция Митници
- 3.5. Агенция по обществени поръчки
- 3.6. Агенция Пътна инфраструктура
- 3.7. Българска агенция по безопасност на храните
- 3.8. Български институт по метрология
- 3.9. Главна дирекция Гражданска въздухоплавателна администрация
- 3.10. Главна дирекция Изпълнение на наказанията
- 3.11. Главна дирекция Охрана
- 3.12. Дирекция за национален строителен контрол
- 3.13. Държавен фонд Земеделие
- 3.14. Институт по публична администрация
- 3.15. Контролно-техническа инспекция
- 3.16. Национален институт за недвижимо културно наследство
- 3.17. Национален компенсационен жилищен фонд
- 3.18. Национална агенция за оценяване и акредитация
- 3.19. Национална агенция за приходите
- 3.20. Национална агенция за професионално образование и обучение
- 3.21. Национална комисия за борба с трафика на хора
- 3.22. Национална служба за съвети в земеделието
- 3.23. Национална служба по зърното
- 3.24. Национално бюро за правна помощ
- 3.25. Патентно ведомство
- 3.26. Фонд Научни изследвания
- 3.27. Фонд Социална закрила
- 3.28. Фонд Условия на труд
- 3.29. Централен регистър на особените залози
- 3.30. Централна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

4. Администрации на държавни комисии

- 4.1. Администрация на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране
- 4.2. Администрация на Държавната комисия по сигурността на информацията
- 4.3. Администрация на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата
- 4.4. Администрация на Държавната комисия по хазарта
- 4.5. Администрация на Комисията за защита на потребителите
- 4.6. Националният съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти и на неговата администрация

5. Администрация на Министерския съвет

- 5.1. Администрация на Министерския съвет

6. Държавни агенции

- 6.1. Държавна агенция Архиви
- 6.2. Държавна агенция Държавен резерв и военновременни запаси
- 6.3. Държавна агенция за бежанците
- 6.4. Държавна агенция за българите в чужбина
- 6.5. Държавна агенция за закрила на детето
- 6.6. Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
- 6.7. Национален статистически институт

7. Изпълнителни агенции

- 7.1. Агенция за социално подпомагане
- 7.2. Агенция за устойчиво енергийно развитие
- 7.3. Агенция за хората с увреждания
- 7.4. Агенция по вписванията
- 7.5. Агенция по геодезия, картография и кадастър
- 7.6. Агенция по заетостта
- 7.7. Българска агенция за инвестиции
- 7.8. Изпълнителна агенция Автомобилна администрация
- 7.9. Изпълнителна агенция Борба с градушките
- 7.10. Изпълнителна агенция Българска служба за акредитация
- 7.11. Изпълнителна агенция Военни клубове и военно-почивно дело
- 7.12. Изпълнителна агенция Главна инспекция по труда
- 7.13. Изпълнителна агенция Електронни съобщителни мрежи и информационни системи
- 7.14. Изпълнителна агенция Железопътна администрация
- 7.15. Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия
- 7.16. Изпълнителна агенция Медицински одит
- 7.17. Изпълнителна агенция Морска администрация
- 7.18. Изпълнителна агенция Национален филмов център
- 7.19. Изпълнителна агенция Одит на средствата от Европейския съюз
- 7.20. Изпълнителна агенция по горите
- 7.21. Изпълнителна агенция по лекарствата
- 7.22. Изпълнителна агенция по лозата и виното
- 7.23. Изпълнителна агенция по околна среда
- 7.24. Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
- 7.25. Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството
- 7.26. Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол
- 7.27. Изпълнителна агенция по трансплантация
- 7.28. Изпълнителна агенция Проучване и поддържане на река Дунав
- 7.29. Национален институт за помирение и арбитраж

8. Министерства

- 8.1. Министерство на външните работи
- 8.2. Министерство на вътрешните работи
- 8.3. Министерство на здравеопазването
- 8.4. Министерство на земеделието и храните
- 8.5. Министерство на икономиката
- 8.6. Министерство на културата
- 8.7. Министерство на младежта и спорта
- 8.8. Министерство на образованието и науката
- 8.9. Министерство на околната среда и водите
- 8.10. Министерство на отбраната
- 8.11. Министерство на правосъдието
- 8.12. Министерство на регионалното развитие и благоустройството
- 8.13. Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
- 8.14. Министерство на труда и социалната политика
- 8.15. Министерство на финансите

Териториална администрация на изпълнителната власт

1. Областни администрации – 28 бр.
2. Общински администрации – 264 бр.
3. Районни администрации – 35 бр.
4. Специализирани териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт
 - 4.1. Областни дирекции "Земеделие" със седалище в административните центрове на областите – 28 бр.
 - 4.2. Регионални инспекторати по образованието със седалище в административните центрове на областите – 28 бр.
 - 4.3. Регионални здравни инспекция със седалище в административните центрове на областите – 28 бр.
 - 4.4. Басейнова дирекция Дунавски район със седалище Плевен
 - 4.5. Басейнова дирекция Западнобеломорски район със седалище Благоевград
 - 4.6. Басейнова дирекция Източнобеломорски район със седалище Пловдив
 - 4.7. Басейнова дирекция Черноморски район със седалище Варна
 - 4.8. Горска семеконтролна станция гр. Пловдив
 - 4.9. Горска семеконтролна станция гр. София
 - 4.10. Дирекция Национален парк Пирин със седалище Банско
 - 4.11. Дирекция Национален парк Рила със седалище Благоевград
 - 4.12. Дирекция Национален парк Централен балкан със седалище Габрово
 - 4.13. Дирекция природен парк Беласица
 - 4.14. Дирекция природен парк Българка
 - 4.15. Дирекция природен парк Витоша

- 4.16. Дирекция природен парк Врачански Балкан
- 4.17. Дирекция природен парк Златни пясъци
- 4.18. Дирекция природен парк Персина
- 4.19. Дирекция природен парк Рилски манастир
- 4.20. Дирекция природен парк Русенски Лом
- 4.21. Дирекция природен парк Сините камъни
- 4.22. Дирекция природен парк Странджа
- 4.23. Дирекция природен парк Шуменско плато
- 4.24. Лесозащитна станция - гр. Варна
- 4.25. Лесозащитна станция - гр. Пловдив
- 4.26. Лесозащитна станция - гр. София
- 4.27. Национална научноизследователска станция по ловно стопанство, биология и болести на дивеча
- 4.28. Опитна станция за бързорастящи горскодървесни видове - гр. Свищов
- 4.29. Опитна станция по дъбовите гори гр. Бургас
- 4.30. Регионална дирекция по горите - Берковица
- 4.31. Регионална дирекция по горите - Благоевград
- 4.32. Регионална дирекция по горите - Бургас
- 4.33. Регионална дирекция по горите - Варна
- 4.34. Регионална дирекция по горите - Велико Търново
- 4.35. Регионална дирекция по горите - Кърджали
- 4.36. Регионална дирекция по горите - Кюстендил
- 4.37. Регионална дирекция по горите - Ловеч
- 4.38. Регионална дирекция по горите - Пазарджик
- 4.39. Регионална дирекция по горите - Пловдив
- 4.40. Регионална дирекция по горите - Русе
- 4.41. Регионална дирекция по горите - Сливен
- 4.42. Регионална дирекция по горите - Смолян
- 4.43. Регионална дирекция по горите - София
- 4.44. Регионална дирекция по горите - Стара Загора
- 4.45. Регионална дирекция по горите - Шумен
- 4.46. Регионална инспекция по околна среда и водите - Благоевград
- 4.47. Регионална инспекция по околна среда и водите - Бургас
- 4.48. Регионална инспекция по околна среда и водите - Варна
- 4.49. Регионална инспекция по околна среда и водите - Велико Търново
- 4.50. Регионална инспекция по околна среда и водите - Враца
- 4.51. Регионална инспекция по околна среда и водите - Монтана
- 4.52. Регионална инспекция по околна среда и водите - Пазарджик
- 4.53. Регионална инспекция по околна среда и водите - Перник

- 4.54. Регионална инспекция по околна среда и водите - Плевен
- 4.55. Регионална инспекция по околна среда и водите - Пловдив
- 4.56. Регионална инспекция по околна среда и водите - Русе
- 4.57. Регионална инспекция по околна среда и водите - Смолян
- 4.58. Регионална инспекция по околна среда и водите - София
- 4.59. Регионална инспекция по околна среда и водите - Стара Загора
- 4.60. Регионална инспекция по околна среда и водите - Хасково
- 4.61. Регионална инспекция по околна среда и водите - Шумен
- 4.62. Тополово стопанство - гр. Пазарджик

Административни структури, които попълват информация в ССАО¹⁷, 2014 г.

Централна администрация на изпълнителната власт

1. министерства¹⁸

- 1.1. Министерство на външните работи
- 1.2. Министерство на вътрешните работи
- 1.3. Министерство на енергетиката
- 1.4. Министерство на здравеопазването
- 1.5. Министерство на земеделието и храните
- 1.6. Министерство на икономиката
- 1.7. Министерство на културата
- 1.8. Министерство на младежта и спорта
- 1.9. Министерство на образованието и науката
- 1.10. Министерство на околната среда и водите
- 1.11. Министерство на отбраната
- 1.12. Министерство на правосъдието
- 1.13. Министерство на регионалното развитие
- 1.14. Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
- 1.15. Министерство на туризма
- 1.16. Министерство на труда и социалната политика
- 1.17. Министерство на финансите

2. държавни агенции

- 2.1. Държавна агенция "Архиви"
- 2.2. Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси"
- 2.3. Държавна агенция за бежанците
- 2.4. Държавна агенция за българите в чужбина
- 2.5. Държавна агенция за закрила на детето
- 2.6. Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
- 2.7. Национален статистически институт

3. администрации на държавни комисии

- 3.1. Администрация на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране
- 3.2. Администрация на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата
- 3.3. Администрация на Държавната комисия по хазарта
- 3.4. Администрация на Комисията за защита на потребителите
- 3.5. Администрация на Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти

4. изпълнителни агенции

- 4.1. Агенция за социално подпомагане
- 4.2. Агенция за устойчиво енергийно развитие
- 4.3. Агенция за хората с увреждания

¹⁷ В сравнение с ИСПОДСА, броят на структурите, които се отчитат в ССАО е по-малък, тъй като част от администрациите на изпълнителната власт не предоставят административни услуги по смисъла на Закона за администрацията.

¹⁸ С Решение от 7 ноември 2014 г. на Народното събрание за приемане на структура на Министерския съвет на Република България, Министерството на регионалното развитие е преобразувано в Министерство на регионалното развитие и благоустройството; Министерството на икономиката и енергетиката е разделено на Министерство на икономиката и на Министерство на енергетиката; създадено е Министерство на туризма и е закрито Министерството на инвестиционното проектиране. За нуждите за отчитане на административното обслужване през 2014 г. в ССАО, Министерството на икономиката е отчело услугите предоставяни от Министерството на икономиката и енергетиката. Министерството на инвестиционното развитие не е отчело административното си обслужване.

- 4.4. Агенция по вписванията
- 4.5. Агенция по геодезия, картография и кадастър
- 4.6. Агенция по заетостта
- 4.7. Българска агенция за инвестиции
- 4.8. Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация"
- 4.9. Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация"
- 4.10. Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда"
- 4.11. Изпълнителна агенция "Електронни съобщителни мрежи и информационни системи"
- 4.12. Изпълнителна агенция "Железопътна администрация"
- 4.13. Изпълнителна агенция "Медицински одит"
- 4.14. Изпълнителна агенция "Морска администрация"
- 4.15. Изпълнителна агенция "Национален филмов център"
- 4.16. Изпълнителна агенция по горите
- 4.17. Изпълнителна агенция по лекарствата
- 4.18. Изпълнителна агенция по лозата и виното
- 4.19. Изпълнителна агенция по околна среда
- 4.20. Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
- 4.21. Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството
- 4.22. Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол
- 4.23. Изпълнителна агенция по трансплантация
- 4.24. Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав"
- 4.25. Национален институт за помирение и арбитраж

5. административни структури, създадени с нормативен акт, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт

- 5.1. Комисия за защита на конкуренцията
- 5.2. Комисия за защита на личните данни
- 5.3. Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА
- 5.4. Комисия за регулиране на съобщенията
- 5.5. Комисия за финансов надзор
- 5.6. Агенция за ядрено регулиране
- 5.7. Агенция "Митници"
- 5.8. Агенция "Пътна инфраструктура"
- 5.9. Българска агенция по безопасност на храните
- 5.10. Български институт по метрология
- 5.11. Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация"
- 5.12. Главна дирекция "Изпълнение на наказанията"
- 5.13. Главна дирекция "Охрана"
- 5.14. Дирекция за национален строителен контрол
- 5.15. Държавен фонд „Земеделие“
- 5.16. Контролно-техническа инспекция
- 5.17. Национален институт за недвижимо културно наследство
- 5.18. Национална агенция за оценяване и акредитация
- 5.19. Национална агенция за приходите
- 5.20. Национална агенция за професионално образование и обучение
- 5.21. Национален осигурителен институт
- 5.22. Национална здравноосигурителна каса
- 5.23. Национална служба за съвети в земеделието
- 5.24. Национална служба по зърното
- 5.25. Национално бюро за правна помощ
- 5.26. Патентно ведомство на Република България
- 5.27. Централен регистър на особените залози
- 5.28. Централна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни

5.29. Национална научноизследователска станция по ловно стопанство, биология и болести на дивеча

6. административни структури по чл. 60 от Закона за администрацията

- 6.1. Антидопингов център
- 6.2. Национален център за информация и документация
- 6.3. Център "Фонд за асистирана репродукция"
- 6.4. Център "Фонд за лечение на деца"

Териториална администрация на изпълнителната власт

5. областни администрации

6. общински администрации

6.1. районни администрации

7. специализирани териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт

- 7.1. Басейнова дирекция "Дунавски район" със седалище Плевен
- 7.2. Басейнова дирекция "Западнобеломорски район" със седалище Благоевград
- 7.3. Басейнова дирекция "Източнбеломорски район" със седалище Пловдив
- 7.4. Басейнова дирекция "Черноморски район" със седалище Варна
- 7.5. Областни дирекции "Земеделие" със седалище в административните центрове на областите (28 бр.)
- 7.6. Регионални инспекторати по образованието със седалище в административните центрове на областите (28 бр.)
- 7.7. Регионални здравни инспекция със седалище в административните центрове на областите (28 бр.)
- 7.8. Регионална инспекция по околна среда и водите – Благоевград
- 7.9. Регионална инспекция по околна среда и водите – Бургас
- 7.10. Регионална инспекция по околна среда и водите – Варна
- 7.11. Регионална инспекция по околна среда и водите – Велико Търново
- 7.12. Регионална инспекция по околна среда и водите – Враца
- 7.13. Регионална инспекция по околна среда и водите – Монтана
- 7.14. Регионална инспекция по околна среда и водите – Пазарджик
- 7.15. Регионална инспекция по околна среда и водите – Перник
- 7.16. Регионална инспекция по околна среда и водите – Плевен
- 7.17. Регионална инспекция по околна среда и водите – Пловдив
- 7.18. Регионална инспекция по околна среда и водите – Русе
- 7.19. Регионална инспекция по околна среда и водите – Смолян
- 7.20. Регионална инспекция по околна среда и водите – София
- 7.21. Регионална инспекция по околна среда и водите – Стара Загора
- 7.22. Регионална инспекция по околна среда и водите – Хасково
- 7.23. Регионална инспекция по околна среда и водите – Шумен

Брой предоставени услуги от администрациите, 2014 г.¹⁹

Тип администрация	Лицензиране	Регистрация	Разрешение	Удостоверение	Съгласуване	Други	Общо
Специализирани териториални администрации, в т.ч.							
Басейнови дирекции	0	128	1 444	499	1 376	2 136	5 583
Дирекции национални паркове	0	14	2 768	26	0	0	2 808
Областни дирекции „Земеделие“	5 148	811 425	105 036	313 323	5 328	1 767 500	3 007 760
Регионални здравни инспекции	11	191 028	773	5 790	32 448	1 350 919	1 580 969
Регионални инспекторати по образованието	0	21	3	5 421	2	144	5 591
Регионални инспекции на околната среда и водите	0	1 517	1 253	1 537	13 254	30 408	47 969
Общо	5 159	1 004 133	111 277	326 596	52 408	3 151 107	4 650 680
Териториална администрация, в т.ч.							
Администрации на градовете с районно деление	2	15 514	22 754	546 314	16 228	89 265	690 077
Областна администрация	0	252	176	14 896	25	38 546	53 895
Общинска администрация	1 249	136 121	106 469	2 300 881	25 615	1 363 079	3 933 414
Общо	1 251	151 887	129 399	2 862 091	41 868	1 490 890	4 677 386

Тип администрация/ Наименование	Лицензиране	Регистрация	Разрешение	Удостоверение	Съгласуване	Други	Общо
Централна администрация, в т.ч.							
<i>Административни структури, създадени със закон</i>							
Агенция "Митници"	27	749	173	214	812	252	2 227
териториални звена	3	271 180	56 759	378	0	35 545	363 865
общо	30	271 929	56 932	592	812	35 797	366 092
Агенция "Пътна инфраструктура"	0	0	21 237	211	134	57	21 639
териториални звена	0	0	2 850	480	0	0	3 330
общо	0	0	24 087	691	134	57	24 969
Агенция за приватизация и следприватизационен контрол	0	0	0	0	0	0	0
Агенция за ядрено регулиране	408	0	266	53	0	8	735
Българска агенция по безопасност на храните	706	26	345	420	0	332	1 829
териториални звена	15	33 363	246	1 377	502	113 292	148 795
общо	721	33 389	591	1 797	502	113 624	150 624
Български институт по метрология	0	149	0	135	0	34 739	35 023
териториални звена	0	0	0	26	0	150 449	150 475
общо	0	149	0	161	0	185 188	185 498

¹⁹ Броя и вида на предоставените услуги са описани съгл. предоставената от администрациите информация в Системата за самооценка на административното обслужване

Тип администрация/ Наименование	Лицензиране	Регистрация	Разрешение	Удостоверение	Съгласуване	Други	Общо
Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация"	23	31	229	317	25	5 387	6 012
Главна дирекция "Изпълнение на наказанията"	0	0	13	16 063	0	0	16 076
Дирекция за национален строителен контрол	0	651	1 932	106	0	5 284	7 973
<i>териториални звена</i>	0	0	1 517	0	0	42 859	44 376
<i>общо</i>	0	651	3 449	106	0	48 143	52 349
Държавен фонд "Земеделие"	298	0	0	492	0	111 582	112 372
Контролно-техническа инспекция	0	27 013	136 822	0	0	0	163 835
<i>териториални звена</i>	0	26 982	130 796	0	0	0	157 778
<i>общо</i>	0	53 995	267 618	0	0	0	321 613
Национален институт за недвижимо културно наследство	0	0	0	0	0	0	0
Национална агенция за оценяване и акредитация	0	0	0	9	0	616	625
Национална агенция за приходите	0	397 500	0	10 013	0	29 779 269	30 186 782
<i>териториални звена</i>	0	393 465	0	980 012	0	159 132 071	160 505 548
<i>общо</i>	0	790 965	0	990 025	0	188 911 340	190 692 330
Национална агенция за професионално образование и обучение	146	0	0	6	0	34	146
Национална служба за съвети в земеделието	0	0	0	0	0	804 113	0
<i>териториални звена</i>	0	0	0	0	0	80 267	0
<i>общо</i>	0	0	0	0	0	884 380	0
Национална служба по зърното	27	1 329	0	41	0	933	2 330
Национално бюро за правна помощ	0	404	0	0	0	78 529	78 933
Патентно ведомство	0	0	0	8 293	1 212	32 795	42 300
Централен регистър на особените залози	0	73 253	0	66 945	0	0	140 198
Общо	1 653	1 226 095	353 185	1 085 591	2 685	190 408 413	193 077 622
<i>Административни структури, отчитащи се пред Народното събрание</i>							
Комисия за защита на конкуренцията	0	0	36	0	0	323	359
Комисия за защита на личните данни	0	26 687	11	13	0	9	26 720
Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия	0	104 551	0	15	0	0	104 566
Комисия за регулиране на съобщенията	3	0	82	75	0	1 609	1 769

Тип администрация/ Наименование	Лицензиране	Регистрация	Разрешение	Удостоверение	Съгласуване	Други	Общо
Комисия за финансов надзор	14	34 456	315	103	0	859	35 747
Национален осигурителен институт	0	0	0	1 267	0	0	34
териториални звена	0	0	0	340 550	0	0	9 239 482
общо	0	0	0	341 817	0	0	9 239 516
Национална здравноосигурителна каса	0	66	29 495	110 358	0	0	139 919
териториални звена	0	2 210	0	649 038	0	0	651 248
общо	0	2 276	29 495	759 396	0	0	791 167
Общо	17	167 970	29 939	1 101 419	0	9 242 316	10 541 661
<i>Администрации по чл. 60 от Закона за администрацията</i>							
Антидопингов център	0	0	6	16	0	27	49
Институт по отбрана	0	0	0	69	0	74	143
Национален център за информация и документация	0	0	0	462	0	46 804	47 266
Център "Фонд за асистирана репродукция"	0	1	1	1	0	0	3
Център "Фонд за лечение на деца"	0	680	0	0	0	0	680
Общо	0	681	7	548	0	46 905	48 141
<i>Администрация на държавна комисия към Министерския съвет</i>							
Държавна комисия за енергийно и водно регулиране	14	34	0	0	0	149	197
Държавна комисия по стоковите борси и тържищата	0	137	0	0	0	1 001	1 138
Държавна комисия по хазарта	109	0	0	2 181	0	2 578	4 868
Комисия за защита на потребителите	0	0	95	49		0	144
териториални звена	0	0	95	49		0	1440
общо	0	0	190	98		0	2880
Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти	0	0	1 884	0	0	0	1 884
Общо	123	171	2 074	2 279	0	3 728	8 375
<i>Държавни агенции</i>							
Държавна агенция "Архиви"	0	0	0	5 524	0	382 726	388 250
териториални звена	0	0	0	0	0	190 375	190 375
общо	0	0	0	5 524	0	573 101	578 625
Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси"	0	0	44	196	0	502	742
Държавна агенция за бежанците	0	0	0	0	0	204	204
териториални звена	0	0	0	0	0	22 715	22 715
общо	0	0	0	0	0	22 919	22 919
Държавна агенция за българите в чужбина	0	0	0	2 945	0	0	2 945

Тип администрация/ Наименование	Лицензиране	Регистрация	Разрешение	Удостоверение	Съгласуване	Други	Общо
Държавна агенция за закрила на детето	89	0	0	0	0	1 7440	1 833
<i>териториални звена</i>	0	0	0	0	0	632	632
<i>общо</i>	89	0	0	0	0	2 376	2 465
Държавна агенция за метрологичен и технически надзор	13	0	41	556	121	164	895
<i>териториални звена</i>	0	1 894	451	869	0	0	3 214
<i>общо</i>	13	1 894	492	1 425	121	164	4 109
Общо	102	1 894	536	10 090	121	599 062	611 805
<i>Изпълнителни агенции</i>							
Агенция за социално подпомагане	0	0	0	356	0	22 489	22 845
<i>териториални звена</i>	0	0	0	0	0	2 989 986	2 989 986
<i>общо</i>	0	0	0	356	0	3 012 475	3 012 831
Агенция за устойчиво енергийно развитие	0	0	0	184	0	17 844	18 028
Агенция за хората с увреждания	0	0	0	51	0	45 769	45 820
Агенция по вписванията	0	1 279 650	0	0	0	0	1 279 650
Агенция по геодезия, картография и кадастър	0	0	99	0	0	576 553	576 652
<i>териториални звена</i>	0	0	0	79 539	0	1 962 548	2 042 087
<i>общо</i>	0	0	99	79 539	0	2 539 101	2 618 739
Агенция по заетостта	0	200	599	0	0	1 494	2 293
<i>териториални звена</i>	0	633 224	0	777 072	0	1 083 997	2 494 293
<i>общо</i>	0	633 424	599	777 072	0	1 085 491	2 496 586
Агенция по обществени поръчки	0	595 540	0	4	0	9	595 553
Българска агенция за инвестиции	0	5	0	0	0	64	69
Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация"	0	0	0	0	0	0	0
Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация"	0	0	0	0	0	0	0
Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда"	0	371	143	61	0	82 156	82 731
<i>териториални звена</i>	0	201 368	5 714	288	0	0	207 370
<i>общо</i>	0	201 739	5 857	349	0	82 156	290 101
Изпълнителна агенция "Електронни съобщителни мрежи и информационни системи"	0	0	0	0	0	63	63
Изпълнителна агенция "Железопътна администрация"	13	1	146	15 694	139	4	15 997
Изпълнителна агенция "Медицински одит"	0	0	0	19	0	383	402
Изпълнителна агенция "Морска администрация"	0	0	0	139	0	2 587	2 726
<i>териториални звена</i>	0	0	0	36 255	0	15 243	51 498
<i>общо</i>	0	0	0	36 394	0	17 830	54 224
Изпълнителна агенция	0	366	0	0	0	0	366

Тип администрация/ Наименование	Лицензиране	Регистрация	Разрешение	Удостоверение	Съгласуване	Други	Общо
"Национален филмов център"							
Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав"	0	0	6	0	6	26 783	26 795
Изпълнителна агенция по горите	0	0	0	0	0	0	0
Изпълнителна агенция по лекарствата	0	126	2 704	3	328	16 064	19 225
Изпълнителна агенция по лозата и виното	0	456	123	170	0	1 890	2 639
Изпълнителна агенция по околна среда	0	6	114	44	1	191	356
Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури	0	0	0	0	0	0	0
Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството	0	0	0	154	0	2	156
<i>териториални звена</i>	0	0	0	150 882	0	0	150 882
<i>общо</i>	0	0	0	151 036	0	2	151 038
Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол	0	239	0	0	0	12 393	12 632
Изпълнителна агенция по трансплантация	0	5 858	8	9	397	8	6 280
Общо	13	2 717 410	9 656	1 060 924	871	6 858 520	10 647 394
<i>Министерства</i>							
Министерство на външните работи	0	0	1 066	25 172	808 788	265 590	1 100 616
<i>териториални звена</i>	0	0	0	0	768 888	192 597	961 485
<i>общо</i>	0	0	1 066	25 172	1 577 676	458 187	2 062 101
Министерство на вътрешните работи	58	0	83 137	863	0	1 287 428	1 371 486
<i>териториални звена</i>	0	0	33	18 035	0	0	18 068
<i>общо</i>	58	0	83 170	18 898	0	1 287 428	1 389 554
Министерство на здравеопазването	250	46	1 449	1 468	1 676	1 848	6 737
Министерство на земеделието и храните	311	0	263	165	3	2 257	2 999
Министерство на икономиката ²⁰	4	149	884	1 313	890	5 759	8 999
Министерство на културата	0	239	187	2 370	3 525	1 326	7 647
Министерство на младежта и спорта	17	238	52	121	0	66	494
Министерство на образованието и науката	0	0	68	33 433	0	15 265	48 766
Министерство на околната среда и водите	7	10	946	4	0	329	1 296
Министерство на отбраната	0	0	0	0	0	3 993	3 993
Министерство на правосъдието	0	7 764	13	42 319	0	1 171	51 267

²⁰ Министерство на икономиката е отчело услугите, предизвикани от Министерство на икономиката, енергетиката и туризма.

Тип администрация/ Наименование	Лицензиране	Регистрация	Разрешение	Удостоверение	Съгласуване	Други	Общо
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	0	0	204	192	76	3 507	3 979
<i>териториални звена</i>	0	0	0	7 823	0	0	7 823
<i>общо</i>	0	0	204	8 015	76	3 507	11 802
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията	0	6	32	118	0	0	156
Министерство на труда и социалната политика	0	0	8	150	0	115 050	115 208
Министерство на финансите	0	410	4	485	0	497	1 396
Общо	647	8 862	88 346	134 031	1 583 846	1 896 683	3 712 415
<i>Общо предоставени услуги от всички администрации</i>							
218 647 413	2 555	4 123 083	483 743	3 394 882	1 587 523	209 055 628	

Документи, осигурявани по служебен път от централната администрация, 2014 г.

Администрация, предоставяща административната услуга Наименование на административната услуга	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
Комисия за регулиране на съобщенията				
Издаване на удостоверение за вписване в регистъра по чл. 33, ал. 1, т. 1 от Закона за електронните съобщения	Удостоверение	Агенция по вписванията	по пощата	7
Заличаване на предприятие, което е вписано в регистъра по чл. 33, ал. 1, т. 1 от Закона за електронните съобщения, по инициатива на Комисията за регулиране на съобщенията	Удостоверение	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	7
Национална здравноосигурителна каса				
Регистрационен режим по чл. 30, ал. 1 от ЗКФН за здравноосигурителните дружества	Справка за здравноосигурителен статус	Национална агенция за приходите ГРАО	чрез справка в регистър	138 424
Институт по отбраната				
Сертифициране на военна и специална продукция, имущества и други продукти	Сертификат	ИО	друг начин	60
Сертифициране на системи за управление на качеството за съответствие с изискванията на съюзните публикации на НАТО за осигуряване на качеството	Сертификат	ИО	друг начин	14
Агенция "Митници"				
Подготвяне на становище във връзка с молба за опрощаване на несъбираемите вземания до Президента на Република България	Становище	ЦМУ	по пощата	5
Национална агенция за приходите				
Приемане на Годишна данъчна декларация по чл. 50 Закон за данъците върху доходите на физическите лица (включително по електронен път и бар код)	Годишен отчет за дейността - Нефинансови предприятия, несъставлящи баланс (ЕТ)	Национален статистически институт	друг начин	118 970
Приемане на Годишна данъчна декларация по чл. 92, ал. 1 Закон за корпоративното подоходно облагане(включително по електронен път и бар код)	Годишен отчет за дейността/формата на отчета е според групите задължени лица/	Национален статистически институт	друг начин	293 796
Национална служба по зърното				
Подновяване на регистрация на зърнохранилище	Актуално състояние на фирма	Агенция по вписвания	чрез справка в регистър	161
Издаване на лицензия за публичен склад за зърно	Актуално състояние на фирма	Агенция по вписвания	чрез справка в регистър	0
Издаване на удостоверение за регистрация на търговец на зърно	Актуално състояние на фирма	Агенция по вписвания	чрез справка в регистър	430
Подновяване на регистрация на търговец на зърно	Актуално състояние на фирма	Агенция по вписвания	чрез справка в регистър	203
Издаване на удостоверение за регистрация на зърнохранилище	Актуално състояние на фирма	Агенция по вписвания	чрез справка в регистър	18

Администрация, предоставяща административната услуга Наименование на административната услуга	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
Национално бюро за правна помощ				
Вписване в Националния регистър за правна помощ на адвокати, вписани в адвокатските съвети	Заявление	АС	по пощата	124
Централен регистър на особените залози				
Предоставяне на данни от Националната база на регистър БУЛСТАТ за всички регистрирани субекти	Удостоверение за вписани обстоятелства в регистър Булстат	Агенция по вписванията - регистър БУЛСТАТ	чрез справка в регистър	64
Справки за наличието или липсата на вписано обстоятелство относно търговец или обявен акт	Удостоверение за вписвани обстоятелства по делото на търговеца в Търговския регистър	Агенция по вписванията - Търговски регистър	чрез справка в регистър	139 880
Администрация на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата				
Издаване на удостоверение за регистрация на стоково тържище	Справка за физически и юридически лица	Агенция по вписвания	чрез справка в регистър	5
Издаване на удостоверение за регистрация на пазар на производителите	Справка за физически и юридически лица	Агенция по вписвания	чрез справка в регистър	2
Вписване на промяна на заявени обстоятелства и вписване на нововъзникнали обстоятелства за стокова борса	Справка за физически и юридически лица	Агенция по вписвания	чрез справка в регистър	120
Администрация на Държавната комисия по хазарта				
Издаване на решение за включване на лаборатория в утвърден от ДКХ списък	Техническата документация от производителя на игралното оборудване или игралния софтуер на комуникационното оборудване.	Лабораторията, извършила изпитването	по пощата	0
Държавна агенция за закрила на детето				
Издаване на лиценз на доставчиците на социални услуги за деца до 18 години	Решение за първоначална съдебна регистрация; Удостоверение за актуално състояние Удостоверение, че лицето не е обявено в несъстоятелност; Удостоверение, че лицето не е обявено в ликвидация	Търговски регистър към Агенцията по вписвания	чрез справка в регистър	13
Агенция за социално подпомагане				
Вписване в Регистър на физическите лица, регистрирани по Търговския закон, и на юридическите лица, които желаят да предоставят социални услуги	Актуално състояние	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	356
Отпускане на месечна социална помощ по реда на Правилника за прилагане на Закона за социално	Справка за регистрация в	Агенция по заетостта	по електронна поща	121 877

Администрация, предоставяща административната услуга		Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
подпомагане		бюрото по труда			
		Справка за изплатени пенсии от НОИ	НОИ	по електронна поща	
		Справка за изплатени обезщетения по ДОО			
		Удостоверение за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	
		Удостоверение за постоянен адрес			
		Информация за регистрирани фирми	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	
		Справка за притежавани имоти			
		Справка за изплатени обезщетения за безработица	НОИ	по електронна поща	
Справка за лица, полагащи обществено полезен труд	Общински служби	по пощата			
Отпускане на еднократна помощ по реда на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане		Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	14 910
		Справка за изплатени обезщетения по ДОО			
		Справка за изплатени обезщетения за безработица			
		Удостоверение за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	
		Удостоверение за постоянен адрес			
		Информация за регистрирани фирми	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	
		Справка за притежавани имоти			
		Справка за регистрация в бюрото по труда	Агенция по заетостта	по електронна поща	
Отпускане на целева помощ за заплащане на наем на общински жилища по реда на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане		Справка за регистрация в бюрото по труда	Агенция по заетостта	по електронна поща	404
		Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	
		Справка за изплатени обезщетения по ДОО		по електронна поща	
		Справка за изплатени обезщетения за безработица		по електронна поща	
		Удостоверение за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	
		Удостоверение за постоянен адрес		чрез справка в регистър	
		Справка за	Агенция по	чрез справка в	

Администрация, предоставяща административната услуга Наименование на административната услуга	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
	регистрирани фирми	вписванията	регистър	
	Справка за притежавани имоти		чрез справка в регистър	
Отпускане на еднократна помощ при бременност по реда на Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца	Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	17 511
	Справка за изплатени обезщетения по ДОО		по електронна поща	
	Справка за изплатени обезщетения за безработица		по електронна поща	
	Справка за постоянен адрес	ГРАО	чрез справка в регистър	
	Справка за семейно положение		чрез справка в регистър	
Отпускане на месечни помощи за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст по реда на Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца	Справка за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	646 770
	Справка за постоянен адрес		чрез справка в регистър	
	Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	
	Справка за изплатени обезщетения по ДОО		по електронна поща	
	Справка за изплатени обезщетения за безработица		по електронна поща	
Отпускане на месечни помощи за отглеждане на дете до навършване на една година по реда на Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца	Справка за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	23 832
	Справка за постоянен адрес		чрез справка в регистър	
	Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	
	Справка за изплатени обезщетения по ДОО		по електронна поща	
	Справка за изплатени обезщетения за безработица		по електронна поща	
Отпускане на еднократна целева помощ за ученици по реда на Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца	Справка за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	46 914
	Справка за постоянен адрес		чрез справка в регистър	
	Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	
	Справка за изплатени обезщетения по ДОО		по електронна поща	
	Справка за изплатени обезщетения за безработица		по електронна поща	
Отпускане на целева помощ за отопление по реда на Наредба № РД-07/5 от 16.05.2008 г. на Министъра на труда и социалната политика	Справка за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	299 967
	Справка за постоянен адрес		чрез справка в регистър	
	Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	

Администрация, предоставяща административната услуга		Наименование на административната услуга	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
		Справка за изплатени обезщетения за безработица			по електронна поща	
		Справка за изплатени обезщетения по ДОО			по електронна поща	
		Справка за притежавани имоти	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър		
		Справка за регистрирани фирми		чрез справка в регистър		
		Справка за регистрация в бюро по труда		по електронна поща		
Включване и участие в дейност „Личен асистент“ на Национална програма „Асистенти на хора с увреждания“	Справка за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	9 394		
	Справка за постоянен адрес		чрез справка в регистър			
	Справка за притежавани имоти	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър			
	Справка за регистрирани фирми		чрез справка в регистър			
	Справка за регистрация в бюро по труда	Агенция по заетостта	по електронна поща			
	Справка за изплатени обезщетения за безработица	НОИ	по електронна поща			
	Справка за изплатени пенсии		по електронна поща			
	Справка за изплатени обезщетения по ДОО		по електронна поща			
Обработка на документи от институциите за социално подпомагане в ЕС	Справка за постоянен адрес	ГРАО	чрез справка в регистър	4 604		
	Справка за семейно положение		чрез справка в регистър			
	Справка за осигурителния статус		чрез справка в регистър			
Обработка на документи от дирекциите на ДСП в страната	Справка за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	14 851		
	Справка за постоянен адрес		чрез справка в регистър			
Заплащане диагностика и лечение на здравнонеосигурени лица по реда на ПМС № 17 от 31.01.2007 г. за определяне на условията и реда за разходване на целевите средства за диагностика и лечение в лечебни заведения за болнична помощ на лица, които нямат доход и/или лично имущество, което да им осигурява лично участие в здравноосигурителния процес	Справка за регистрирани фирми	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	5 512		
	Справка за имотното състояние	Общински администрации	по електронна поща			
	Справка за здравноосигурителния статус	НАП	чрез справка в регистър			
	Справка за регистрирани фирми	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър			
Агенция за хората с увреждания						
	Възстановяване на внесени осигурителни вноски от работодател в обичайна среда	Служебна бележка	Агенция по заетостта	по пощата	2	
Изпълнителна агенция "Морска администрация"						

Администрация, предоставяща административната услуга		Наименование на административната услуга	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
Изпълнителна агенция "Национален филмов център"	Съгласуване на карта за типов технологичен процес	Становище	1. ГДПБЗН 2. РИОКОЗ 3. РИОСВ 4. ОДМВР 5. АЯР	по пощата	2	
	Издаване на удостоверение за експлоатационна годност на пристанище или пристанищен терминал	Протоколи от проверки	Органи по чл. 5 от Закона за инспектиране на труда	по пощата	2	
	Издаване на удостоверение за експлоатационна годност на пристанище или пристанищен терминал	Задължителни предписания	Органи по мл. 5 от Закона за инспектиране на труда	справка в регистър	2	
	Издаване на удостоверение за експлоатационна годност на пристанище или пристанищен терминал	Справка за актуално състояние/справка от регистъра БУЛСТАТ	Агенция по вписванията	справка в регистър	31	
	Извършване на проверка на експлоатационната годност на пристанище или пристанищен терминал	Протоколи от проверки	Органи по мл. 5 от Закона за инспектиране на труда	по пощата	3	
Задължителни предписания		по пощата				
Изпълнителна агенция "Национален филмов център"						
Изпълнителна агенция по околна среда	Регистрира българските филмови продуценти	актуално състояние на фирмата	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	60	
	Регистрира разпространителите на филми в Република България	актуално състояние на фирмата	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	33	
	Регистрира лицата, осъществяващи показ на филми на територията на Република България	актуално състояние на фирмата	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	12	
	Регистрира киносалоните в Република България	актуално състояние на фирмата	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	23	
	Регистрира филмовите продукции, осъществявани от чуждестранни продуценти на територията на Република България, включително и копродукциите с български продуценти	актуално състояние на фирмата	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	14	
Изпълнителна агенция по трансплантация						
Министерство на външните работи	Издаване, преразглеждане, изменение и актуализиране на комплексно разрешително за изграждане и експлоатация на нови и експлоатация на действащи инсталации и съоръжения	Оценка за въздействието върху околната среда	Министерство на околната среда и Регионалните инспекции по опазване на околната среда	чрез справка в регистър	37	
		Разрешение за водоползване	Басейнови дирекции за управление на водите	чрез справка в регистър		
Изпълнителна агенция по трансплантация						
Министерство на външните работи	Предоставяне на органи, тъкани и клетки, за които е удостоверена невъзможност за използване за трансплантация	Уведомление	Лечебни заведения	по пощата	15	
	Министерство на външните работи					
	Заверка и легализация на документи, преводи и други книжа	Административни документи	МВНР	друг начин	202 101	
Министерство на външните работи	Приемане и обработване на заявления за български лични документи (БЛД) и предаване на готови такива	Заявления	МВНР, МВР	друг начин	76 659	

Администрация, предоставяща административната услуга Наименование на административната услуга	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
на български граждани в чужбина: • Лична карта • Паспорт • Свидетелство за управление на МПС				
Снабдяване на български граждани, постоянно живеещи в чужбина с актове/удостоверения за гражданско състояние (акт/удостоверение за раждане, акт/удостоверение за брак, акт/удостоверение за смърт)	Заявления	МВНР-ГРАО, общини	по пощата	11 580
Приемане чрез дипломатическите представителства на документи по процедурите, свързани с българско гражданство (придобиване, възстановяване, освобождаване и установяване наличие на българско гражданство) до получаване на готовите удостоверения за българско гражданство от съответните лица	Заявления	МП-МВНР	друг начин	13 592
Издаване на виза и разрешението за пребиваване за чужденците, които се ползват с дипломатически и консулски имунитет	Заявления	МВНР	друг начин	461
Съгласуване и вземане на решения и издаване на визи за краткосрочно и дългосрочно пребиваване в РБ	Заявления	МВНР	друг начин	769 878
Подаване на молби за сключване на договори с МВНР за извършване на официални преводи	Молби	МВНР	по пощата	0
Заверка на документи, подлежащи на легализация и използване в чужбина	Официални документи	МВНР	друг начин	42 219
Издаване на удостоверения за български произход	Заявления	ДАБЦ/ МВНР	друг начин	5 688
Издаване на разрешение за полет	Нота	МВНР	друг начин	34 446
Издаване на временен паспорт - издава се от дипломатическите и консулските представителства на Република България на български граждани, които пребивават в чужбина и не притежават валидни документи за пътуване или за самоличност - със срок на валидност	Заявления	ДП и КП - МВНР	друг начин	14 706
Издаване на дипломатически и служебен паспорт - издава се от министъра на външните работи или от оправомощени от него длъжностни лица след извършване на проверка за наличието на законово основание за неговото издаване	Заявления	МВНР	друг начин	1 750
Министерство на здравеопазването				
Издаване на Заповед за разрешение или отказ за финансиране/съфинансиране на лечение на български граждани на възраст над 18 години в чужбина	Писмена информация, потвърждаваща вписването на лицето в служебния регистър на ИАТ	Изпълнителна агенция по трансплантация	по пощата	47
Издаване на сертификат и/или балнеологична оценка за минерална вода	Заявление от МОСВ	МОСВ	по пощата	27
Министерство на земеделието и храните				
Издаване на удостоверения за съответствие с качествените характеристики на млечните продукти по БДС	Удостоверение за съответствие на продукта с качествата и характеристиките,	Българска агенция по безопасност на храните	по пощата	1

Администрация, предоставяща административната услуга Наименование на административната услуга	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
	съгласно БДС			
Министерство на младежта и спорта				
Подновяване на лицензи за извършване на спортна дейност на български спортни федерации	Информация, относно подлежащите на отписване спортни организации в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за обществено полезна дейност.	Министерство на правосъдието	по пощата	18
Министерство на образованието и науката				
Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от Министерството на образованието и науката и неговите звена	Справка	училището, издало документа	по пощата	1 640
Министерство на отбраната				
Издаване на кодови номера на изделия, доставени за нуждите на Министерството на отбраната и на Българската армия	Писмо с база данни	НАМСА	друг начин	1 080
Издаване на Код по НАТО за производители/търговци	Писмо с база данни	НАМСА	друг начин	35
Изготвяне на справки по молби на граждани, свързани с идентифициране на имоти, които попадат на територията на войскови имоти	скица, данъчна оценка, документ-удостоверяващ наличие или липса на реституционни претенции към имота	областна администрация, кметство	по пощата	49
Министерство на правосъдието				
Издаване удостоверения за установяване наличието на българско гражданство	Справка по регистрите за гражданско състояние относно гражданството на лицето	Общински администрации	по пощата	2 865
Издаване на свидетелства за съдимост и справки за съдимостта на лица, родени в чужбина или с неизвестно месторождение	Бюлетин за съдимост	Районни съдилища	по пощата	7 493
Издаване на разрешение за извършване на дейност с нестопанска цел от чужденци в Република България	Справка за наличие на принудителни административни мерки	МВР ДАНС	по пощата	9
Министерство на финансите				
Одобрение на заявка за отпечатване на ценни книжа за хазартни игри	Разрешение за организиране на хазартни игри	Държавна комисия по хазарта	по пощата	15

Електронни услуги, предоставяни на ниво 4 „Извършване на сделки, включително разплащане и доставка“, 2014 г.

<i>администрация</i>	
административна услуга	
<i>Национална агенция за приходите</i>	
	Плащане на данъци и осигуровки по Интернет с дебитни карти
<i>Национален осигурителен институт</i>	
	Издаване на удостоверение за персонален идентификационен код (ПИК) за осигурените лица
	Издаване на удостоверение за идентификационен код на осигурител (ИКО)
	Издаване на удостоверение за трудов/осигурителен стаж – образец УП-13
	Издаване на удостоверение за трудов/осигурителен стаж на земеделски стопанин – кооператор – образец УП-14
	Издаване на удостоверение за осигурителен доход – образец УП-15
	Издаване на преносим документ U1 (“Периоди, които се вземат предвид за предоставянето на обезщетения за безработица”)
	Издаване на документ за членовете на семейството на безработно лице, което кандидатства за преценка правото на парично обезщетение за безработица по законодателството на друга държава-членка на ЕС/ЕИП или Швейцария
	Издаване на удостоверение обр. УП-7 за размер и вид на пенсия/и и добавка/и
	Издаване на удостоверение обр. УП-8 за доход от пенсия/и и добавка/и Издаване на удостоверение обр. УП-8а за промяна в пенсията/ите
	Издаване на удостоверение обр. УП-12 на законните наследници на починал пенсионер
<i>Национален център за информация и документация</i>	
	Издаване на удостоверение за професионална квалификация по нерегулирана професия, придобита на територията на Република България, необходимо за достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава
<i>Агенция по геодезия, картография и кадастър</i>	
	Отразяване на настъпилите промени в кадастралната карта и в кадастралните регистри за сгради, които са премахнати
	Нанасяне на нови схеми на самостоятелни обекти в сгради, както и на промени в тях
	Даване идентификатор на недвижим имот и нанасянето му в кадастралния регистър на идентификаторите и промените им
	Издаване на препис-извлечение от кадастралния регистър на недвижимите имоти в писмен вид
	Презаверяване на копие от схема на самостоятелен обект в сграда, от издаването на която са изтекли 6 месеца или за издаване на втори и следващ екземпляр от схемата
	Издаване на препис-извлечение от кадастралния регистър на точките от работната геодезическа основа
	Предоставяне на координатите на точките от работната геодезическа основа с придружаващи ги схема и/или копие от реперните карнети
	Предоставяне на списък с координати на подробни точки
	Предоставяне на копие от кадастрална карта или на част от нея в графичен вид
	Предоставяне на копие от кадастрална карта (без данните за собствеността) в цифров вид върху магнитен носител за неурбанизирана територия
	Предоставяне на копие от кадастрална карта (без данните за собствеността) в цифров вид върху магнитен носител за урбанизирана територия
	Предоставяне на копие в графичен или в цифров вид от оцифрен кадастрален план (без данните за собствеността)
	Издаване на препис-извлечение от регистъра на собствеността (разписния списък) към кадастралния план
	Издаване на удостоверение по чл. 52, ал. 5 Закон за кадастъра и имотния регистър
	Издаване на удостоверение за идентичност на поземлен имот
	Издаване на друго удостоверение
	Изработване на проект за делба на поземлен имот, намиращ се в урбанизирана територия
	Изработване на проект за делба на поземлен имот, намиращ се в неурбанизирана територия
	Изработване на проект за обединяване на поземлени имоти
	Изработване на схема на самостоятелен обект в сгради

Трасиране и означаване на граница на поземлен имот
Заснемане на граница на поземлен имот или на сграда, необходимо за нанасяне в кадастъра или за проверка
Предоставяне за ползване на материали и данни от държавния, геодезически, картографски и кадастрален фонд (ГЕОКАРТФОНД) както и от службите по геодезия, картография и кадастър
Извършване на проверка с контролна компютърна програма, включително за издаване на документ за това
Съобщаване на процедурите по чл. 35б, ал. 3 и по чл. 49а, ал. 1 и 4 ЗКИР
Координати на геодезически основни точки
Координати и коти на геодезически основни точки
Описание и кота на нивелачен репер
Данни за гравиметрични или магнитни точки
Данни от мареографните станции
Схема на основната геодезическа и нивелачна мрежа в М 1:25 000
Копие от форма 50 за изработване на карта в М 1:5000 или 1:10 000
Едноцветни офсетови отпечатьци в М 1:5000
Многоцветни офсетови отпечатьци в М 1:5000
Едноцветни офсетови отпечатьци в М 1:10 000
Многоцветни офсетови отпечатьци в М 1:10 000
Скица от архивен план
Копие от имотна или планиметражна ведомост или парцеларен списък
Географски координати на точка, определени от топографска карта
Представяне на копие за ключ за аерофотозаснемане
Предоставяне на сканирани или контактни копия от аерофотоснимка
Предоставяне на дешифровъчни фотосхеми в приблизителен мащаб 1:5 000 и 1:10 000
Предоставяне на дешифровъчни фотосхеми в приблизителен мащаб 1:1 000 и 1:2 000
Предоставяне на сканиран оригинал от ЕТК в М 1: 5 000 и 1:10 000 копия от аерофотоснимка
Координати и коти, включително реперни данни на точки от работната геодезическа мрежа от предходни кадастрални планове и планове за прилагане на подробни устройствени планове
Трансформиране на координати на геодезически точки от една координетна система в друга
Вписване в регистъра на лицата, правоспособни да извършват дейности по кадастъра
Нанасяне на настъпили промени в кадастралната карта
Нанасяне на настъпили промени в кадастралния регистър на недвижимите имоти

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Издаване на предварителни разрешения за геозащитни мерки и дейности и за строителство на сгради и съоръжения в свлачищни райони
Одобряване на идеен/технически/работен инвестиционен проект за обект с обхват повече от една област; за обект с национално значение и/или национален обект, определен със закон; и за обекти по Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и
Издаване на разрешение за строеж за обект с обхват повече от една област, за обект с национално значение и/или национален обект, определен със закон и за обекти по Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България

Общинска администрация Баните

Издаване на удостоверение за наследници
Издаване на удостоверение за раждане – дубликат
Издаване на разрешение за таксиметров превоз на пътници
Издаване на пропуски за влизане в зоните и улиците, ограничени за движение на пътни превозни средства
Удостоверения за идентичност на урегулиран поземлен имот
Издаване на констативни протоколи и удостоверения за степен на завършеност на строежи
Издаване на скици за недвижими имоти
Издаване скица-виза за проучване и проектиране
Издаване на удостоверения за факти и обстоятелства по териториалното и селищното устройство
Издаване на разрешение за преместване на растителност

Общинска администрация Банско

администрация	
административна услуга	
Издаване на удостоверение за постоянен адрес при вече регистриран постоянен адрес	
Издаване на удостоверение за постоянен адрес след подаване на заявление за заявяване или за промяна на постоянен адрес	
Издаване на удостоверение за промени на постоянен адрес, регистриран след 2000 година	
Издаване на удостоверение за настоящ адрес за първи път	
Общинска администрация Варна	
Издаване на удостоверение за постоянен адрес за първи път	
Издаване на удостоверение за настоящ адрес за първи път	
Издаване на препис от документ за платен данък върху превозни средства	
Издаване на препис от документ за платен данък върху недвижими имоти и такса за битови отпадъци	
Издаване на удостоверение за наличие или липса на задължения по Закона за местните данъци и такси	
Издаване на удостоверение за отписване на имот от актовете книги за имотите - общинска собственост, или за възстановен общински имот	
Издаване на констативни протоколи и удостоверения за степен на завършеност на строежи	
Общинска администрация Враца	
Издаване на удостоверение за постоянен адрес при вече регистриран постоянен адрес	
Издаване на удостоверение за постоянен адрес след подаване на заявление за заявяване или за промяна на постоянен адрес	
Издаване на удостоверение за промени на постоянен адрес, регистриран след 2000 година	
Издаване на удостоверение за настоящ адрес при вече регистриран настоящ адрес	
Издаване на удостоверение за настоящ адрес след подаване на адресна карта за заявяване или за промяна на настоящ адрес	
Издаване на удостоверение за правно ограничение	
Издаване на удостоверение за родените от майката деца	
Издаване на удостоверение за наследници	
Издаване на удостоверение за раждане – дубликат	
Издаване на удостоверение за сключен граждански брак – дубликат	
Издаване на препис-извлечение от акт за смърт за втори и следващ път	
Издаване на удостоверение за семейно положение	
Издаване на удостоверение за вписване в регистрите на населението	
Издаване на удостоверение за семейно положение, съпруг/а и деца	
Издаване на удостоверение за съпруг/а и родствени връзки	
Издаване на удостоверение за идентичност на лице с различни имена	
Издаване на удостоверение за сключване на брак от български гражданин в чужбина	
Издаване на удостоверение за снабдяване на чужд гражданин с документ за сключване на граждански брак в Република България	
Общинска администрация Габрово	
Издаване на удостоверение за постоянен адрес за първи път	
Издаване на удостоверение за настоящ адрес за първи път	
Издаване на удостоверение за раждане – дубликат	
Издаване на удостоверение за сключен граждански брак – дубликат	
Издаване на препис-извлечение от акт за смърт за втори и следващ път	
Осъществяване на контрол по строителството при откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво на строежа	
Издаване на констативни протоколи и удостоверения за степен на завършеност на строежи	
Издаване на заповед за учредяване право на преминаване през чужди поземлени имоти	
Издаване на скици за недвижими имоти	
Издаване на удостоверение и скица относно имоти, подлежащи на възстановяване, находящи се в границите на урбанизираните територии	
Издаване на удостоверение за нанасяне на новоизградени сгради в действащия кадастрален план по чл.52 от ЗКИР, във връзка с чл.175 от ЗУТ	
Общинска администрация Козлодуй	
Предоставяне на достъп до обществена информация	
Издаване на удостоверение за настоящ адрес при вече регистриран настоящ адрес	

администрация	
административна услуга	
Издаване на удостоверение за раждане – дубликат	
Издаване на удостоверение за семейно положение, съпруг/а и деца	
Категоризация на заведения за хранене и развлечения	
Общинска администрация Кюстендил	
Издаване на удостоверение за настоящ адрес за първи път	
Издаване на удостоверение за деклариранни данни	
Издаване на удостоверение за наличие или липса на задължения по Закона за местните данъци и такси	
Издаване на скици за недвижими имоти	
Общинска администрация Лом	
Издаване на удостоверение за постоянен адрес за първи път	
Издаване на удостоверение за постоянен адрес след подаване на заявление за заявяване или за промяна на постоянен адрес	
Издаване на удостоверение за промени на постоянен адрес, регистриран след 2000 година	
Издаване на удостоверение за настоящ адрес за първи път	
Издаване на удостоверение за настоящ адрес след подаване на адресна карта за заявяване или за промяна на настоящ адрес	
Издаване на удостоверение за промени на настоящ адрес регистриран след 2000 година	
Издаване на удостоверение за наследници	
Съставяне на актове за гражданско състояние на български граждани, които имат актове, съставени в чужбина	
Издаване на удостоверение за раждане – дубликат	
Издаване на удостоверение за сключен граждански брак – дубликат	
Издаване на препис-извлечение от акт за смърт – за първи път	
Издаване на препис-извлечение от акт за смърт за втори и следващ път	
Издаване на удостоверение за семейно положение	
Заверка на документи по гражданско състояние за чужбина	
Издаване на заверен препис или копие от личен регистрационен картон или страница от семейния регистър на населението	
Издаване на удостоверение за съпруг/а и родствени връзки	
Издаване на удостоверение за идентичност на лице с различни имена	
Издаване на удостоверение за сключване на брак от български гражданин в чужбина	
Удостоверения за идентичност на урегулиран поземлен имот	
Одобряване на проект-заснемане на извършен разрешен строеж, когато одобрените инвестиционни проекти са изгубени	
Издаване на разрешение за строеж без одобряване на инвестиционни проекти	
Разрешаване изработването на комплексен проект за инвестиционна инициатива	
Издаване на разрешения за поставяне на преместваеми обекти	
Приемане и удостоверяване предаването на екзекутивна документация	
Регистриране и въвеждане на строежи в експлоатация, издаване на удостоверение за въвеждане в експлоатация за видовете строежи от IV и V категория	
Издаване на констативни протоколи и удостоверения за степен на завършеност на строежи	
Издаване на заповед за учредяване право на преминаване през чужди поземлени имоти	
Издаване на удостоверения, че обособените дялове или части отговарят на одобрени за това инвестиционни проекти за извършване на доброволна делба	
Издаване на удостоверение за търпимост на строеж	
Издаване на разрешение за строеж в поземлени имоти в горски територии без промяна на предназначението	
Вписване в регистъра на технически паспорт на строеж	
Издаване на скици за недвижими имоти	
Заверка на копие на документ от технически архив	
Издаване на удостоверение и скица относно имоти, подлежащи на възстановяване, належащи се в границите на урбанизираните територии	
Издаване разрешение за изработване на подробни устройствени планове	
Допускане изработването на проекти за изменение на подробни устройствени планове	
Издаване скица-виза за проучване и проектиране	
Съгласуване на идейни инвестиционни проекти	
Разглеждане и одобряване на инвестиционни проекти, по които се издава разрешение за строеж	
Проверка за установяване на съответствието на строежа с издадените строителни книжа и за това, че подробният устройствен план е приложен по отношение на застрояването	

администрация	
административна услуга	
Презаверяване на скица, от издаването на която са изтекли 6 месеца	
Издаване на удостоверения за факти и обстоятелства по териториалното и селищното устройство	
Общинска администрация Оряхово	
Издаване на удостоверение за постоянен адрес за първи път	
Издаване на удостоверение за сключен граждански брак – дубликат	
Издаване на препис-извлечение от акт за смърт – за първи път	
Издаване на удостоверение за семейно положение	
Издаване на удостоверение за идентичност на лице с различни имена	
Общинска администрация Разград	
Предоставяне на достъп до обществена информация	
Издаване на удостоверение за постоянен адрес за първи път	
Издаване на удостоверение за раждане – дубликат	
Категоризация на заведения за хранене и развлечение	
Категоризация на средства за подслон и места за настаняване	
Общинска администрация Троян	
Издаване на удостоверение за родените от майката деца	
Издаване на удостоверение за наследници	
Издаване на удостоверение за раждане – дубликат	
Издаване на удостоверение за сключен граждански брак – дубликат	
Издаване на удостоверение за семейно положение	
Издаване на удостоверение за семейно положение, съпруг/а и деца	
Издаване на удостоверение за съпруг/а и родствени връзки	
Издаване на удостоверение за идентичност на лице с различни имена	
Удостоверения за идентичност на урегулиран поземлен имот	
Издаване на констативни протоколи и удостоверения за степен на завършеност на строежи	
Издаване на удостоверение за търпимост на строеж	
Издаване на скици за недвижими имоти	
Издаване скица-виза за проучване и проектиране	
Издаване на удостоверения за факти и обстоятелства по териториалното и селищното устройство	
Общинска администрация Чelopeч	
Издаване на удостоверение за осигурителен доход (УП 2)	
Издаване на удостоверение за осигурителен стаж (УП 3)	
Уточняване на разлики между издадено удостоверение за осигурителен доход (УП2) и данни за осигуреното лице от информационната система на НОИ	
Предоставяне на достъп до обществена информация	
Издаване на удостоверение за постоянен адрес при вече регистриран постоянен адрес	
Издаване на удостоверение за промени на постоянен адрес, регистриран след 2000 година	
Общинска администрация Ямбол	
Заверка на копие на документ от технически архив	
Регионална здравна инспекция Монтана	
Издаване на удостоверение за осигурителен доход (УП 2)	
Издаване на удостоверение за осигурителен стаж (УП 3)	
Уточняване на разлики между издадено удостоверение за осигурителен доход (УП2) и данни за осигуреното лице от информационната система на НОИ	
Извършване на консултации, представляващи законен интерес за физическо или юридическо лице относно административноправен режим, които се дават по силата на нормативен акт или които са свързани с издаване на административен акт или с извършване на друга административна услуга	
Издаване на служебна бележка за сключване на договор с РЗОК за осъществяване на специализирана извънболнична помощ, при недостатъчност на регистрираните практики	

Вписване в регистъра на обектите с обществено предназначение
Заличаване от регистъра на обектите с обществено предназначение
Заличаване на регистрация на обект за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води
Заличаване от регистъра на лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите
Заличаване от регистъра на лицата, практикуващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве
Прекратяване на разрешение за съхранение и продажба на лекарствени продукти от лекари и лекари по дентална медицина
Предоставяне на достъп до обществена информация

Регионална здравна инспекция Пловдив

Издаване на заключение, че са спазени здравните изисквания в помещенията за търговия на едро с лекарствени продукти
Издаване на удостоверение за регистрация на обект за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води
Издаване на удостоверение за регистриране на лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите и удостоверение за извършване на лечебна дейност в медицинските факултети и факултетите по дентална медицина на висшите медицински училища .
Издаване на становище за съгласуване на проекти за устройствени схеми и планове
Издаване на становище за съгласуване на инвестиционен проект
Издаване на становище по готовността на строежите за въвеждането им в експлоатация
Издаване на международен сертификат за имунизации
Издаване на хигиенно заключение за получаване на разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти в аптека
Издаване на удостоверение за регистрация на дрогерия
Издаване на становище относно готовността за въвеждане в експлоатация на обект с източници на йонизиращи лъчения
Издаване на заповед за възстановяване на дейност или експлоатация на обект с обществено предназначение, вкл. на обект с източници на йонизиращи лъчения
Извършване на лабораторни анализи и дейности, поискани от физически и юридически лица
Изготвяне на здравна оценка на седмичните учебни разписания на ученици
Заличаване от регистъра на лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите
Издаване на удостоверение за регистрация на лицата, практикуващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

CAF	Обща рамка за оценка (Common Assessment Framework)
DWDM	Оптични технологии, използвани за увеличаване на честотната лента над съществуващата оптична мрежа (Dense Wavelength Division Multiplexing)
EFQM	Европейски модел за организационно съвършенство
IDA	Обмен на данни между администрациите (Interchange of Data between Administrations)
IDABC	Програма на Европейската комисия – IDABC (Interoperable Delivery of European e-Government Services to Public Administrations, Businesses and Citizens)
ISO	Система стандарти за управление (International Organization for Standardization – Международна организация по стандартизация)
IT	Информационни технологии
KPI	Система от ключови показатели
VoIP	Глас чрез Интернет протокол (Voice over Internet Protocol)
АИС	Автоматизирани информационни системи
АИСКАО	Административна информационна система за комплексно административно обслужване
АМС	Администрация на Министерския съвет
АО	Административно обслужване
АС	Административни структури
АУПДВ	Актове за установяване на публични държавни вземания
БАБХ	Българска агенция по безопасност на храните
БАН	Българска академия на науките
БТК	Българска телекомуникационна компания
ВРБК	Второстепенен разпоредител с бюджет
ГИДН	Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“
ГДО	Главна дирекция „Охрана“
ДА	Държавна агенция
ДВ	Държавен вестник
ДДС	Данък добавена стойност
ДК	Държавна комисия
ДМС	Допълнително материално стимулиране
ДОИ	Достъп до обществена информация
ДОПК	Данъчно-осигурителен процесуален кодекс
ЕАУ	Електронни административни услуги
ЕК	Европейска комисия
КДА	Класификатор на длъжностите в администрацията
ЕС	Европейски съюз
ЕСГРАОН	Единна система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението
ЕСМ	Електронна съобщителна мрежа
ЗА	Закон за администрацията
ЗАНН	Закон за административните нарушения и наказания

ЗДБ	Закон за държавния бюджет
ЗДОИ	Закон за достъп до обществена информация
ЗДСл	Закон за държавния служител
ЗЕС	Закон за електронните съобщения
ЗЕУ	Закон за електронното управление
ЗИД	Закон за изменение и допълнение
ЗИНЗС	Закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража
ЗМВР	Закон за Министерство на вътрешните работи
ЗНАП	Закон за Националната агенция за приходите
ЗОАРАКСД	Закон за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност
ЗОВСРБ	Закон за отбраната и въоръжените сили на Република България
ЗПУ	Закон за пощенските услуги
ЗПУКИ	Закон за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси
ЗСВ	Закон за съдебната власт
ИА	Изпълнителна агенция
ИАЕСМИС	Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“
ИАМА	Изпълнителна агенция „Морска администрация“
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИПА	Институт по публична администрация
ИСОЕД	Единна среда за обмен на електронни документи
ИСПОДСА	Информационна система за попълване на отчетните доклади за състоянието на администрациите
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти на Европейския съюз в Република България
КАО	Комплексно административно обслужване
КАТ	Контрол на автомобилния транспорт
КЗ	Консултативни звена
КСО	Кодекс за социално осигуряване
КУИППД	Комисия за установяване на имущество придобито от престъпна дейност
МВнР	Министерство на външните работи
МВР	Министерство на вътрешните работи
МЕ	Министерство на енергетиката
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИЕ	Министерство на икономиката и енергетиката
МИ	Министерство на икономиката
МИП	Министерство на инвестиционното проектиране
МК	Министерство на културата
МО	Министерство на отбраната
МОН	Министерство на образованието и науката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите

МП	Министерство на правосъдието
МПД	Мрежа за пренос на данни
МРР	Министерство на регионалното развитие
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МС	Министерския съвет
МТИТС	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МТ	Министерство на туризма
МФ	Министерство на финансите
ММС	Министерство на младежда и спорта
НАП	Национална агенция за приходите
НЗСДА	Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация
НМДА	Национална мрежа на държавната администрация
НПКДА	Наредба за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията
НПО	Неправителствена организация
НС	Народно събрание
НУРОИСДА	Наредба за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация
Обл. А	Областни администрации
Общ. А	Общински администрации
ОВОС	Оценка на въздействие на околната среда
ОПАК	Оперативна програма „Административен капацитет“
ПЗР	Преходни и заключителни разпоредби
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ПУДМВР	Правилник за устройството и дейността на Министерството на вътрешните работи
РИО	Регионален инспекторат по образование
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и водите
РМС	Решение на Министерския съвет
РЗИ	Регионална здравна инспекция
САР	Съвет за административна реформа
СКС	Структурни кабелни среди
СТА	Специализирани териториални администрации
ССАО	Система за самооценка на административното обслужване
СУНАУ	Списък на унифицираните наименования на административните услуги
СПО	Служебно правоотношение
ТА	Териториална администрация
ТПО	Трудово правоотношение
УП	Устройствен правилник
ЦА	Централна администрация
ЦООП	Централен орган за обществени поръчки